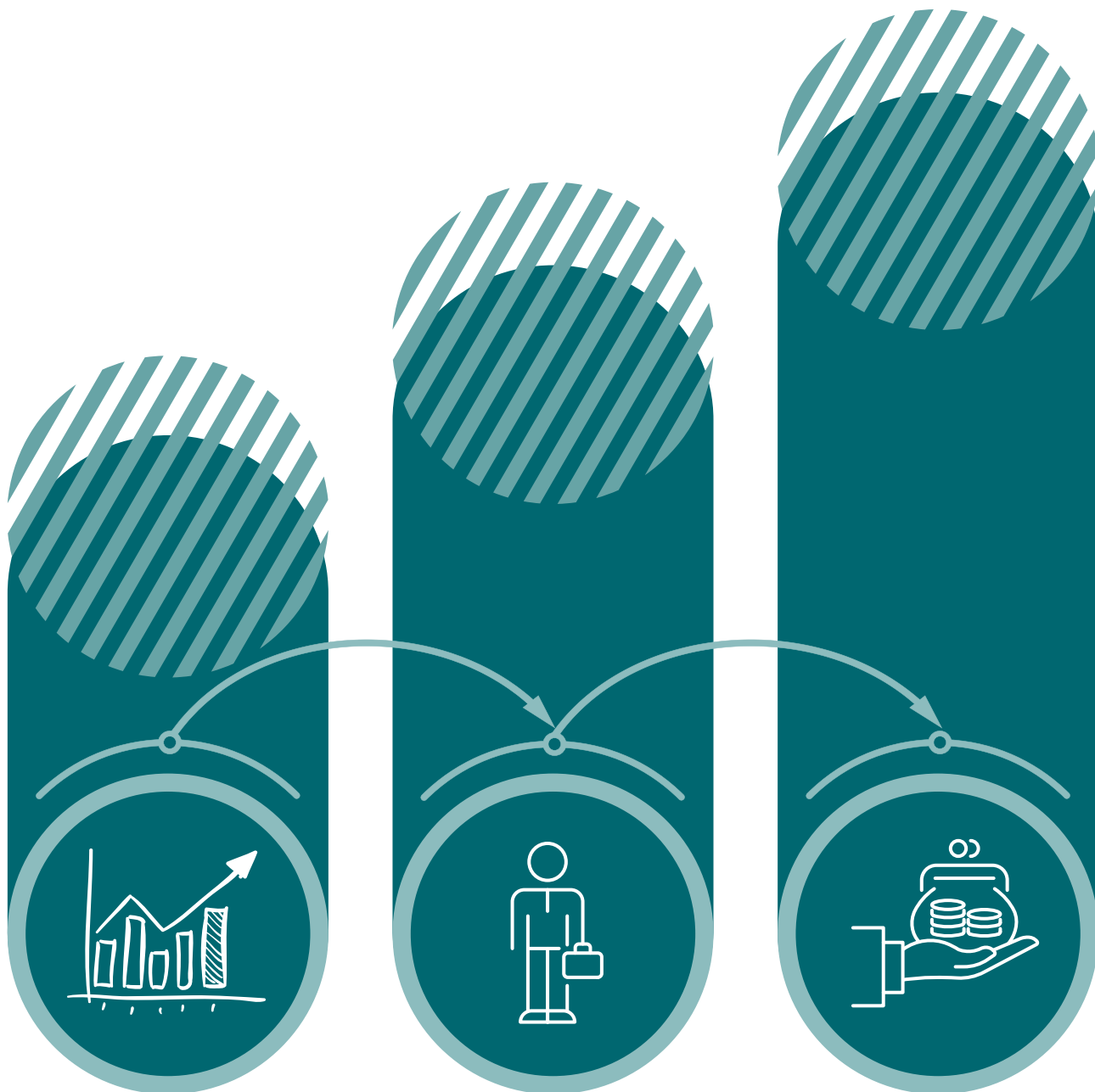
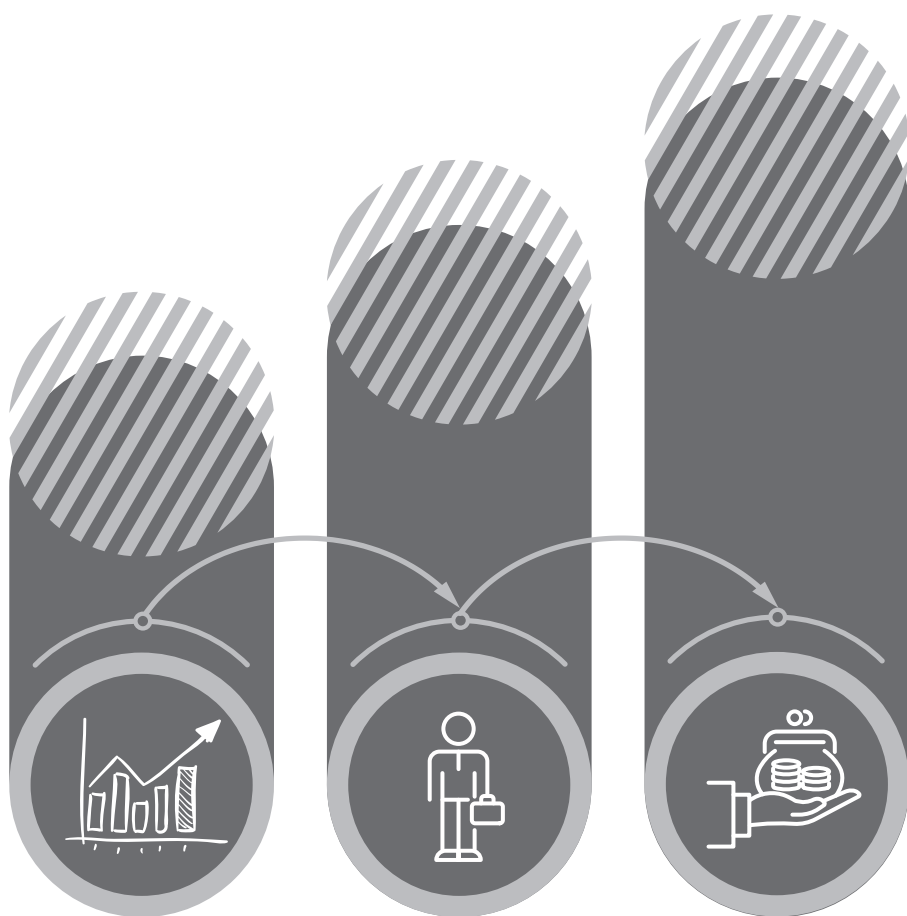

Rynek pracy w województwie łódzkim w latach 2020–2023

Labour market in Łódzkie Voivodship
in years 2020–2023

Rynek pracy w województwie łódzkim w latach 2020–2023

Labour market in Łódzkie Voivodship
in years 2020–2023

Urząd Statystyczny w Łodzi Statistical Office in Łódź

Łódź 2024

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Łodzi, Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Łódź, Łódzkie Centre For Regional Surveys

pod kierunkiem
supervised by
Katarzyny Szkopieckiej

Zespół autorski

Editorial team
Magdalena Hochman
Izabela Kaleta

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics
Magdalena Hochman

ISBN 978-83-971302-2-7

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on website
<http://lodz.stat.gov.pl/>

Projekt ikon

Icons made by
Freepik

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Publikacja „Rynek pracy w województwie łódzkim w latach 2020–2023”, przygotowywana w cyklu czteroletnim, ma na celu dostarczenie najważniejszych informacji wpływających na kształtowanie się sytuacji na rynku pracy w województwie.

Opracowanie zawiera informacje o aktywności ekonomicznej ludności, popycie na pracę, osobach pracujących, ich warunkach pracy i wynagrodzeniach, a także o osobach bezrobotnych. Obejmuje także dane o ruchu zatrudnionych oraz wyniki przeprowadzanego co dwa lata badania struktury wynagrodzeń. Analiza wspomnianych aspektów rynku pracy w województwie łódzkim została przeprowadzona w oparciu o dane z 2023 r., natomiast tendencje badanych zjawisk ukazano na przestrzeni lat 2020–2023. Ponadto, w celu przedstawienia możliwie pełnego obrazu rynku pracy, najważniejsze dane o województwie zostały zaprezentowane na tle kraju.

Informacje przygotowano także w postaci wykresów i kartogramów opisujących wybrane elementy zawartej w opracowaniu problematyki, a także w postaci zestawu tablic wynikowych przedstawiających kolejne lata analizowanego okresu, które udostępniono w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

Mamy nadzieję, że opracowanie dostarczy cennych informacji wszystkim zainteresowanym problematyką rynku pracy w województwie łódzkim.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Łodzi

dr Piotr Ryszard Cmela

Preface

The publication entitled "Labour market in Łódzkie Voivodship in years 2020–2023", prepared every four years, is to provide important information influencing the shaping of the situation on the labour market in the voivodship.

The elaboration contains information about economic activity of the population, about demand for labour, employed persons, their working conditions, gross wages and salaries, and about registered unemployed persons. It also describes data about labour turnover and results of structure of wages and salaries survey, conducted every two years. Analysis of presented aspects of labour market in łódzkie voivodship was conducted on the basis of data from 2023, while trends of analysed occurrences were presented within the space of years 2020–2023. In addition the most important data of the voivodship were showed against the background of the country.

The information was also prepared in the form of charts and cartograms describing selected elements of the issues of the labour market. The electronic format of the set of result tables for the following years of the analyzed period is available on the website of Statistical Office in Łódź.

We hope this elaboration will deliver valuable information for all persons interested in labour market in łódzkie voivodship.

Director
of the Statistical Office in Łódź

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of a large, sweeping 'P' followed by a series of loops and a long horizontal stroke.

Piotr Ryszard Cmela, Ph.D.

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
Preface	4
Spis treści	5
Contents	5
Spis tablic	6
List of tables	6
Spis wykresów	7
List of charts	7
Spis map	10
List of maps	10
Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty	11
Symbols and main abbreviations	11
Synteza	12
Executive summary	13
Rozdział 1. Aktywność ekonomiczna ludności	14
Chapter 1. Economic activity of the population	14
Rozdział 2. Pracujący	21
Chapter 2. Employed persons	21
Rozdział 3. Popyt na pracę	32
Chapter 3. Demand for labour	32
Rozdział 4. Wynagrodzenia	39
Chapter 4. Wages and salaries	39
Rozdział 5. Warunki pracy	50
Chapter 5. Working conditions	50
Rozdział 6. Bezrobocie rejestrowane	58
Chapter 6. Registered unemployment	58
Uwagi ogólne	68
General notes.....	69

Integralną częścią niniejszego opracowania są szczegółowe zestawienia tabelaryczne w pliku xls, udostępnione na stronie internetowej (<https://lodz.stat.gov.pl>), stanowiące załącznik do publikacji. An integral part of the study are detailed tabular statements in the xls file, disseminated at the website (<https://lodz.stat.gov.pl>), constituting an annex to this publication.

Spis tablic

List of tables

1. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL	14
1. Economic activity of the population aged 15-89 by LFS	14
2. Pracujący	21
2. Employed persons	21
3. Pracujący według płci i statusu zatrudnienia w 2023 r.	26
3. Employed persons by sex and employment status in 2023	26
4. Popyt na pracę – wybrane dane	32
4. Demand for labour – selected data	32
5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto	39
5. Average monthly gross wages and salaries	39
6. Wypadki i poszkodowani w wypadkach przy pracy	53
6. Accidents at work and persons injured in accidents at work	53
7. Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie	57
7. Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture	57
8. Podstawowe dane o bezrobociu	58
8. Major data regarding unemployment	58
9. Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	60
9. Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market	60

Spis wykresów

List of charts

1. Struktura ludności w wieku 15-89 lat wg statusu na rynku pracy	15
1. Structure of the population aged 15-89 by status on the labour market	15
2. Aktywni zawodowo i współczynnik aktywności zawodowej dla osób w wieku 15-89 lat	15
2. Economically active persons and activity rate of persons aged 15-89	15
3. Struktura pracujących według wieku	16
3. Structure of employed persons by age	16
4. Pracujący i wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-89 lat	17
4. Employed persons and employment rate of persons aged 15-89	17
5. Bezrobotni w wieku 15-74 lata i stopa bezrobocia dla osób w wieku 15-89 lat	18
5. Unemployed persons aged 15-74 and unemployment rate of persons aged 15-89	18
6. Bierni zawodowo oraz udział biernych zawodowo w ludności w wieku 15-89 lat	19
6. Economically inactive persons and the share of economically inactive persons in population aged 15-89	19
7. Bierni zawodowo w wieku 15-74 lata według wybranych przyczyn bierności	20
7. Economically inactive persons aged 15-74 by selected reasons for inactivity	20
8. Pracujący według rodzaju działalności	23
8. Employed persons by kind of activities	23
9. Pracujący według sektorów ekonomicznych i powiatów zamieszkania w 2023 r.	25
9. Employed persons by economic sector and powiat of residence in 2023	25
10. Pracujący według wielkości podmiotu w 2023 r.	27
10. Employed persons entity size in 2023	27
11. Struktura pracujących według płci i wielkości podmiotu w 2023 r.	27
11. Structure of employed persons by sex and entity size in 2023	27
12. Ruch zatrudnionych	29
12. Labour turnover	29
13. Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2023 r.	31
13. Average paid employment in the national economy by PKD/NACE section in 2023	31
14. Struktura obsadzonych miejsc pracy według sekcji na koniec 4 kwartału	33
14. Structure of occupied jobs by sections at the end of the 4th quarter	33
15. Struktura obsadzonych miejsc pracy według grup zawodów na koniec 4 kwartału	34
15. Structure of occupied jobs by occupational groups at the end of the 4th quarter	34
16. Struktura wolnych miejsc pracy według grup zawodów na koniec 4 kwartału	35
16. Structure of job vacancies by occupational groups at the end of the 4th quarter	35

17. Struktura nowo utworzonych miejsc pracy według sekcji	36
17. Structure of newly created jobs by sections	36
18. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy	37
18. Newly created and liquidated jobs	37
19. Relacja liczby nowo utworzonych miejsc pracy do liczby zlikwidowanych miejsc pracy	38
19. The ratio of the number of newly created jobs to the number of liquidated jobs	38
20. Dynamika zmian przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto (rok poprzedni = 100)	40
20. Dynamic of changes of average monthly gross wages and salaries (previous year = 100)	40
21. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według sekcji	41
21. Average monthly gross wages and salaries by sections	41
22. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia brutto w województwie w 2023 r.	42
22. Relative deviations of average monthly gross wages and salaries in sections from the average gross wage and salaries in voivodship in 2023	42
23. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pracowników według płci i sektorów własności za październik 2022 r.	45
23. Average monthly gross earnings of paid employment by sex and owner sectors for October 2022	45
24. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pracowników według płci i sekcji za październik 2022 r.	46
24. Average monthly gross earnings of paid employment by sex and sections for October 2022	46
25. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pracowników według płci i grup zawodów za październik 2022 r.	47
25. Average monthly gross earnings of paid employment by sex and groups of occupation for October 2022	47
26. Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2022 r. według przedziałów wynagrodzeń ustalonych na podstawie krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto (PW=6299,43 zł) w województwie	49
26. Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2022 by were determined on the basis of multiplification of average gross wages and salaries (PW=6299,43 PLN) for voivodship	49
27. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 osób badanej zbiorowości według rodzaju zagrożenia	51
27. Persons working in hazardous conditions per 1000 surveyed persons by type of hazardous conditions	51
28. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości według sekcji w 2023 r.	52
28. Persons working in hazardous conditions per 1000 paid employees of total surveyed by sections in 2023	52
29. Poszkodowani w wypadkach przy pracy na 1000 pracujących (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	54
29. Persons injured in accidents at work per 1000 employed persons (excluding private farms in agriculture)	54

30. Wybrane przyczyny wypadków przy pracy w 2023 r.	55
30. Selected causes of the accidents at work in 2023	55
31. Wydarzenia powodujące urazy według przyczyn wypadków	56
31. Contact-modes of injuries by causes of accidents	56
32. Bezrobotni zarejestrowani według płci	59
32. Registered unemployed persons by sex	59
33. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	61
33. Structure of registered unemployed persons by age	61
34. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	62
34. Structure of registered unemployed persons by educational level	62
35. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według stażu pracy	62
35. Structure of registered unemployed persons by work seniority	62
36. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	63
36. Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment.....	63
37. Stopa bezrobocia rejestrowanego	64
37. Registered unemployment rate	64
38. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (w ciągu roku)	66
38. Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (during the year)	66

Spis map

List of maps

1. Pracujący na 1000 ludności według powiatów w 2023 r.	24
1. Employed persons per 1000 population by powiats in 2023 r.	24
2. Udział pracujących w podmiotach o liczbie pracujących 5 i mniej osób w ogólnej liczbie pracujących w gospodarce narodowej według powiatu zamieszkania w 2023 r.	28
2. Share of employed persons in entities with 5 and fewer employed persons in the total number of employed persons in the national economy by powiats of residence in 2023	28
3. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według powiatów w 2023 r.	43
3. Average monthly gross wages and salaries by powiats in 2023	43
4. Poszkodowani w wypadkach przy pracy na 1000 pracujących w 2023 r. (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	54
4. Persons injured in accidents at work per 1000 employed persons in 2023 (excluding private farms in agriculture)	54
5. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2023r.	65
5. Registered unemployment rate by powiats in 2023	65
6. Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy według powiatów w 2023 r.	67
6. Unemployed per one job offer by powiats in 2023	67

Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty

Symbols and main abbreviations

Znaki umowne

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit.
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
Znak (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe. data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless.
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. indicates that not all elements of the sum are given.
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach metodologicznych. categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the methodological notes.

Skróty

Abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
r.	rok year
DZ.U.	Dziennik Ustaw Journal of Laws

Synteza

Według wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), na przestrzeni analizowanych lat, struktura ludności według statusu na rynku pracy nie ulegała znacznym zmianom. W 2023 r. największą grupę stanowili pracujący (56,1% ogólnej liczby ludności w wieku 15-89 lat). W porównaniu z 2020 r. odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia, współczynnika aktywności zawodowej oraz stopy bezrobocia.

Według stanu na koniec 2023 r., na podstawie administracyjnych źródeł danych, liczba pracujących w województwie łódzkim wyniosła 996 tys. osób, w tym w sektorze prywatnym pracowało 79,1% osób. Liczba pracujących w gospodarce narodowej na 1000 mieszkańców województwa łódzkiego wyniosła 421,5 i była wyższa niż ogółem dla kraju. Pod względem tego wskaźnika województwo łódzkie było na 3 miejscu wśród innych województw.

W latach 2020-2023 największy ruch zatrudnionych mierzony liczbą przyjęć do pracy i zwolnień z pracy odnotowany był w 2021 r. – niemal 112 tys. przyjętych do pracy oraz prawie tyle samo zwolnionych z pracy. Największy ruch zatrudnionych dotyczył podmiotów zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą. Przeciętne zatrudnienie (liczba pełnych etatów) w podmiotach województw łódzkiego w 2023 r. wynosiła 616,4 tys. i wzrosła w analizowanym okresie jedynie o 0,4%.

Wyniki badania popytu na pracę wykazują, że na koniec 2023 r., podobnie jak w latach wcześniejszych, najwięcej obsadzonych miejsc pracy znajdowało się w podmiotach prowadzących działalność w zakresie: przetwórstwa przemysłowego – 26,3% ogółu obsadzonych miejsc pracy oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 17,2%. Najwięcej obsadzonych miejsc pracy należało do grup zawodów: specjaliści, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy. Biorąc pod uwagę nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy w województwie łódzkim we wszystkich analizowanych latach można zauważyć, że więcej miejsc pracy zostało utworzonych niż zlikwidowanych. Przewagę nowych miejsc pracy nad zlikwidowanymi odnotowano zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym oraz w każdej z kategorii wielkości podmiotów.

W 2023 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie łódzkim wyniosło 6693,87 zł, tj. o 37,6% więcej przez czterema laty. Niemal w całym badanym okresie przeciętne wynagrodzenia rosły szybciej niż w skali kraju, mimo to przeciętna miesięczna płaca brutto w łódzkim pozostawała niższa o ok. 7%. Przeprowadzane co dwa lata badanie struktury wynagrodzeń pokazało, iż w 2022 r. mediana wynagrodzeń była niższa o około 15% od wynagrodzenia przeciętnego. Oznacza to, że większość zatrudnionych osób otrzymywało wynagrodzenie niższe od przeciętnego. Bardzo duża grupa pracowników w województwie łódzkim – 72,2% – otrzymywała wynagrodzenie niższe niż przeciętne w kraju.

W okresie 2020–2023 zwiększyła się liczba osób pracujących w warunkach zagrożenia, ale zagrożenie czynnikami szkodliwymi w województwie było nadal mniejsze niż w kraju. W przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w podmiotach objętych badaniem w 2023 r. w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia pracowało 46 osób. W wypadkach przy pracy poszkodowanych było corocznie około 4 tys. osób. W analizowanym okresie liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy na 1000 pracujących w województwie łódzkim wzrosła i w 2023 r. wyniosła 5,38.

W końcu 2023 r. w województwie łódzkim zaobserwowano poprawę sytuacji na rynku pracy. Wyniki badania bezrobocia rejestrowanego według stanu na koniec grudnia 2023 r. wskazały, że w porównaniu z grudniem 2020 r. nastąpił spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych o 21,6% oraz spadek stopy bezrobocia o 1,4 p. proc.

Executive summary

According to the results of the Labour Force Survey (LFS) , in the analyzed years, the structure of the population according to status on the labor market did not change significantly. In 2023, the largest group were working people (56.1% of the total population aged 15-89). Compared to 2020, there was an increase in employment rate, activity rate and unemployment rate.

As at the end of 2023, on the basis of administrative data sources, the number of employed persons in Łódzkie Voivodship amounted to 996 thousand people, of which 79.1% persons were employed in the private sector. The number of employees in the national economy per 1,000 residents in Łódzkie Voivodship was 421.5, higher than the national total. In terms of this indicator, Lodz Voivodship was in 3rd place among other provinces in Poland.

In 2020–2023 the largest movement of employees, as measured by the number of hires and layoffs, was recorded in 2021 – nearly 112,0 thousand admissions and almost the same number of dismissals. The largest movement of employees were for entities engaged in administration and support activities. Average employment (number of full-time equivalents) in entities in Łódzkie Voivodship in 2023 was 616,4 thousand, and increased by only 0.4% during the analysis period.

The results of the survey on the demand for labour indicate that, at the end of 2023, as in previous years, the most occupied jobs were located in entities conducting activity in the field of: manufacturing – 26.3% of the total number of occupied jobs and trade; repair of motor vehicles – 17.2%. The largest number of occupied jobs were in the occupational groups: professionals, plant and machine operators and assemblers, craft and related trades workers. Taking into account newly created and liquidated jobs in Łódzkie Voivodship, in all analysed years, it can be noticed that there were more jobs created than liquidated. The numerical advantage of new jobs over liquidated ones was recorded in both the public and private sectors, as well as in each size category of entities.

In 2023, the average monthly gross wage and salary in Łódzkie Voivodship amounted to 6693.87PLN, it means 37.6% more than 4 years ago. In the examined period, average monthly gross wages and salaries grew faster than on the national average. Nevertheless average monthly gross wage in Łódzkie remained lower by approx. 7%. The structure of earnings survey conducted every two years has shown that in 2022 the median wage was about 15% lower than the average wage. It means that most people received a lower salary than the average. A very large group of employees in Łódzkie Voivodship – 72.2%, received a lower salary than the country average.

In the period 2020–2023, the number of people working in hazardous conditions increased, but the threat of harmful agents in the voivodship was still lower than in the country. Per 1000 employees in the surveyed entities, there were 46 people working in hazardous conditions with harmful factors in 2023. Approximately 4 thousands people were injured in accidents at work each year. During the analysis period, the number of victims of accidents at work per 1000 employees in Łódzkie Voivodship has increased, and in 2023 amounted to 5.38.

At the end of 2023, it was observed that the situation on the labour market improved in Łódzkie Voivodship. The results of the survey on registered unemployment as of the end of December 2023 indicate that, in comparison with December 2020, there was a decrease in the number of registered unemployed persons (by 21.6%) and a decrease in the unemployment rate (by 1.4 pp).

Rozdział 1

Chapter 1

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15-89 lat opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Wyniki badania zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności i opracowane na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

Tablica 1. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL
Table 1. Economic activity of the population aged 15-89 by LFS

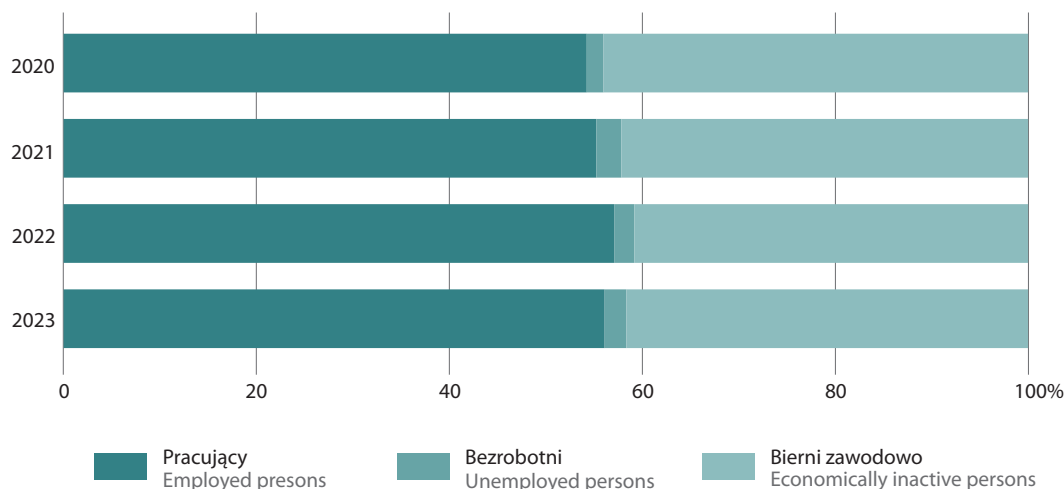
Wyszczególnienie Specification	2020	2021	2022	2023	2020=100
	przeciętne roczne annual averages				
Aktywni zawodowo w tys. Economically active persons in thousands	1 123	1 145	1 161	1 140	101,5
pracujący employed persons	1 088	1 094	1 121	1 096	100,7
bezrobotni ^a unemployed persons ^a	35	51	40	44	125,7
Bierni zawodowo w tys. Economically inactive persons in thousands	882	835	801	813	92,2
Współczynnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	56,0	57,9	59,1	58,4	.
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	54,3	55,3	57,1	56,1	.
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	3,1	4,5	3,4	3,9	.

a Osoby w wieku 15-74 lata.
a Persons aged 15-74.

Liczba aktywnych zawodowo w województwie łódzkim w 2023 r. ukształtowała się na poziomie 1140 tys. osób (co stanowiło 6,4% aktywnych zawodowo w Polsce). Ich liczba zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w 2020 r. o 1,5%, natomiast ich udział w ogóle aktywnych zawodowo w kraju zmalał o 0,1 p. proc. Wśród osób aktywnych zawodowo dominowali mężczyźni (53,8%). W porównaniu z 2020 r. ich odsetek w ogólnej liczbie aktywnych zawodowo zmniejszył się o 1,1 p. proc.

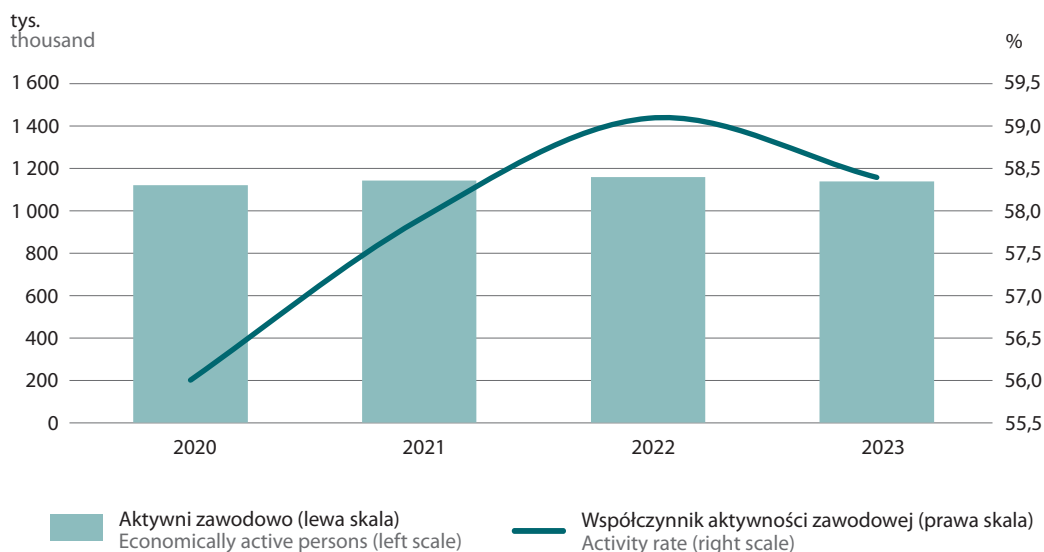
W analizowanych latach struktura ludności według statusu na rynku pracy nie ulegała znacznym zmianom. Największą grupę stanowili pracujący. W ostatnim z badanych lat ich udział w ogólnej liczbie ludności w wieku 15-89 lat wyniósł 56,1% i był wyższy o 1,8 p. proc. niż cztery lata wcześniej. Odsetek bezrobotnych zwiększył się natomiast o 0,6 p. proc. do poziomu 2,3%. Bierni zawodowo stanowili 41,6% ludności w wieku 15-89 lat, tj. o 2,4 p. proc. mniej niż w 2020 r.

Wykres 1. Struktura ludności w wieku 15-89 lat wg statusu na rynku pracy
Chart 1. Structure of the population aged 15-89 by status on the labour market

W 2023 r. w województwie łódzkim współczynnik aktywności zawodowej, obliczany jako udział osób aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15-89 lat, ukształtował się na poziomie 58,4% (przy średniej dla kraju 58,7%). Na przestrzeni czterech ostatnich lata wartość tego wskaźnik w województwie zwiększył się o 2,4 p. proc., zaś w przypadku Polski wzrósł o 2,5 p. proc. W przypadku kobiet wskaźnik ten był niższy i osiągnął wartość 51,2% (o 3,3 p. proc. więcej wobec 2020 r.), zaś dla mężczyzn wyniósł 66,4% (o 1,1 p. proc. więcej niż w 2020 r.).

Wykres 2. Aktywni zawodowo i współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15-89 lat
Chart 2. Economically active persons and activity rate of persons aged 15-89

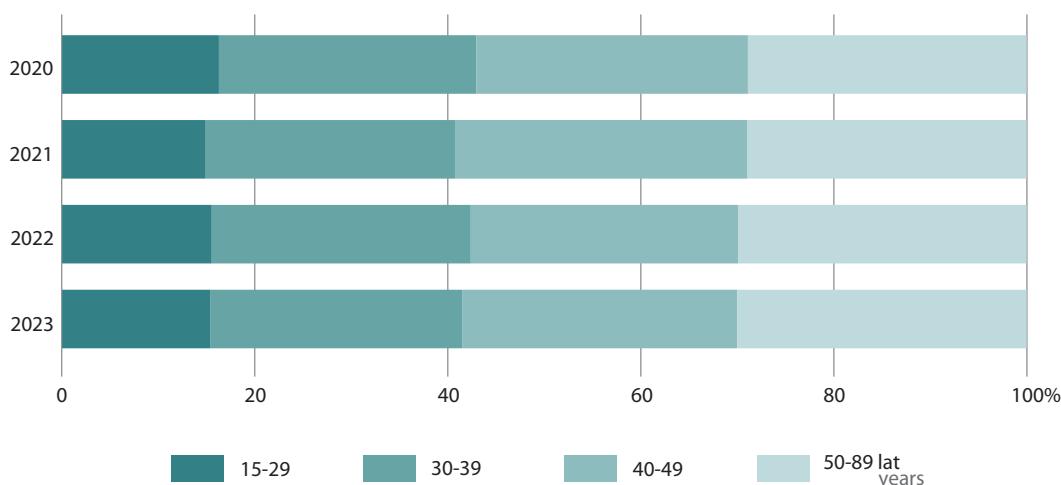

Mniejszą różnicę w wielkościach współczynnika aktywności zawodowej ludności odnotowano w podziale miasta-wieś, odpowiednio 57,7% wobec 59,4%. W porównaniu z pierwszym z analizowanych lat w miastach odnotowano wzrost tego wskaźnika o 1,5 p. proc., zaś w przypadku wsi wzrost o 3,5 p. proc.

Zbiorowość pracujących (1096 tys. osób) w porównaniu z 2020 r. zwiększyła się o 0,7%. Ich udział w ogólnej liczbie pracujących w kraju wyniósł 6,3% (o 0,2 p. proc. mniej niż w 2020 r.). Obserwowany wzrost dotyczył kobiet, których liczba zwiększyła o 2,2% (o 11 tys. osób) do poziomu 504 tys. osób. Liczba pracujących mężczyzn (592 tys. osób) zmniejszyła się obserwowanym okresie o 0,5% (o 3 tys. osób). W populacji pracujących mniejszy odsetek stanowiły kobiety. Na przestrzeni analizowanych lat ich udział zwiększył się o 0,7 p. proc. i osiągnął poziom 46,0%. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania wśród mieszkańców wsi zaobserwowano wzrost liczby pracujących (o 15 tys. osób, tj. 3,7%), a wśród mieszkańców miast jej spadek (o 5 tys. osób, tj. 0,7%) tej populacji w porównaniu z 2020 r. Pracujący mieszkańcy miast (679 tys. osób) stanowili w ostatnim z analizowanych lat 62,0% ogółu pracujących (o 0,9 p. proc. mniej niż w 2020 r.).

W 2023 r. największa liczba osób pracowała w sektorze usług - 671 tys. osób. Stanowili oni 61,2% ogółu pracujących. Sektor przemysłowy skupiał 323 tys. osób, tj. 29,5% ogółu pracujących, natomiast w sektorze rolniczym pracowało 99 tys. osób – 9,0% ogółu pracujących.

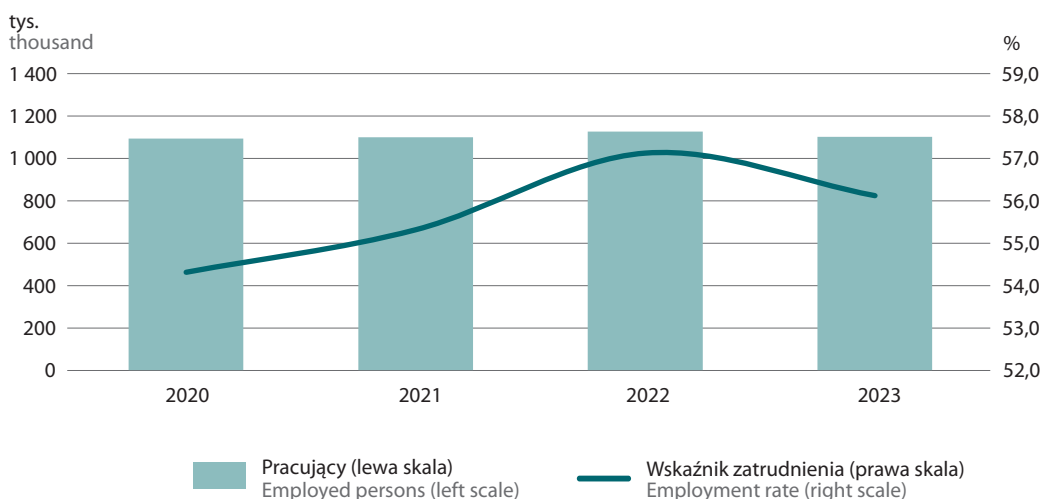
Wykres 3. Struktura pracujących według wieku
Chart 3. Structure of employed persons by age

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w 2023 r. najmniejszy odsetek w omawianej zbiorowości stanowiły osoby z najmłodszej grupy wiekowej, tj. 15–29 lat (15,4%). Największym udziałem natomiast charakteryzowali się pracujący w wieku 50–89 lat (30,0%). W stosunku do pierwszego z analizowanych lat największe zmiany w strukturze pracujących zanotowano również w tych grupach wiekowych. Wzrost odsetka w przypadku osób w wieku 50–89 lat wyniósł 1,1 p. proc., natomiast wśród osób w wieku 15–29 lat nastąpił spadek o 0,9 p. proc.

Wskaźnik zatrudnienia, obliczony jako udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15-89 lat, w województwie łódzkim w 2023 r. wyniósł 56,1% i był o 0,9 p. proc. niższy od średniego w kraju. W stosunku do pierwszego z analizowanych lat zwiększył się on jednak o 1,8 p. proc., natomiast w skali kraju wzrósł o 2,6 p. proc. Wyraźnie wyższy wskaźnik zatrudnienia występował w populacji mężczyzn – 64,1% (tj. o 1,1 p. proc. więcej niż w 2020 r.) niż kobiet – 48,9% (wobec 46,5% cztery lata wcześniej). Mniejszą rozpiętość tego wskaźnika możemy zaobserwować dla mieszkańców miast (55,6%) i wsi (57,1%). Na przestrzeni czterech ostatnich lat wskaźnik zatrudnienia dla obydwu tych grup wzrósł odpowiednio o 1,6 p. proc. oraz 2,6 p. proc.

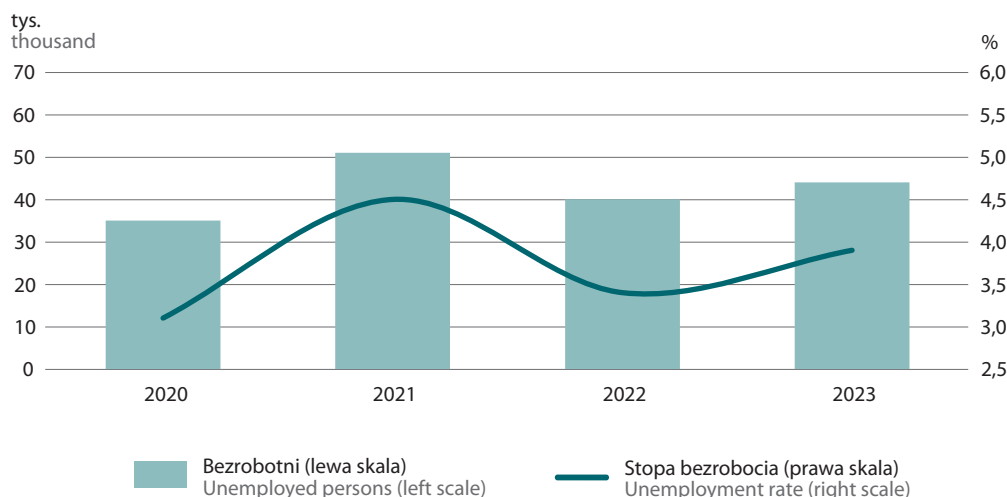
Wykres 4. Pracujący i wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-89 lat
Chart 4. Employed persons and employment rate of persons aged 15-89

W 2023 r. liczba bezrobotnych w województwie łódzkim wyniosła 44 tys. osób i w ciągu ostatnich czterech lat wzrosła o 25,7% (tj. o 9 tys. osób). Bezrobotni w województwie stanowili 8,8% ogółu bezrobotnych w kraju (wobec 6,3% cztery lata wcześniej). Wśród ogółu osób bezrobotnych w województwie łódzkim przeważały kobiety (52,3%). W stosunku do 2020 r. ich udział zwiększył się o 9,4 p. proc. Mieszkańcy miast (26 tys. osób) stanowili 59,1% ogółu bezrobotnych, co oznacza spadek ich odsetka o 15,2 p. proc. wobec 2020 r.

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w 2023 r. w województwie łódzkim wyniósł 9,0 miesiące (w kraju 7,9 miesiąca). Mężczyźni poszukiwali pracy przeciętnie krócej (7,7 miesiąca) niż kobiety (10,1 miesiąca).

Wykres 5. Bezrobotni w wieku 15-74 lata i stopa bezrobocia osób w wieku 15-89 lat
Chart 5. Unemployed persons aged 15-74 and unemployment rate of persons aged 15-89

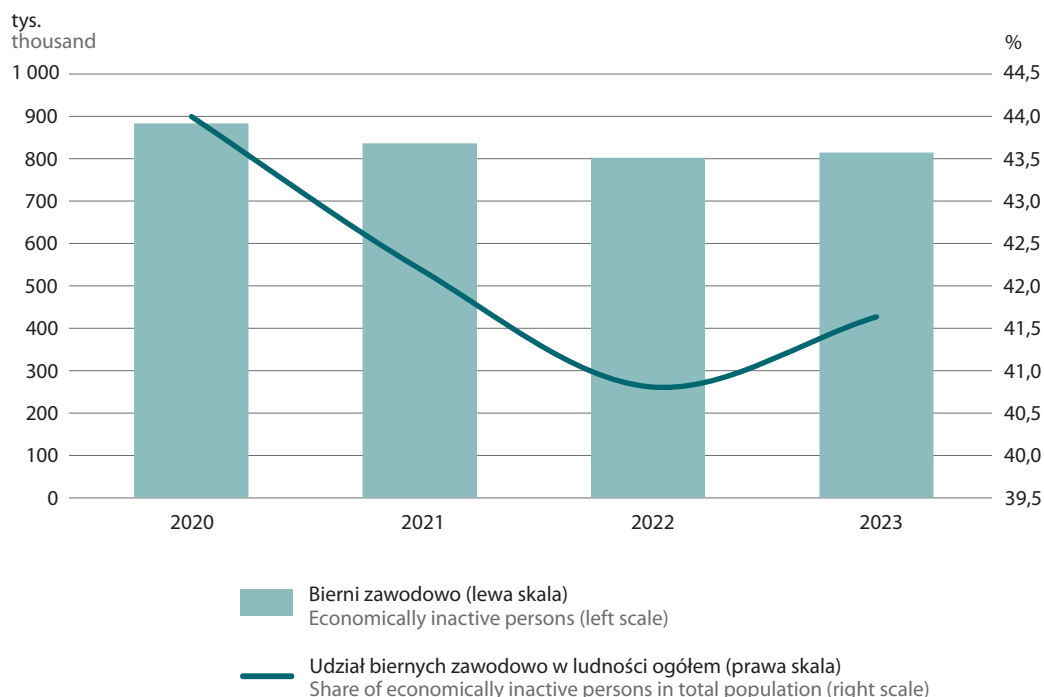

Stopa bezrobocia w 2023 r. w województwie łódzkim ukształtowała się na poziomie 3,9% i była o 1,1 p. proc. wyższa od wskaźnika ogólnokrajowego. W stosunku do 2020 r., odnotowano jej wzrost o 0,8 p. proc., natomiast w przypadku całej Polski nastąpił jej spadek o 0,4 p. proc. W ostatnim z badanych lat analizowany wskaźnik w przypadku kobiet wyniósł 4,4% (wobec 3,0% w 2020 r.), a wśród mężczyzn ukształtował się na poziomie 3,4% (wobec 3,2% cztery lata wcześniej). W 2023 r. stopa bezrobocia wśród mieszkańców miast wyniosła 3,7%, natomiast na wsi – 4,1%.

Zbiorowość biernych zawodowo obejmuje zarówno osoby, które jeszcze nie weszły na rynek pracy (w tym większość uczącej się młodzieży), jak również osoby, które już definitywnie z rynku pracy odeszły albo nigdy na niego nie trafią - część emerytów, rencistów, osoby utrzymujące się z innych źródeł niż praca. Grupa ta obejmuje również osoby, które weszły na rynek pracy, potem częściowo się zdezaktywizowały i po przerwie zechcą na niego powrócić.

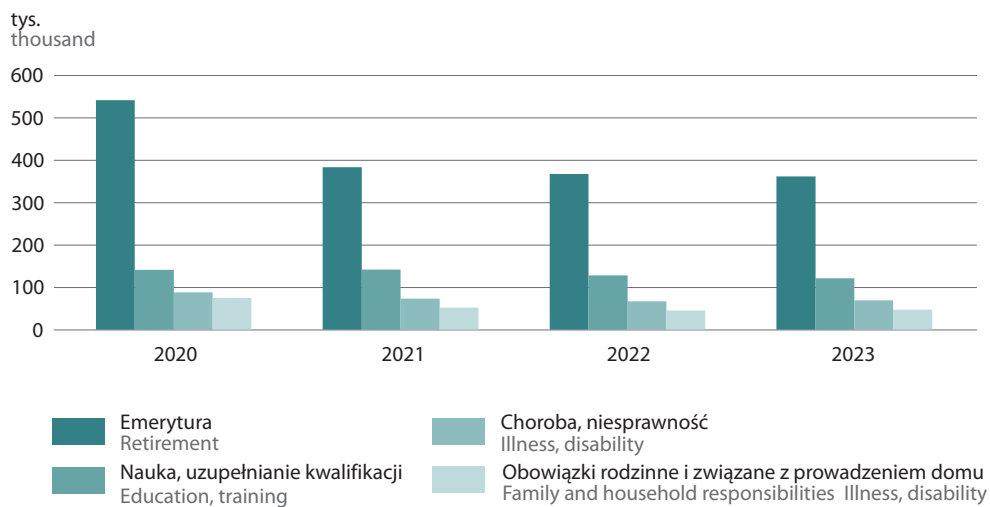
W 2023 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 813 tys. osób i stanowiła 41,6% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15-89 lat. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 41,3%. W stosunku do 2020 r. liczba osób pozostających biernymi zawodowo w województwie łódzkim zmniejszyła się o 7,8% (tj. o 69 tys. osób). W skali kraju w tym samym okresie liczebność analizowanej zbiorowości zmniejszyła się o 6,9% (tj. o 924 tys. osób). Większość populacji osób biernych zawodowo w województwie tworzyły kobiety, których udział w 2023 r. wyniósł 61,9% (tj. o 0,8 p. proc. mniej wobec pierwszego z analizowanych lat).

Wykres 6. Bierni zawodowo oraz udział biernych zawodowo w ludności w wieku 15-89 lat
 Chart 6. Economically inactive persons and the share of economically inactive persons in population aged 15-89

Główną przyczyną bierności zawodowej, w zbiorowości osób biernych zawodowo w wieku 15–74 lata liczącej 636 tys. (dla tej grupy wiekowej ustalana była przyczyna bierności), we wszystkich analizowanych latach, była emerytura. W 2023 r. pobierało ją 362 tys. osób, tj. o 33,2% mniej niż w 2020 r. Nauka oraz uzupełnianie kwalifikacji było powodem niepodejmowania pracy dla 121 tys. osób (spadek o 14,2% wobec 2020 r.), choroba lub niepełnosprawność – dla 69 tys. osób (spadek o 21,6%), natomiast obowiązki rodzinne oraz związane z prowadzeniem domu – dla 47 tys. osób (spadek o 37,3%).

Wykres 7. Bierni zawodowo w wieku 15-74 lata według wybranych przyczyn bierności
 Chart 7. Economically inactive persons aged 15-74 by selected reasons for inactivity

Na przestrzeni analizowanych lat zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W 2023 r. w województwie łódzkim na 1000 pracujących przypadały 782 osoby niepracujące (bezrobotni oraz bierni zawodowo). Cztery lata wcześniej obciążenie to wynosiło 843 osoby. W kraju miernik ten ukształtował się na poziomie 754 wobec 838 w 2020 r. W miastach na 1000 pracujących przypadało 800 osób niepracujących, natomiast na terenach wiejskich o 49 osób mniej. Zdecydowanie silniejsze zróżnicowanie omawianego wskaźnika obserwuje się w podziale na płeć. Na 1000 pracujących kobiet przypadały 1044 kobiety niepracujące (1152 w 2020 r.), natomiast wśród mężczyzn wskaźnik ten wyniósł 559 osób (587 cztery lata wcześniej).

Rozdział 2

Chapter 2

Pracujący

Employed persons

Dane dotyczące pracujących w gospodarce narodowej, łącznie z pracującymi w rolnictwie indywidualnym, prezentowane za lata 2020-2021 opracowano na podstawie sprawozdań podmiotów gospodarczych oraz szacunków, od 2022 r. zaś na podstawie administracyjnych źródeł danych (z rejestrów Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych). W związku ze zmianą metodologii badania oraz źródeł danych dane nie są w pełni porównywalne.

Pracujący w gospodarce narodowej to osoby wykonujące pracę przynoszącą im zarobek (w formie wynagrodzenia za pracę) lub dochód, bez względu na czas i miejsce trwania tej pracy, na podstawie stosunku pracy bądź innego stosunku prawnego lub czynności prawnej, na podstawie której jest świadczona praca (bez osób pracujących na podstawie umów cywilnoprawnych) oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W statystyce rynku pracy określenie gospodarka narodowa wskazuje, że dane obejmują wszystkie podmioty gospodarki narodowej.

Tablica 2. Pracujący^a
Stan w dniu 31 grudnia
Table 2. Employed persons^a
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2020	2021	2022	2023
Ogółem Total	932 667	935 754	1 003 117	995 919
sektor publiczny public sector	182 602	182 101	206 531	208 034
sektor prywatny private sector	750 065	753 653	796 586	787 885
Mężczyźni Men	491 802	490 249	525 544	520 914
Kobiety Women	440 865	445 505	477 573	475 005

a Do 2021 r. według faktycznego miejsca pracy; od 2022 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych według miejsca zamieszkania.

a Until 2021 by actual workplace; from 2022 data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence.

Liczba pracujących w gospodarce narodowej w województwie łódzkim według stanu na 31 grudnia 2023 r. wyniosła 995,9 tys. osób, stanowiąc 6,6% ogółu pracujących w Polsce. W ciągu roku liczba pracujących mieszkańców województwa łódzkiego spadła o 7,2 tys., tj. o 0,7%. W województwie (podobnie jak w kraju) więcej osób pracowało w sektorze prywatnym – w 2023 r. sektor ten skupiał 79,1% pracowników i udział ten był zbliżony w całym analizowanym okresie. W sektorze publicznym pracowało 20,9% ogółu pracujących mieszkańców województwa. W skali Polski odsetek pracujących w sektorze prywatnym był nieco niższy i wyniósł 77,3%, w sektorze publicznym pracowało natomiast 22,7% ogółu pracujących.

W strukturze pracujących w województwie według płci większość stanowili mężczyźni – 52,3% i na przestrzeni analizowanych lat udział ten zmniejszył się o 0,4 p. proc. Wzrósł tym samym odsetek kobiet z 47,3% do 47,7%. Udział kobiet wśród pracujących w województwie łódzkim był we wszystkich latach wyższy niż w skali Polski, który w 2023 r. wyniósł 47,3%. Wśród pracujących w sektorze prywatnym większość stanowili mężczyźni – 56,8%, a kobiety 43,2% pracujących, natomiast w sektorze publicznym przeważały kobiety stanowiąc 64,5% pracujących w tym sektorze.

Na koniec grudnia 2023 r. średnia wieku pracujących w gospodarce narodowej w województwie łódzkim wyniosła 43,2 roku (w Polsce 42,6 roku). Średnia wieku pracujących kobiet i mężczyzn były podobne, wyniosły odpowiednio 43,1 roku oraz 43,2 roku (w kraju 42,5 i 42,7 roku).

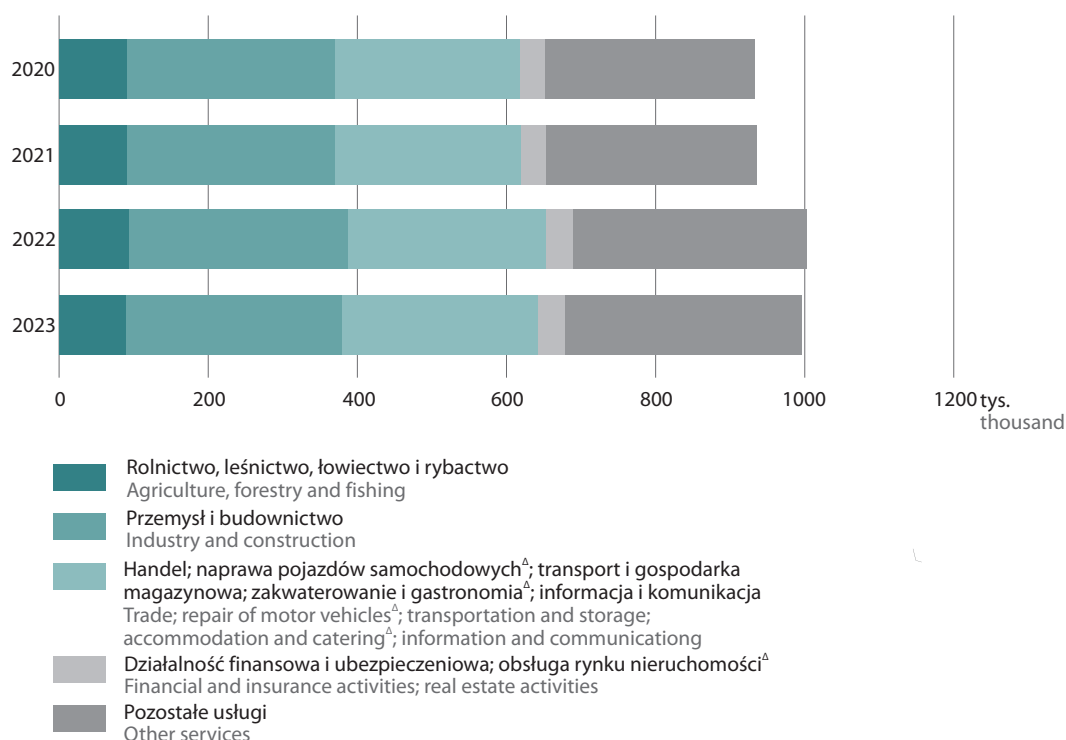
W 2023 r. liczba pracujących w gospodarce narodowej na 1000 mieszkańców województwa łódzkiego wyniosła 421,5 i była o 19,2 wyższa niż ogółem dla kraju. Pod względem tego wskaźnika województwo łódzkie było na 3 miejscu wśród innych województw, za województwami mazowieckim i wielkopolskim (ze wskaźnikami odpowiednio 447,0 i 439,5). Najniższe wartości tego wskaźnika odnotowano w województwach warmińsko-mazurskim (357,4) oraz zachodniopomorskim (359,8). W województwie łódzkim w skali roku, w wyniku zmniejszenia się zarówno liczby pracujących, jak i liczby ludności zanotowano spadek tego wskaźnika o 0,2. Ogółem w Polsce liczba pracujących na 1000 ludności wzrosła o 0,6. Tylko w 5 województwach nastąpił wzrost tego wskaźnika w ciągu roku i było to województwa: mazowieckie, śląskie, małopolskie, pomorskie i dolnośląskie.

Analiza pracujących w gospodarce narodowej pod względem rodzaju działalności podmiotu, w którym pracują według stanu na koniec grudnia 2023 r. wskazuje, że ponad połowa (62,0%) pracowała w firmach zajmujących się usługami, a udział tego sektora zwiększał się w kolejnych latach. W sekcjach, w których przeważająca działalność to usługi największy wzrost udziału pracujących dotyczył sekcji administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (wzrost udziału o 2,0 p. proc.), a także, w mniejszym stopniu, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (wzrost udziału o 0,7 p. proc.) oraz informacja i komunikacja (wzrost udziału o 0,6 p. proc.). W strukturze pracujących zmniejszył się natomiast odsetek pracujących w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych, administrowanie i działalność wspierająca, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna oraz obsługa rynku nieruchomości.

Sektor przemysłowy (przemysł i budownictwo łącznie) skupiał w 2023 r. 29,1% ogółu pracujących. Na przestrzeni lat 2020-2023 udział pracujących w tym sektorze zmniejszył się o 0,9 p. proc. Według stanu na 31 grudnia 2023 r. w sekcjach zgrupowanych w przemyśle pracowało 233,9 tys. osób – 23,5% pracujących w województwie łódzkim, z czego 94,5% w przetwórstwie przemysłowym. W budownictwie pracowało 55,5 tys. osób – 5,6% pracujących. Udział pracujących w przemyśle w analizowanym okresie zmniejszył się o 0,9 p. proc., natomiast w budownictwie nie zmieniał się w kolejnych latach. Pracujący w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo w 2023 r., liczbie 89,5 tys. stanowili 9,0% ogółu pracujących w województwie łódzkim. Ich udział w porównaniu z rokiem 2020 r. zmniejszył się o 0,7 p. proc.

Wykres 8. Pracujący według rodzaju działalności
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 8. Employed persons by kind of activities
 As of 31 December

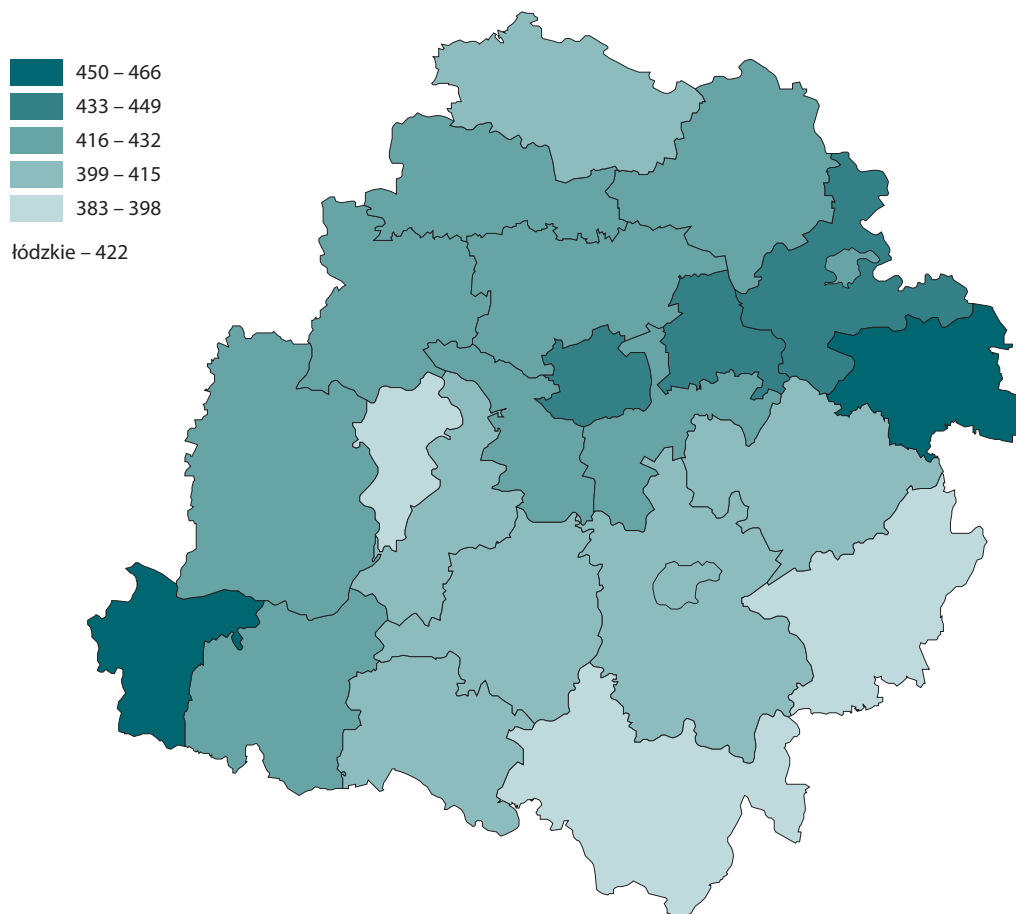

Struktura sektorowa pracujących w województwie łódzkim nie odbiegała znacznie od krajowej. W 2023 r. wyższy niż w skali kraju był udział rolnictwa oraz sektora przemysłowego (odpowiednio o 0,9 p. proc. i 1,1 p. proc.). Niższy niż w skali kraju był natomiast udział pracujących sekcjach związanych z usługami (63,9% w skali kraju wobec 62,0% w województwie łódzkim).

Rynek pracy województwa łódzkiego jest także silnie zróżnicowany wewnętrznie, między innymi z powodu odmiennych zjawisk społeczno-gospodarczych zachodzących w powiatach. Najwyższe wartości liczby pracujących w gospodarce narodowej na 1000 mieszkańców w 2023 r. odnotowano w powiatach wieruszowskim i rawskim (odpowiednio 466 oraz 454). Najniższe wartości dotyczyły powiatów: zduńskowolskiego (383), opoczyńskiego (394), radomszczańskiego (395) i tomaszowskiego (401). W Łodzi na 1000 mieszkańców przypadało 436 osób pracujących. Wskaźnik wyższy niż dla całego województwa łódzkiego odnotowano w 11 powiatach, w pozostałych 13 był niższy.

**Mapa 1. Pracujący na 1000 ludności według powiatów w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

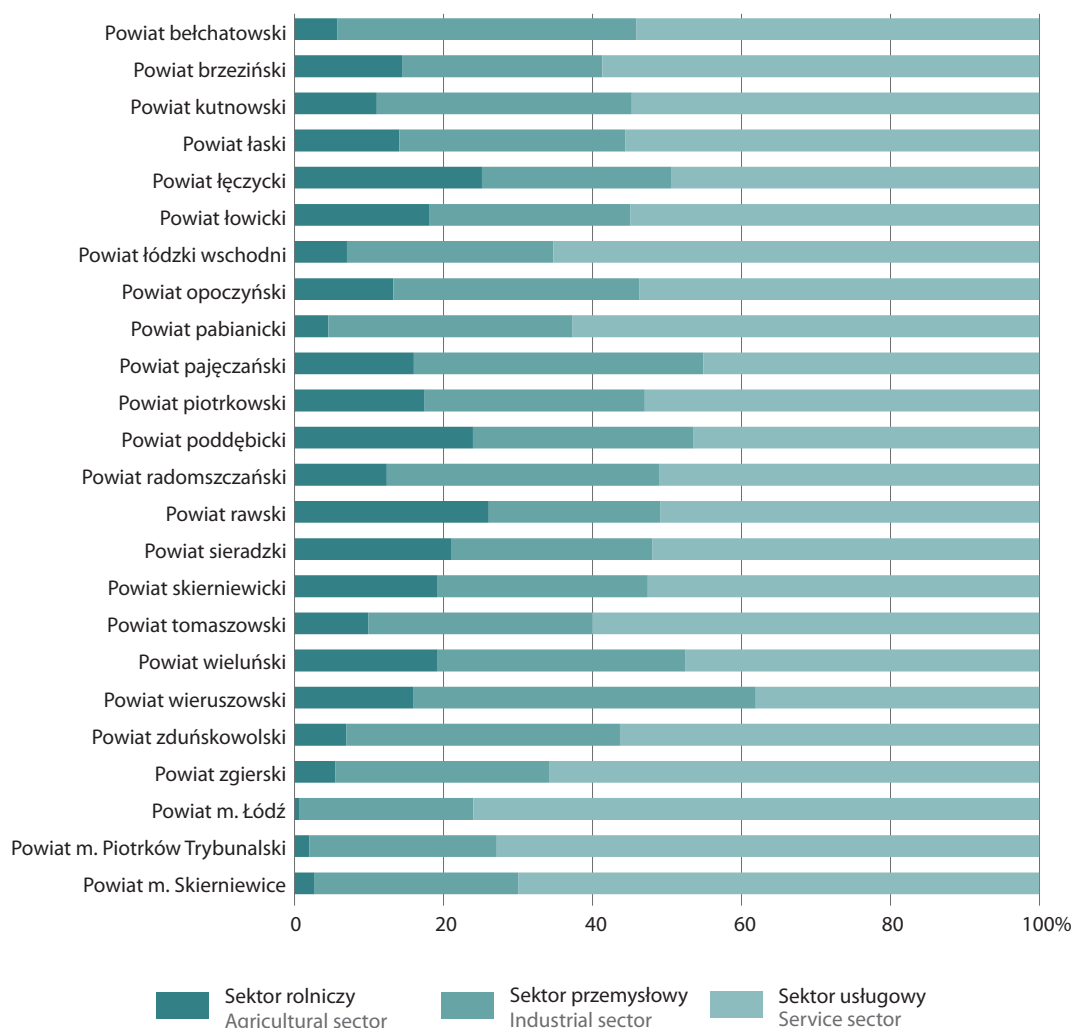
Map 1. Employed persons per 1000 population by powiats in 2023
As of 31 December

Analiza regionalna pracujących w gospodarce narodowej pod względem rodzaju działalności podmiotu, w którym pracują mieszkańcy województwa łódzkiego według stanu na koniec grudnia 2023 r. wskazuje, że w większości powiatów sektorem skupiającym największą liczbę pracujących był sektor usługowy. W Łodzi obejmował on 76,0% ogółu pracujących, a w Piotrkowie Trybunalskim 72,9%. Najniższy poziom udziału pracujących w podmiotach świadczących usługi, nie przekraczających 50%, odnotowano w powiatach: wieruszowskim (38,1%), pajęczańskim (45,1%), poddębickim (46,5%), wieluńskim (47,5%) oraz łęczyckim (49,5%). W sektorze przemysłowym (obejmującym sekcje przemysłu i budownictwo) pracowała blisko połowa pracujących mieszkańców powiatów wieruszowskiego (46,0%) oraz bełchatowskiego (40,2%). Najmniejszy udział pracujących w sektorze przemysłowym dotyczył powiatów: rawskiego (23,1%) oraz Łodzi (23,3%). Sektor rolniczy obejmował największą część pracujących w powiatach: rawskim (26,1%) oraz łęczyckim (25,1%), najniższy zaś w miastach na prawach powiatu: Łodzi (0,6%), Piotrkowie Trybunalskim (2,0%) i Skierniewicach (2,7%).

**Wykres 9. Pracujący^a według sektorów ekonomicznych i powiatów zamieszkania w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 9. Employed persons^a by economic sector and powiat of residence in 2023
As of 31 December

^a Bez pracujących za granicą.
^a Without employed persons working abroad.

Najszerszą kategorią pracujących w gospodarce narodowej są pracownicy najemni. Są to osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego na czas określony i nieokreślony, w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy. Przy ustalaniu liczby pracujących w gospodarce narodowej i liczby pracowników najemnych stosowana jest zasada jednorazowego ujmowania osób w pracy głównej.

**Tablica 3. Pracujący według płci i statusu zatrudnienia w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 3. Employed persons by sex and employment status in 2023
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Mężczyźni Men	Kobiety Women
Ogółem Total	995 919	520 914	475 005
w tym in which			
Pracownicy najemni Employees	786 979	393 568	393 411
Pracujący na własny rachunek łącznie z pomagającymi członkami rodziny Self-employed persons including contributing family workers	207 453	126 099	81 354

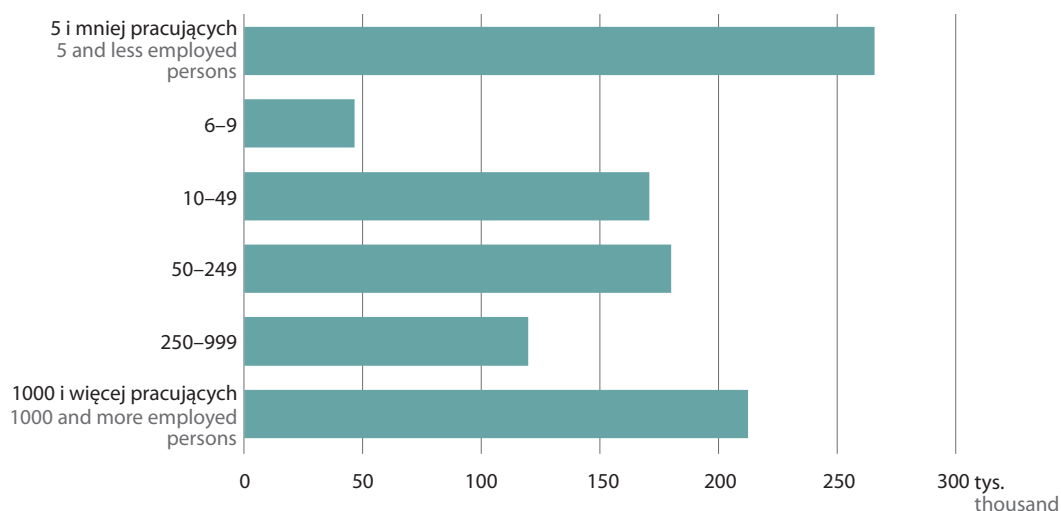
W strukturze pracujących w 2023 r. według statusu na rynku pracy 79,0% pracujących mieszkańców województwa łódzkiego to pracownicy najemni. Pozostali pracujący to głównie właściele, współwłaściele i pomagający członkowie rodzin, którzy w 2023r. stanowili 20,8%. Wśród kobiet przeważającą formą uczestnictwa w rynku pracy było zatrudnienie na podstawie stosunku pracy – w 2023 r. 82,8% kobiet na rynku pracy. Grupa właściele, współwłaściele i pomagający członkowie rodzin stanowiła mniej niż ogółem w województwie – 17,1% kobiet na rynku pracy. Mężczyźni częściej kobiety pracowali jako pracowali na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami rodziny) stanowiąc 24,2% pracujących. W ciągu roku nastąpiły niewielkie zmiany poziomu udziału poszczególnych grup według statusu zatrudnienia w województwie łódzkim – o 0,1 p. proc. zwiększył się udział pracowników najemnych, o 0,2 p. proc. zmalał natomiast odsetek pracujący na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami rodziny).

Struktura pracujących według statusu zatrudnienia mieszkańców województwa łódzkiego nie odbiegała znacząco od odnotowanej dla całego kraju, gdzie odsetek pracowników najemnych wyniósł 78,8%, a pracujących na własny rachunek łącznie z pomagającymi członkami rodziny 20,9%. Natomiast kobiety mieszkające w województwie łódzkim nieco częściej niż w średnio w Polsce pracowały na własny rachunek, gdzie ten odsetek wyniósł 16,8%. Wśród mężczyzn, mieszkańców województwa łódzkiego, więcej niż ogółem w Polsce było pracowników najemnych (75,6% w łódzkim wobec 75,0% w Polsce).

Większość pracujących mieszkańców województwa łódzkiego w 2023 r. wykonywała pracę w podmiotach małych – o liczbie pracujących 9 osób i mniej. W strukturze pracujących stanowili oni 31,4%, przy czym wśród mężczyzn odsetek ten wyniósł 35,3%, a wśród kobiet 27,1%. Podmioty najmniejsze (do 5 pracujących) obejmowały 26,7% ogółu pracujących mieszkańców. Znaczący udział w strukturze pracujących według klas wielkości podmiotu miała także grupa pracujących w podmiotach największych o liczbie pracujących 1000 i więcej – 21,3%. Wśród mężczyzn udział pracujących w tych podmiotach wyniósł 20,3%, a wśród kobiet 22,4%. Udział pracujących w podmiotach o liczbie pracujących 10-49 osób oraz 50-249 osób był zbliżony i wyniósł odpowiednio 17,2% oraz 18,1%. Dla obydwu tych klas wielkości odsetek pracujących wśród kobiet był wyższy niż wśród mężczyzn.

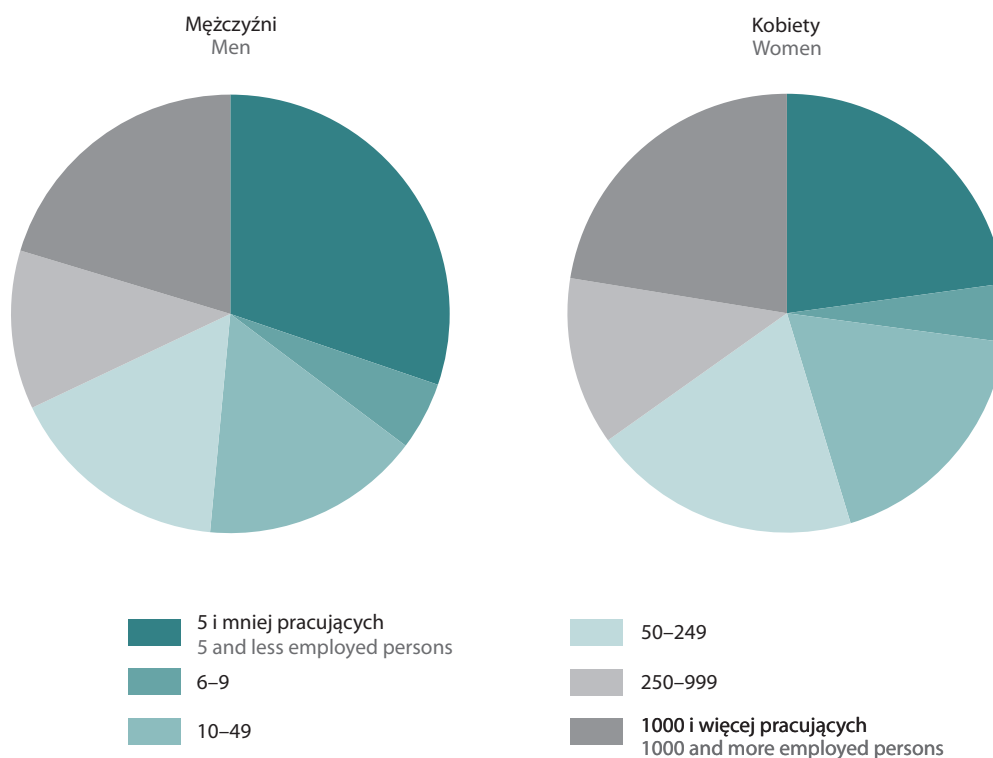
**Wykres 10. Pracujący według wielkości podmiotu w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 10. Employed persons entity size in 2023
As of 31 December

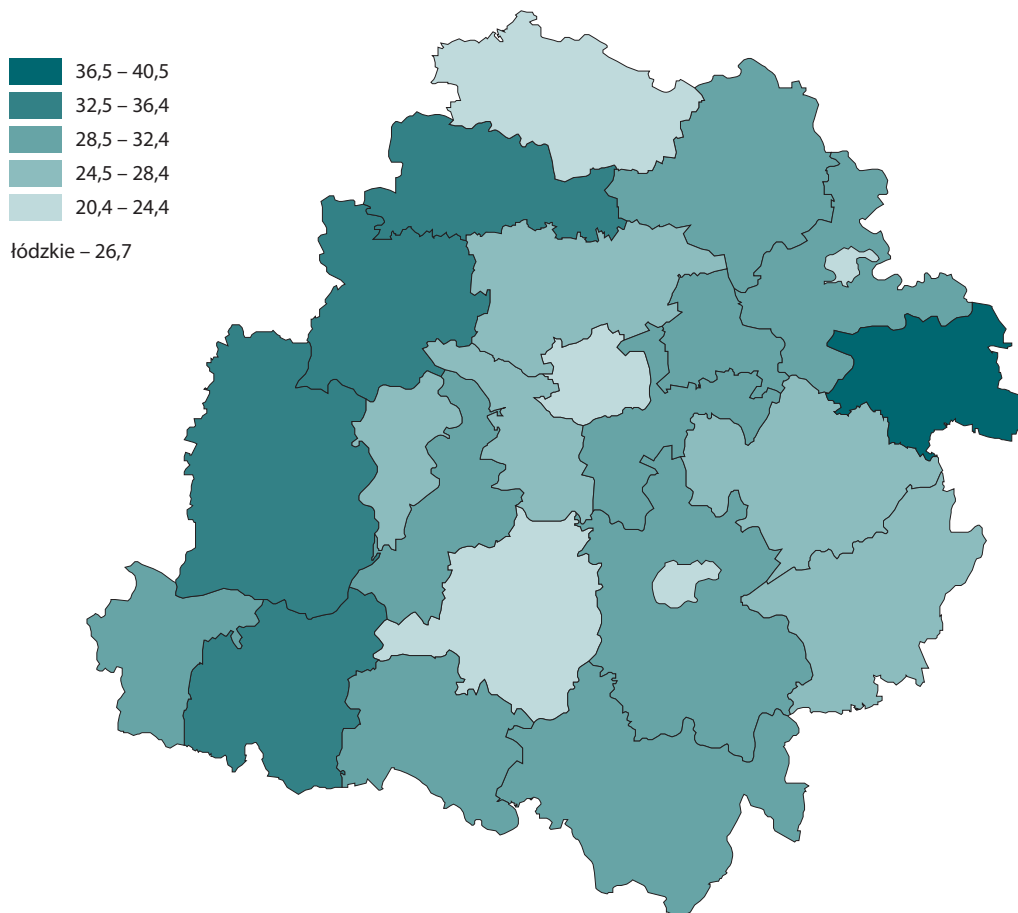
**Wykres 11. Struktura pracujących według płci i wielkości podmiotu w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 11. Structure of employed persons by sex and entity size in 2023
As of 31 December

**Mapa 2. Udział pracujących w podmiotach o liczbie pracujących 5 i mniej osób w ogólnej liczbie pracujących w gospodarce narodowej według powiatu zamieszkania w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 2. Share of employed persons in entities with 5 and fewer employed persons in the total number of employed persons in the national economy by powiats of residence in 2023
As of 31 December

Wśród powiatów województwa łódzkiego najwyższy odsetek pracujących w podmiotach o liczbie pracujących 5 osób i mniej w 2023 r. dotyczył powiatów: rawskiego (z udziałem 40,5% tej grupy wśród pracujących mieszkańców tego powiatu), sieradzkiego (z udziałem 36,4%), poddębickiego (z udziałem 36,3%) oraz łączyckiego (z udziałem 36,2%). Najniższy odsetek mieszkańców pracujących w podmiotach najmniejszych odnotowano dla powiatu bełchatowskiego (20,4%) oraz miast na prawach powiatu: Skiernewice (21,0%), Piotrków Trybunalskie (21,2%) oraz Łódź (21,5%).

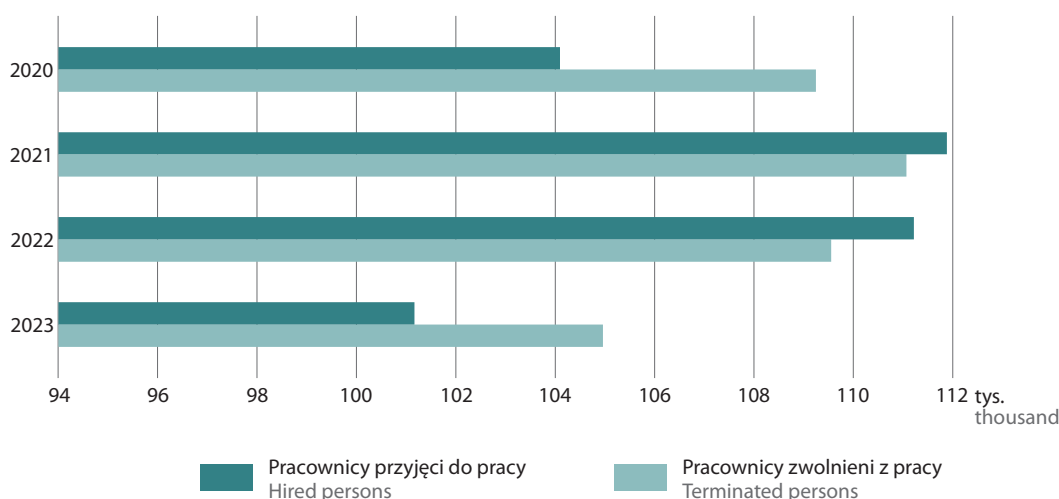
Struktura pracujących według wielkości podmiotu w województwie łódzkim jest zbliżona do tej określonej dla całego kraju. W Polsce w podmiotach o liczbie pracujących 9 osób i mniej pracowało 31,5% pracujących w gospodarce narodowej. Uwagę zwraca nieco niższy niż w łódzkim udział pracujących w podmiotach największych (1000 i więcej pracujących), który przeciętnie w Polsce wyniósł 18,8%.

Uwzględniając faktyczne miejsce pracy pracujących, w 2023 r. województwie łódzkim według szacunków, pracowało 956,6 tys. osób. Przestrzenny rozkład liczby pracujących w województwie łódzkim nie jest równomierny. Dla 34,8% pracujących mieszkańców województwa łódzkiego miejscem pracy była Łódź. Kolejnymi powiatami według liczby osób pracujących na ich terenie są powiaty zgierski (z udziałem 6,3% ogólnej liczby pracujących w województwie łódzkim), bełchatowski (z udziałem 4,8%), pabianicki (z udziałem 4,6%) oraz sieradzki (4,5%). W porównaniu z rokiem poprzednim liczba pracujących na terenie województwa łódzkiego zmniejszyła się o 7,8 tys. osób, tj. o 0,8%. Jednie w 3 powiatach województwa odnotowano wzrost liczby pracujących – w powiecie łódzkim wschodnim (o 1,9%), powiecie wieruszowskim (o 1,2%) oraz w Łodzi (o 0,04%). W pozostałych powiatach województwa liczba osób wg faktycznego miejsca pracy zmniejszyła się (najbardziej w powiatach: łęczyckim – o 4,4% oraz opoczyńskim o 4,1%). Struktura pracujących według faktycznego miejsca pracy we wcześniejszych latach pozostawała zbliżona – około 1/3 mieszkańców województwa łódzkiego pracowało w podmiotach zlokalizowanych w Łodzi.

Ruch zatrudnionych (przyjęcia do pracy i zwolnienia) badany jest w podmiotach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Dotyczy pełnozatrudnionych, bez pracowników sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Badaniem nie są objęte gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, duchowieństwo, fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje.

W latach 2020-2023 największy ruch zatrudnionych mierzony liczbą przyjęć do pracy i zwolnień z pracy odnotowany był w 2021 r. - niemal 112 tys. przyjętych do pracy oraz prawie tyle samo zwolnionych z pracy. Od 2021 r. malała skala przyjęć pracowników do pracy. W 2023 r. zbiorowość ta liczyła 101,2 tys. osób. Liczba pracowników zwolnionych z pracy wyniosła 105,0tys. i także była najmniejsza w analizowanym okresie.

Wykres 12. Ruch zatrudnionych^a
Chart 12. Labour turnover^a

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

W okresie czterech lat liczba przyjęć do pracy spadła o 2,8%, natomiast liczba zwolnień o 3,9%. W skrajnych latach analizowanych liczba zwolnień przewyższała liczbę przyjęć do pracy – w 2020 r. o 4,7%, a w 2023 r. o 3,6%. W pozostałych latach bilans w ruchu zatrudnionych był dodatni i wyniósł odpowiednio 0,7% w 2021 r. i 1,5% w 2022 r.

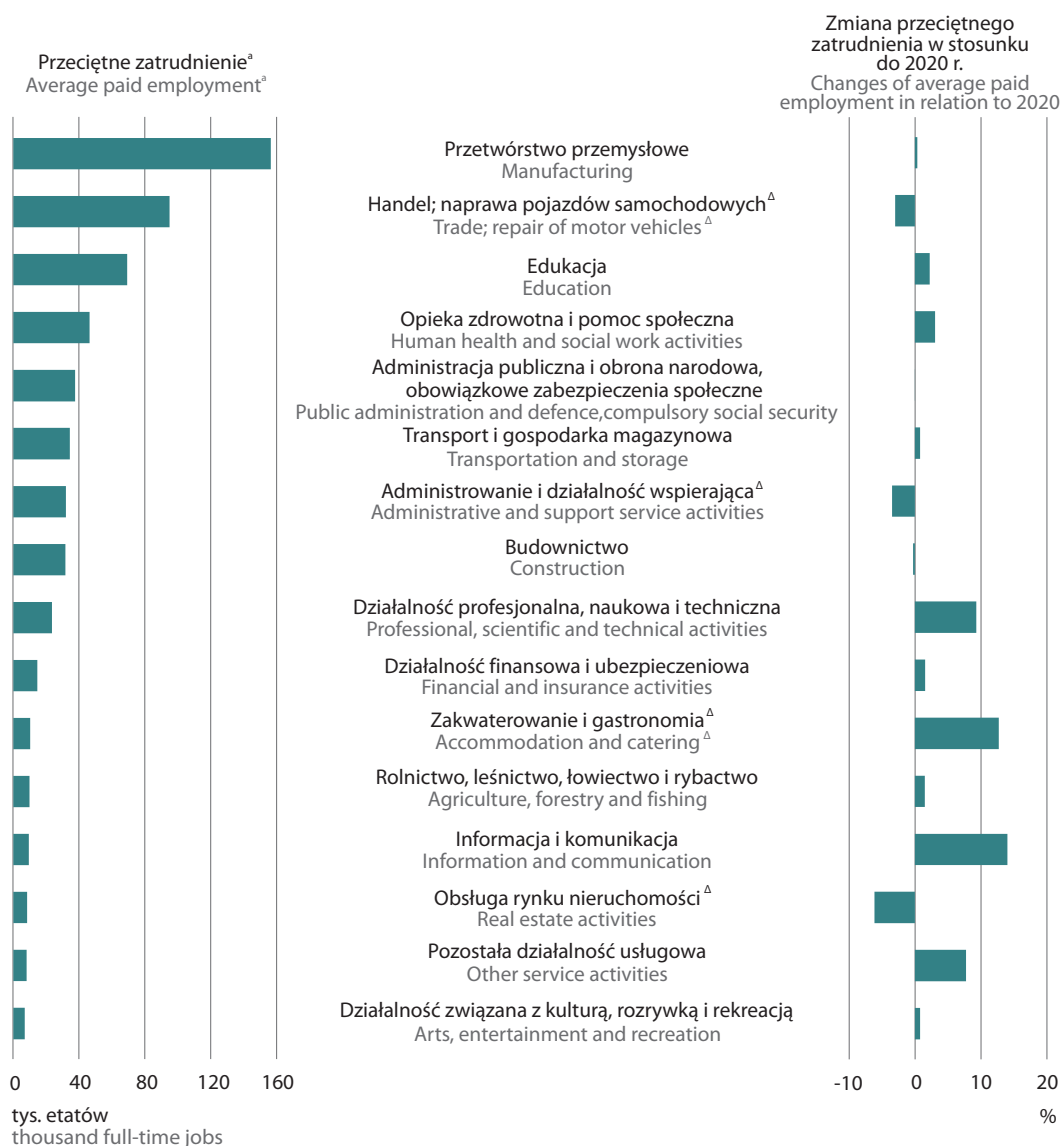
Współczynnik przyjęć (stosunek liczby przyjętych do pracy w danym roku do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia roku poprzedniego) w 2023 r. ukształtował się na poziomie 19,9%. W latach największego ruchu zatrudnionych (2021-2022) przyjmował wartości 22,0%. Współczynnik zwolnień wyniósł w kolejnych latach pomiędzy 21,8% w 2021 r. a 20,6% w 2023 r.

Zróznicowanie tych wskaźników w poszczególnych rodzajach działalności podmiotów było znaczne. Najwyższe wskaźniki przyjęć w 2023 r. odnotowano w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca – 65,2%, pozostała działalność usługowa – 40,2%, zakwaterowanie i gastronomia – 27,6% oraz transport i gospodarka magazynowa – 27,1%, natomiast najniższe w sekcjach edukacja – 10,2%, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 10,8% oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 12,6%. Podobnie, najwyższe wskaźniki zwolnień dotyczyły sekcji administrowanie i działalność wspierająca – 80,0%, zakwaterowanie i gastronomia – 27,8% oraz transport i gospodarka magazynowa – 26,7%, a najniższe w sekcjach: edukacja – 9,7%, administracja publiczna obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 10,7% oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa – 11,1%. Tak wysokie współczynniki przyjęć i zwolnień w sekcji administrowanie i działalność wspierająca wskazują na bardzo dużą rotację pracowników.

Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej (uwzględniające pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty) w województwie łódzkim w 2023 r. wyniosło 616,4 tys. etatów i w stosunku do 2020 r. wzrosło o 0,4%. W analizowanym okresie zmiany liczby etatów w województwie łódzkim nie miały stałego charakteru. W okresie 2020-2022 liczba etatów zwiększała się z roku na rok, ale wzrost nie przekraczał 1%. W 2023 r. przeciętna liczba zatrudnionych spadła w stosunku do roku poprzedniego o 0,8%.

Z analizy przeciętnego zatrudnienia pod względem rodzaju prowadzonej działalności podmiotu wynika, że najwięcej etatów było w sekcjach zgrupowanych w przemyśle – 29,3% (w tym 25,3 p. proc w podmiotach sekcji przetwórstwo przemysłowe), handlu; naprawach pojazdów samochodowych – 15,4% oraz edukacji – 11,2%. Największy wzrost przeciętnej liczby zatrudnionych, w stosunku do roku 2020, odnotowano w sekcjach: informacja i komunikacja – o 14,0%, zakwaterowanie i gastronomia – 12,7% oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 9,3%. Największy spadek przeciętnego zatrudnienia zanotowano w obsłudze rynku nieruchomości – o 6,1%. Mniejsza liczba etatów była także w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca – o 3,5%, handel; naprawa pojazdów samochodowych – o 3,0%, w sekcjach przemysłu – łącznie 0,6% mniej oraz budownictwie – o 0,3%.

Wykres 13. Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2023 r.
Chart 13. Average paid employment in the national economy by by PKD/NACE section in 2023

^a Uszeregowane według liczby etatów.
^a Sorted by the number of full-time equivalents.

Rozdział 3

Chapter 3

Popyt na pracę

Demand for labour

Badanie popytu na pracę stanowi źródło informacji na temat popytu zrealizowanego i niezrealizowanego, czyli liczby obsadzonych miejsc pracy, wolnych miejsc pracy według zawodów, a także liczby nowo utworzonych oraz zlikwidowanych miejsc pracy. Badanie ma charakter reprezentacyjny i obejmuje podmioty gospodarki narodowej oraz ich jednostki lokalne zatrudniające przynajmniej jedną osobę.

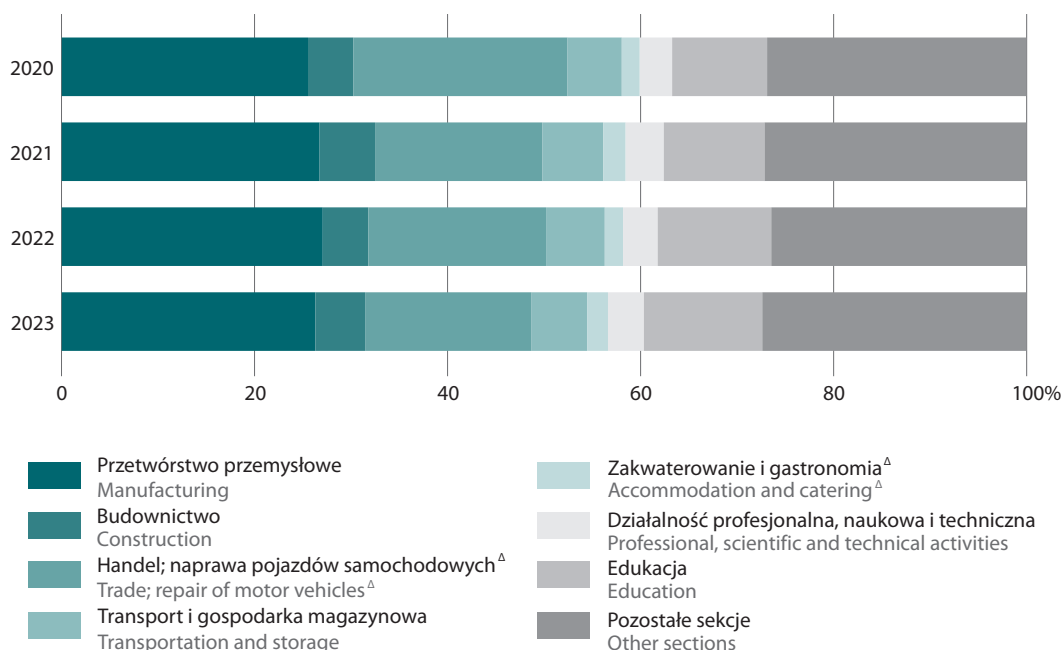
Tablica 4. Popyt na pracę – wybrane dane
Table 4. Demand for labour – selected data

Wyszczególnienie Specification	2020	2021	2022	2023	2020=100
Obsadzone miejsca pracy (w końcu 4 kwartału) w tys. Occupied jobs (at the end of the 4th quarter) in thousands	767,5	730,5	744,9	712,2	92,8
sektor publiczny public sector	172,3	174,5	186,0	182,1	105,6
sektor prywatny private sector	595,2	556,0	558,9	530,1	89,1
Wolne miejsca pracy (w końcu 4 kwartału) w tys. Job vacancies (at the end of the 4th quarter) in thousands	5,9	7,8	5,4	4,8	81,3
Miejsca pracy (w ciągu roku) w tys. Jobs (during the year) in thousands					
nowo utworzone newly created	29,3	41,1	29,0	25,4	86,4
zlikwidowane liquidated	20,7	19,0	17,3	14,4	69,8
relacja nowo utworzonych do zlikwidowa- nych miejsc pracy the ratio of newly created jobs to liquidated jobs	1,4	2,2	1,7	1,8	.

W końcu 2023 r. w podmiotach biorących udział w badaniu popytu na pracę na terenie województwa łódzkiego było 712,2 tys. obsadzonych miejsc pracy, tj. 7,2% mniej niż w 2020 r. W tym samym okresie liczba obsadzonych miejsc pracy w kraju zwiększyła się 1,0% do 12,3 mln miejsc, a udział obsadzonych miejsc pracy w województwie w ogólnej liczbie obsadzonych miejsc pracy w całym kraju zmniejszył się o 0,5 p. proc. do poziomu 5,8%.

Sektor prywatny obejmował 3/4 ogółu obsadzonych miejsc pracy w województwie (74,4%, czyli o 3,1 p. proc. mniej niż cztery lata wcześniej). Ponad połowa (58,5%) ogółu obsadzonych miejsc pracy przypadała na jednostki duże (416,4 tys. osób). W porównaniu ze stanem sprzed czterech lat ich liczba zmniejszyła się o 25,1 tys. miejsc, natomiast ich odsetek w ogóle obsadzonych miejsc pracy wzrósł o 1,0 p. proc. Firmy średnie skupiały 168,6 tys. miejsc, tj. o 30,8 tys. miejsc mniej wobec 2020 r. Ich udział w ogóle obsadzonych miejsc pracy zmniejszył się o 2,3 p. proc. do poziomu 23,7%. Natomiast podmioty małe skupiały 127,2 tys. miejsc, czyli o 0,6 tys. osób więcej niż w 2020 r. Ich odsetek w ogóle obsadzonych miejsc pracy (17,9%) zwiększył się w analizowanym okresie o 1,4 p. proc.

Wykres 14. Struktura obsadzonych miejsc pracy według sekcji na koniec 4 kwartału
Chart 14. Structure of occupied jobs by sections at the end of the 4th quarter

We wszystkich z analizowanych lat największą liczbę obsadzonych miejsc pracy skupiały trzy sekcje: przetwórstwo przemysłowe, handel; naprawa pojazdów samochodowych oraz edukacja. W końcu 2023 r. w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego było 187,4 tys. obsadzonych miejsc pracy (26,3% ogólnej liczby obsadzonych miejsc pracy), tj. o 8,7 tys. miejsc mniej niż w 2020 r. Liczba obsadzonych miejsc pracy w handlu; naprawach pojazdów samochodowych zmniejszyła się w analizowanym okresie o 28,0% do poziomu 122,8 tys. Ich udział w ogólnej liczbie obsadzonych miejsc pracy wyniósł 17,2% i był niższy o 5,0 p. proc. wobec 2020 r. W podmiotach prowadzących działalność w zakresie edukacji obsadzonych było 87,4 tys. miejsc, a ich odsetek w ogóle obsadzonych miejsc pracy, wobec pierwszego z analizowanych lat, zwiększył się (o 2,4 p. proc.) i osiągnął wartość 12,3%.

Według stanu na koniec 2023 r. w sektorze publicznym najwięcej obsadzonych miejsc pracy było skupionych w sekcjach: edukacja – 40,0% ogółu obsadzonych miejsc pracy w tym sektorze (więcej o 3,5 p. proc. niż w 2020 r.), a także opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 22,6% (mniej o 0,7 p. proc.). W sektorze prywatnym największą liczbę obsadzonych miejsc pracy odnotowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 37,7% ogółu (wzrost o 5,2 p. proc. wobec 2020 r.) oraz w handlu; naprawach pojazdów samochodowych – 23,2% (spadek o 5,3 p. proc.).

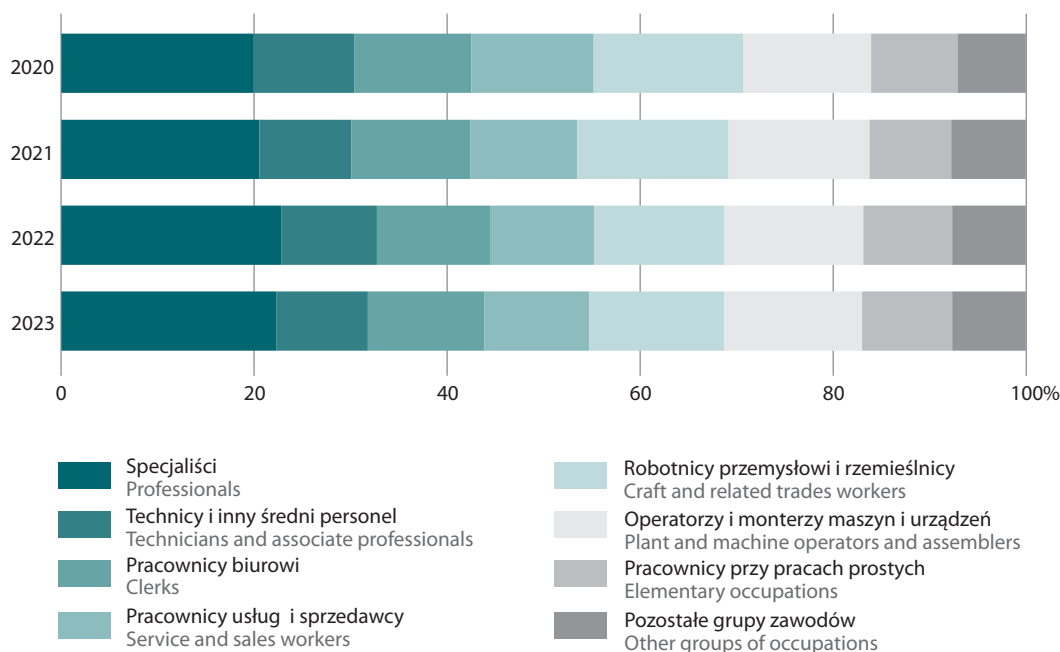
Analizując obsadzone miejsca pracy według wielkich grup zawodów¹ najczęściej miejsc pracy w województwie łódzkim, we wszystkich analizowanych latach, znajdowało się w grupach: specjaliści, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Według stanu na koniec grudnia 2023 r. liczba miejsc pracy obsadzonych przez specjalistów wynosiła 158,7 tys., tj. o 5,6 tys. miejsc więcej niż cztery lata wcześniej. Ich udział w ogóle obsadzonych miejsc pracy wzrósł o 2,3 p. proc do poziomu 22,3%. W 2023 r. obsadzone miejsca pracy przez specjalistów znajdowały się głównie w sektorze publicznym – 54,3% oraz w jednostkach dużych – 68,3%.

Drugą co do wielkości grupę zawodową stanowili operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń. W ostatnim z analizowanych lat 101,9 tys. miejsc pracy obsadzonych było przez tę grupę zawodową, a ich udział w ogólnej liczbie obsadzonych miejsc pracy, w porównaniu z 2020 r., zwiększył się o 1,0 p. proc do 14,3%. W 2023 r. sektorze prywatnym skupionych było 92,5% miejsc obsadzonych przez tę grupę zawodową, natomiast w jednostkach dużych – 57,7%.

Liczba miejsc pracy obsadzonych przez robotników przemysłowych i rzemieślników w końcu 2023 r. wynosiła 99,6 tys. miejsc, co oznacza spadek ich liczebności o 19,1 tys. wobec 2020 r. oraz udziału w ogóle obsadzonych miejsc pracy o 1,5 p. proc. do poziomu 14,0%. W ostatnim z analizowanych lat, najczęściej obsadzonych miejsc pracy przez tę grupę skupionych było w jednostkach z sektora prywatnego (93,2%) oraz jednostkach dużych (52,4%).

Wykres 15. Struktura obsadzonych miejsc pracy według grup zawodów na koniec 4 kwartału
Chart 15. Structure of occupied jobs by occupational groups at the end of the 4th quarter

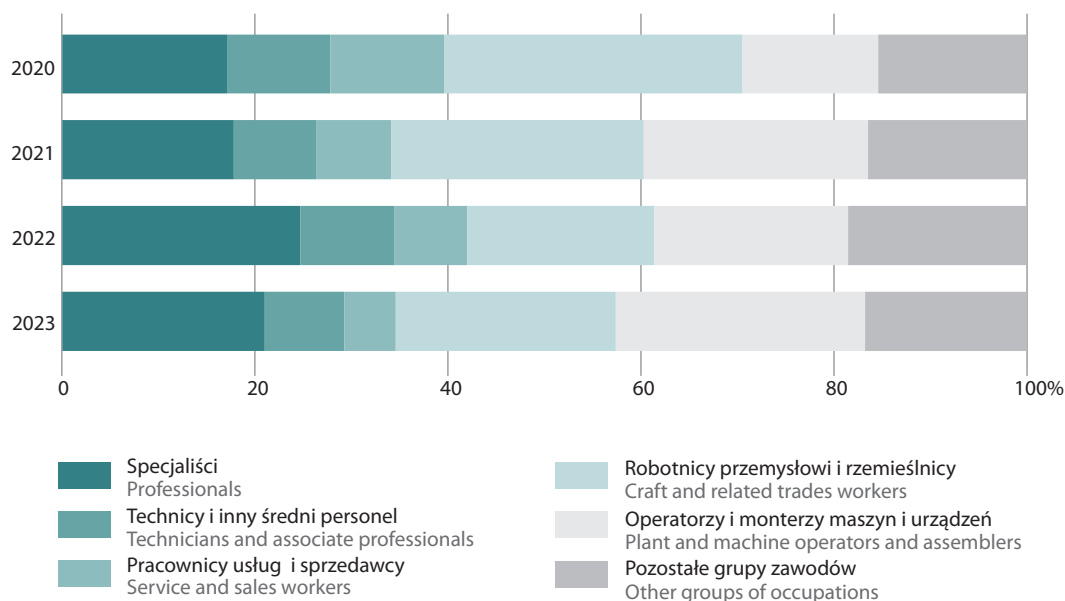
¹ Klasyfikacja zawodów i specjalności (KZiS) – wprowadzona została rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. poz. 1145 z późn. zm.).

W końcu 2023 r. było 4,8 tys. nieobsadzonych miejsc pracy, tj. o 18,7% mniej niż w 2020 r. Większość (82,1%) wolnych stanowisk zaoferował sektor prywatny. Największą liczbą wakatów dysponowały jednostki duże – 2,4 tys. wolnych miejsc pracy (50,6% ogółu), tj. o 0,3 tys. mniej niż pierwszym z analizowanych lat.

Według stanu na koniec 2023 r. największą liczbę wolnych miejsc pracy odnotowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 1,3 tys. Stanowiły one 27,0% ogółu wolnych miejsc, co oznacza spadek tego odsetka o 15,7 p. proc. wobec 2020 r.

Wykres 16. Struktura wolnych miejsc pracy według grup zawodów na koniec 4 kwartału

Chart 16. Structure of job vacancies by occupational groups at the end of the 4th quarter

W końcu 2023 r. najwięcej nieobsadzonych miejsc pracy przeznaczonych było dla operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 1,2 tys. (25,8% ogółu wolnych miejsc pracy, tj. o 11,7 p. proc. więcej w stosunku do 2020 r.), robotników przemysłowych i rzemieślników – 1,1 tys. (22,8% – spadek o 8,1 p. proc.) oraz specjalistów – 1,0 tys. (21,0% – wzrost o 3,9 p. proc.).

Miarą niezaspokojonego popytu na pracę jest wskaźnik wolnych miejsc pracy, który jest obliczany jako udział wolnych miejsc pracy w łącznej liczbie miejsc pracy, tj. obsadzonych i wolnych. W końcu 2023 r. wskaźnik wolnych miejsc pracy zmniejszył się wobec pierwszego z analizowanych lat o 0,10 p. proc. i wyniósł 0,67%. Oznacza to, że na 1000 miejsc pracy (obsadzonych i wolnych) prawie 7 miejsc pozostawało nieobsadzonych.

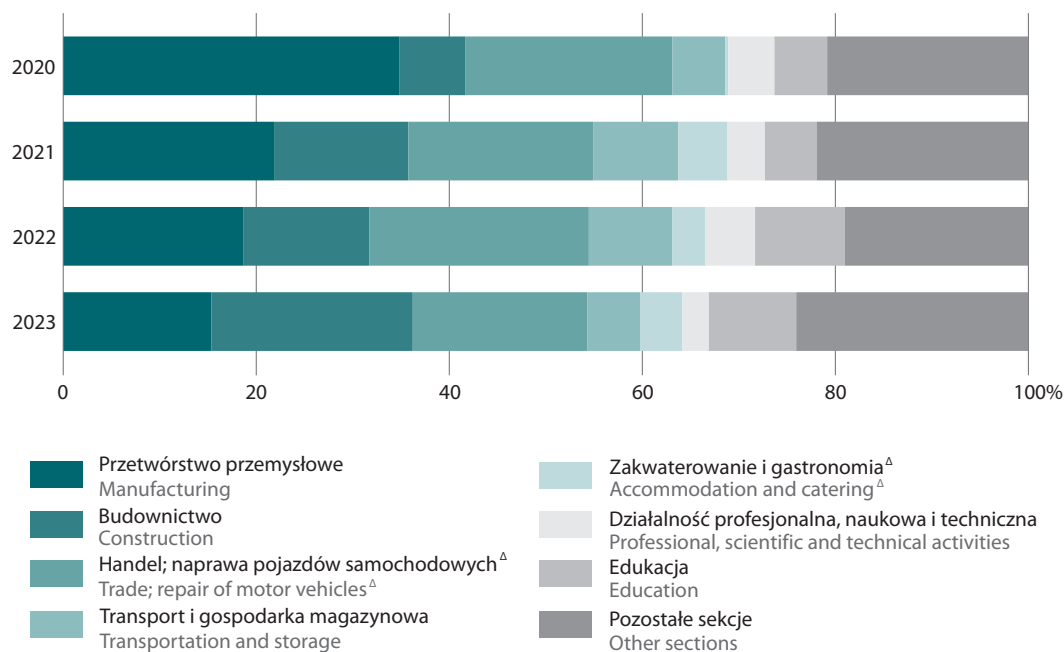
Wskaźnik wolnych miejsc pracy w podmiotach należących do sektora prywatnego był wyższy o 0,27 p. proc. niż w podmiotach należących do sektora publicznego i wyniósł 0,74%. W 2020 r. wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 0,84% w sektorze prywatnym oraz 0,53% w sektorze publicznym. Uwzględniając wielkość podmiotów najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w podmiotach małych, w których pracowało do 9 osób – 0,96%. W pierwszym z analizowanych lat najwyższą jego wartością (1,06%) charakteryzowały się podmioty średnie o liczbie pracujących od 10 do 49 osób.

W ujęciu wielkich grup zawodów, najwyższe wskaźniki wolnych miejsc pracy w 2023 r. odnotowano wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń (1,21% i był o 0,40 p. proc. wyższy niż w 2020 r.) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (1,09% i był o 0,43 p. proc. niższy niż w 2020 r.).

W ciągu całego 2023 r. w województwie łódzkim powstało 25,4 tys. nowych miejsc pracy, czyli o 13,6% mniej niż cztery lata wcześniej. Stanowiły one 5,8% wszystkich nowych miejsc pracy utworzonych w całym kraju, co oznacza spadek tego odsetka o 0,4 p. proc. w stosunku do 2020 r.

Większość nowych miejsc pracy na terenie województwa (22,2 tys.) utworzono w sektorze prywatnym. W jednostkach małych zostało utworzonych 12,6 tys. nowych miejsc pracy (więcej o 25,3% niż w 2020 r.), w dużych – 7,3 tys. (mniej o 2,4%), a pozostałe 5,4 tys. (mniej o 53,9%) nowo utworzonych miejsc pracy przypadło na podmioty średnie.

Wykres 17. Struktura nowo utworzonych miejsc pracy według sekcji
Chart 17. Structure of newly created jobs by sections

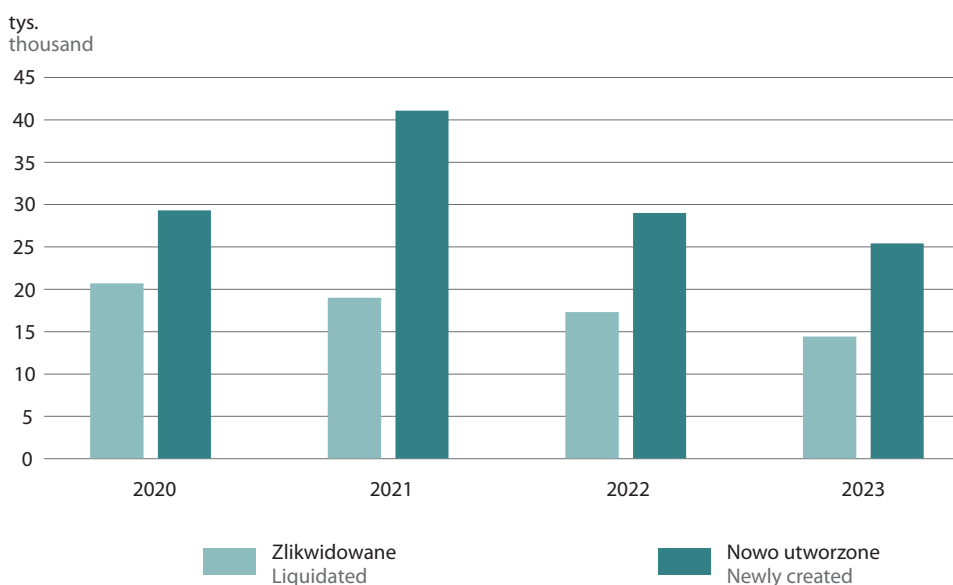
W 2023 r. najwięcej, bo 20,8% nowych miejsc pracy utworzono w budownictwie (5,3 tys. – wzrost o 160,3% wobec 2020 r.), w handlu; naprawach pojazdów osobowych – 18,0% (4,6 tys. – spadek o 27,1%) oraz w przetwórstwie przemysłowym – 15,5% (3,9 tys. – spadek o 61,3%). W sekcjach tych większość jednostek stanowiła własność prywatną.

W 2023 r. w województwie łódzkim zlikwidowano 14,4 tys. miejsc pracy, tj. o 30,2% mniej niż w pierwszym z analizowanych lat. Stanowiły one 5,7% wszystkich zredukowanych miejsc na terenie całego kraju (252,3 tys.). W porównaniu z 2020 r. odsetek ten zmalał o 0,6 p. proc.

Zdecydowana większość zlikwidowanych miejsc pracy (91,3%) skupiona była w sektorze prywatnym. W jednostkach małych zredukowano 6,4 tys. miejsc pracy (spadek o 23,1% wobec 2020 r.), w dużych – 4,3 tys. (spadek o 25,7%), a pozostałe 3,8 tys. (spadek o 43,0%) zlikwidowanych miejsc pracy przypadło na podmioty średnie.

Najwięcej miejsc zredukowano w podmiotach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 4,0 tys. Stanowiły one 27,9% wszystkich zlikwidowanych miejsc pracy. Odsetek ten zwiększył się o 3,8 p. proc. w stosunku do pierwszego z analizowanych lat.

Wykres 18. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy
Chart 18. Newly created and liquidated jobs

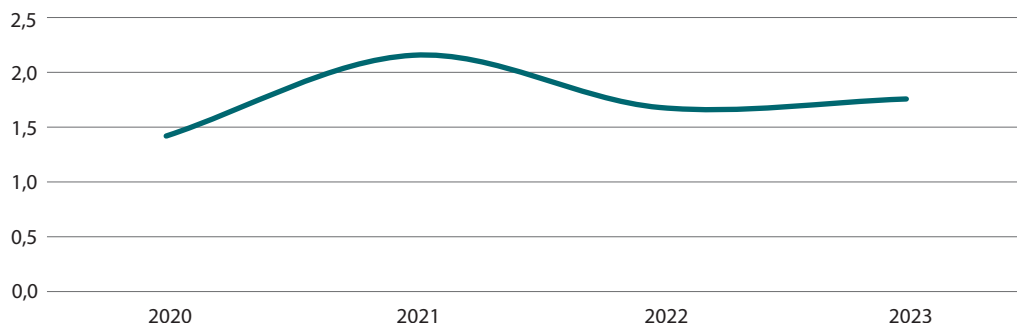
Biorąc pod uwagę nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy w województwie łódzkim, na przestrzeni wszystkich analizowanych lat można zauważyć, nadwyżkę nowo utworzonych nad zlikwidowanymi miejscami pracy. Przewagę nowych miejsc pracy nad zlikwidowanymi odnotowano zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym oraz w każdej z kategorii wielkości podmiotów.

Bilans miejsc pracy w 2023 r. wykazał, że liczba utworzonych miejsc przewyższała o 10,9 tys. liczbę zlikwidowanych. W pierwszym z analizowanych lat przewaga ta wyniosła 8,7 tys., w drugim – 22,0 tys., natomiast w trzecim – 11,7 tys.

Wykres 19. Relacja liczby nowo utworzonych miejsc pracy do liczby zlikwidowanych miejsc pracy

Chart 19. The ratio of the number of newly created jobs to the number of liquidated jobs

Nowo utworzone miejsce pracy
na 1 zlikwidowane miejsce pracy
Newly created jobs per liquidated job

W analizowanym okresie najwyższą relację między nowo utworzonymi a zlikwidowanymi miejscami pracy odnotowano w 2021 r., kiedy na jedno zlikwidowane miejsce pracy przypadało 2,2 nowo utworzonych miejsc pracy. W 2023 r. na jedno miejsce zlikwidowane powstało 1,8 nowych miejsc pracy, przed rokiem – 1,7, natomiast w pierwszym z analizowanych lat – 1,4.

W 2023 r. w podmiotach należących do sektora publicznego na jedno zlikwidowane miejsce pracy przypadało 2,5 nowo utworzonych miejsc pracy, natomiast w podmiotach z sektora prywatnego 1,7 miejsc. W pierwszym z analizowanych lat, w przypadku obydwu sektorów, na jedno zlikwidowane miejsce pracy przypadało po 1,4 nowo utworzonych miejsc. Uwzględniając wielkość podmiotów mierzoną liczbą osób pracujących najwięcej, bo 2,0 nowo utworzone miejsca pracy na jedno miejsce zlikwidowane, przypadało w podmiotach małych.

Rozdział 4

Chapter 4

Wynagrodzenia

Wages and salaries

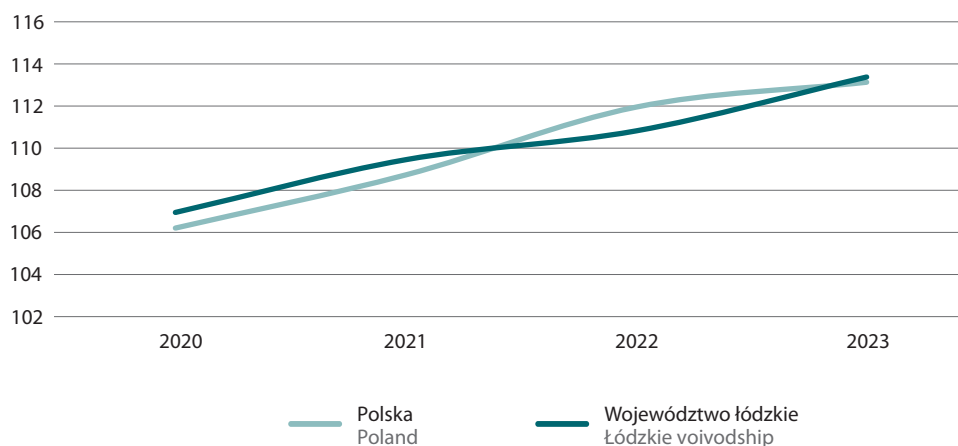
W województwie łódzkim w 2023 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej wyniosło 6693,87 zł. Poziom wynagrodzenia w łódzkim pozostawał na niższym poziomie niż w przeciętnie w skali Polski. W okresie 2020-2023 różnica w poziomie wynagrodzeń w województwie łódzkim w stosunku do średniej krajowej, utrzymywała się średnio na poziomie około 7%, Wynagrodzenia wyższe niż przeciętne w kraju wypłacano w 2023 r. w województwach mazowieckim, dolnośląskim, małopolskim i śląskim.

Tablica 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto
Table 5. Average monthly gross wages and salaries

Wyszczególnienie Specification	2020	2021	2022	2023	2020=100
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł Average monthly gross wages and salaries in PLN	4865,49	5326,06	5903,19	6693,87	137,6
rok poprzedni =100 previous year = 100	107,0	109,5	110,8	113,4	.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100) Average monthly gross wages and salaries in relation to the average domestic (Poland=100)	93,1	93,7	92,8	93,0	.

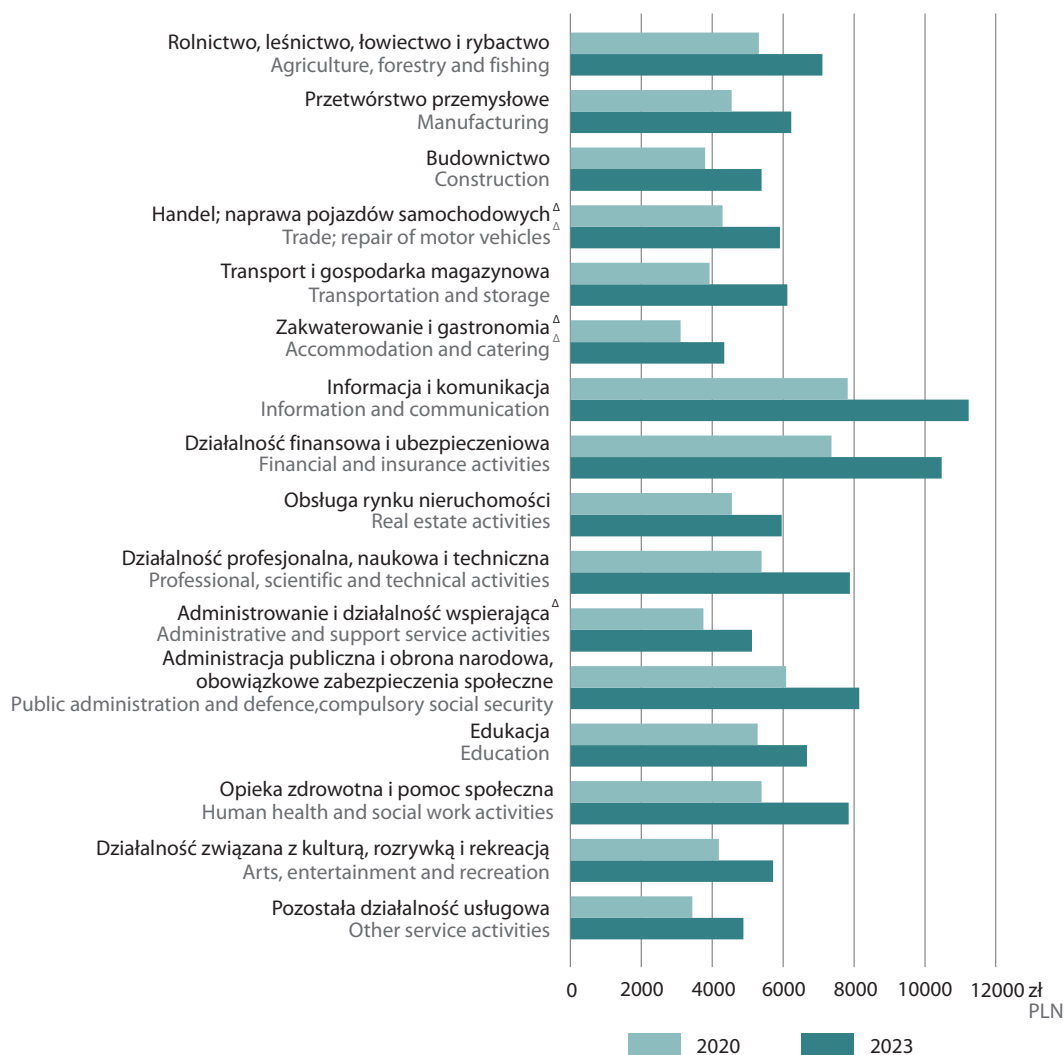
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w województwie łódzkim, podobnie jak w skali Polski, zwiększało się systematycznie z roku na rok. Niemal w całym analizowanym okresie tempo wzrostu wynagrodzeń w województwie było nieznacznie wyższe niż w skali kraju, wyjątek stanowił rok 2022. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w województwie łódzkim w latach 2020-2023 wzrosło łącznie o 37,6%, podczas gdy wzrost w kraju wyniósł 37,8%.

Wykres 20. Dynamika zmian przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto (rok poprzedni = 100)
 Chart 20. Dynamic of changes of average monthly gross wages and salaries (previous year = 100)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pozostawało znacznie zróżnicowane ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej. Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia wypłacano zatrudnionym w podmiotach sklasyfikowanych w sekcjach: informacja i komunikacja (w 2023 r. 11199,80 zł), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (10439,04 zł) oraz w administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (8120,45 zł). Znacząco niższe niż przeciętne wynagrodzenie w województwie otrzymywali pracujący w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (w 2023 r. 4322,40 zł), pozostała działalność usługowa (4864,87 zł) oraz administrowanie i działalność wspierająca (5102,45 zł).

Wykres 21. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według sekcji
Chart 21. Average monthly gross wages and salaries by sections

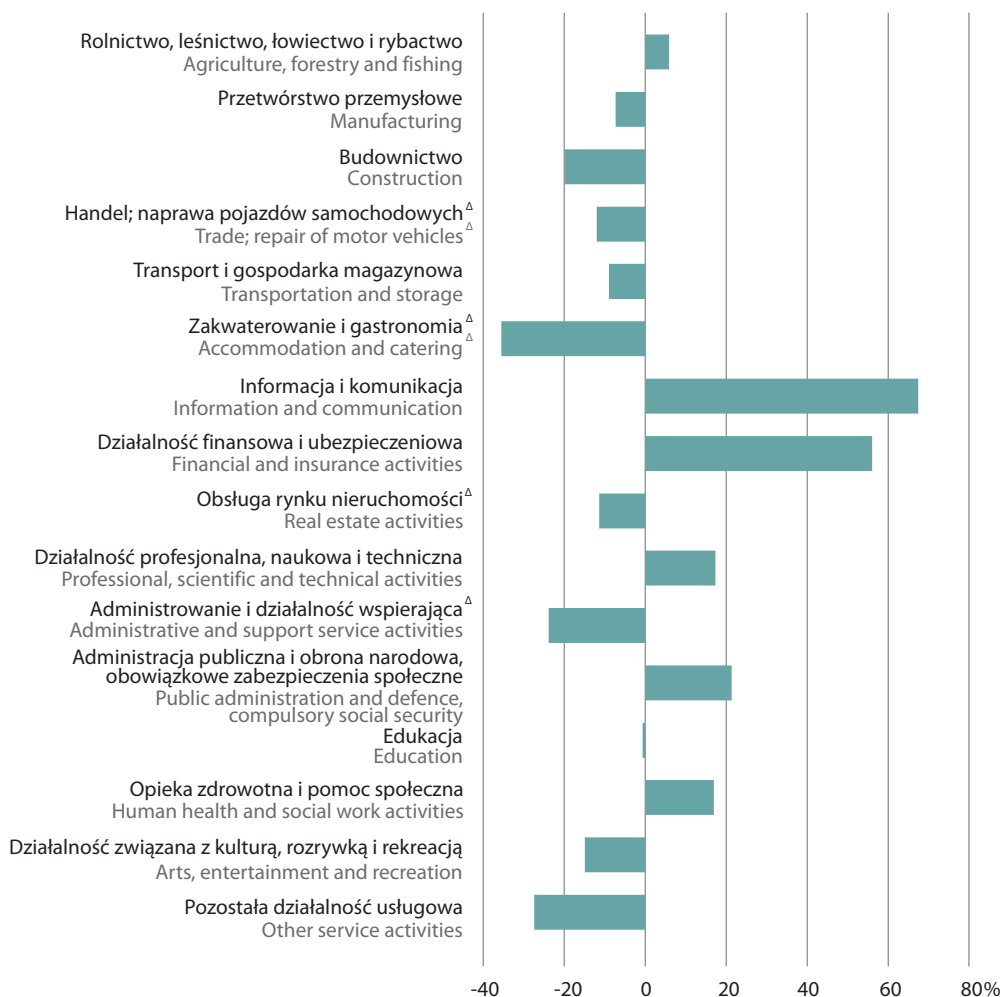

Zróżnicowanie wynagrodzeń ze względu na rodzaj działalności podmiotów gospodarczych w analizowanym okresie zwiększyło się nieznacznie. Różnica między najwyższym i najniższym przeciętnym wynagrodzeniem brutto w łódzkim według sekcji w 2020 r. wynosiła 152,1%, natomiast w 2023 r. 159,1%. W poszczególnych sekcjach zmiany wynagrodzeń w porównaniu z przeciętnym ich poziomem w województwie nie mają jednakowego charakteru. Zmalała różnica wynagrodzenia wypłacanego w sekcji zakwaterowanie i gastronomia w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia w województwie z 36,5% do 35,4% w 2023 r. W sekcji informacja i komunikacja, z notowanym najwyższym poziomem przeciętnych wynagrodzeń brutto, różnica ta zwiększyła się z poziomu 60,2% w 2020 r. do 67,3% w 2023 r.

Uwagę zwraca różnica w relacji przeciętnego wynagrodzenia w sekcji edukacja. W 2020 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w tej sekcji przewyższało przeciętne wynagrodzenie w województwie o 8,2%, jeszcze w 2022 r. wynagrodzenie w tej sekcji było wyższe o 0,1%, natomiast w 2023 r. było niższe niż przeciętnie dla ogółu sekcji o 0,6%. To jedyna sekcji gospodarki, w której odnotowano taką zmianę wynagrodzenia w stosunku do przeciętnej w województwie. Z kolei największą poprawę w relacji wynagrodzeń w obrębie sekcji do przeciętnej dla województwa odnotowano w sekcji transport i gospodarka magazynowa – różnicy na poziomie 19,7% w 2020 r. do 8,9% w 2023 r. Nadal jednak przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w tej sekcji pozostaje niższe niż przeciętne wynagrodzenia dla ogółu sekcji w województwie.

Wykres 22. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia brutto w województwie w 2023 r.

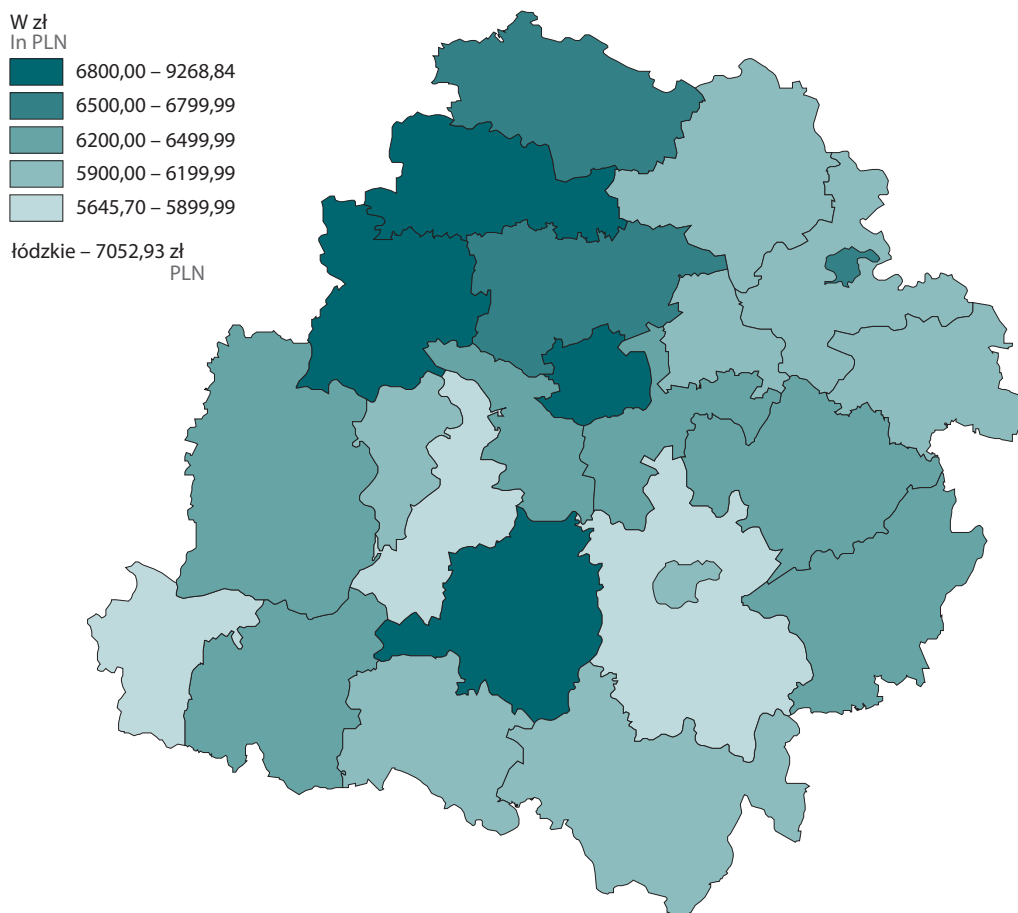
Chart 22. Relative deviations of average monthly gross wages and salaries in sections from the average gross wage and salaries in voivodship in 2023

Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzenie brutto w okresie 2020-2023 odnotowano we wszystkich sekcjach. Zmianę większą niż tę wyznaczoną dla przeciętnego wynagrodzenia w województwie odnotowano w 9 (z 16 analizowanych) sekcjach. Najwięcej – o 56,0% – wzrosły wynagrodzenia w sekcji transport i gospodarka magazynowa, a o 46,2% w sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Najmniejszy wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń zanotowano w sekcji edukacja (o 26,3%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 30,9%).

Mapa 3. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto^a według powiatów w 2023 r.

Map 3. Average monthly gross wages and salaries^a by powiats in 2023

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

Zróznicowanie wynagrodzeń występowało również w układzie terytorialnym, według powiatów województwa. Najwyższe wynagrodzenie (w podmiotach gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących) w całym analizowanym okresie wypłacano w powiecie bełchatowskim (w 2023 r. to 9268,84 zł, 131,4% średniego wynagrodzenia w województwie) oraz poddębickim (8302,47 zł, 117,7% średniego wynagrodzenia w województwie). W tych dwóch powiatach przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto były wyższe nie tylko od średniej w województwie, ale również od średniej krajowej (odpowiednio 122,0% i 109,3% przeciętnego wynagrodzenia w kraju). Wynagrodzenie wyższe niż w przeciętne w województwie odnotowano także w Łodzi (7548,10 zł, co stanowiło 107,0% średniego wynagrodzenia w województwie). Najniższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto otrzymywali pracujący w powiatach wieruszowskim (w 2023 r. – 5645,70 zł, 80,0% średniego wynagrodzenia w województwie), piotrkowskim (5846,87 zł, 82,9% średniego wynagrodzenia w województwie), łaskim (5879,09 zł, 83,4% średniego wynagrodzenia w województwie), radomszczańskim (6032,02 zł, 85,5% średniego wynagrodzenia w województwie) i brzezińskim (6050,65 zł, 85,8% średniego wynagrodzenia w województwie). W tych pięciu powiatach wypłacane wynagrodzenia nie przekraczały 80% przeciętnego wynagrodzenia w skali kraju.

W większości powiatów łódzkiego wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzenie brutto w latach 2020-2023 był wyższy niż średni w województwie. Wzrost większy niż 40% odnotowano w 8 powiatach, największy w powiecie opoczyńskim (o 47,2%), brzezińskim (o 47,1%), poddębickim (o 46,0%), wieluńskim (43,6%), łęczyckim (43,2%), łódzkim wschodnim (o 42,7%), tomaszowskim (41,8%) oraz łaskim (41,2%). Najniższy wzrost dotyczył pracujących w powiecie bełchatowskim (o 38,4%) oraz pabianickim (o 44,0%).

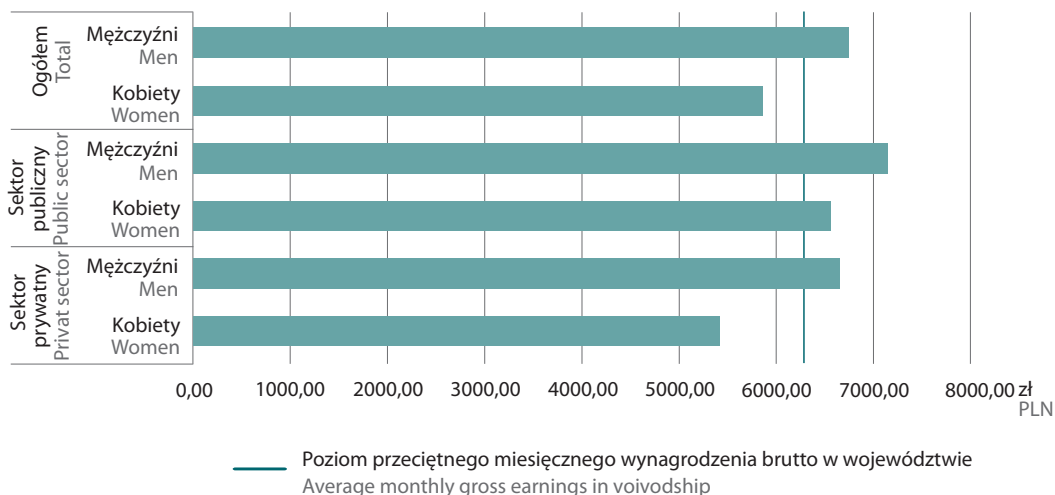
Badanie struktury wynagrodzeń według zawodów realizowane co dwa lata, ma charakter reprezentacyjny i obejmuje podmioty gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wyniki dotyczą osób pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych, które w roku badania przepracowały cały miesiąc październik. Dane w opracowaniu dotyczą przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto, prezentowanych w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

Według badania struktury wynagrodzeń, w województwie łódzkim przeciętna miesięczna płaca brutto w podmiotach zatrudniających 10 osób i więcej w październiku 2022 r. wyniosła 6299,43 zł. Struktura płac według płci wykazuje dysproporcje w wynagradzaniu kobiet i mężczyzn. W 2022 r. przeciętne wynagrodzenie kobiet wyniosło 5865,01 zł i było o 879,17 zł – 13,0% niższe niż mężczyzn i w stosunku do 2020 r. różnica uległa zwiększeniu o 1,1 p. proc. W 2022 r. kobiety zarabiały średnio o 6,9% mniej niż przeciętnie w województwie, natomiast mężczyźni o 7,1% więcej. W ciągu 2 lat dysproporcja ta powiększyła się.

Pracownicy zatrudnieni w jednostkach sektora publicznego zarabiali przeciętnie więcej niż pracownicy sektora prywatnego. W 2022 r. różnica ta wynosiła 10,0%, podczas gdyż w 2020 r. 11,6%. Zmniejszyła się także różnica między wynagrodzeniami sektora prywatnego, a przeciętnym wynagrodzeniem w województwie. W 2022 r. wynagrodzenie w tym sektorze było niższe niż w województwie o 2,7%, podczas gdy w 2020 r. o 3,4%. W strukturze wynagrodzeń kobiet i mężczyzn według sektorów własności różnice w wysokości wynagrodzeń były większe niż w województwie. W sektorze prywatnym przeciętne miesięczne wynagrodzenie kobiet było o 18,7% niższe niż mężczyzn (w 2020 r. o 19,0%). W sektorze publicznym różnica ta wzrosła między analizowanymi latami z 5,6% w 2020 r. do 8,2 % w 2022 r.

Wykres 23. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pracowników według płci i sektorów własności za październik 2022 r.

Chart 23. Average monthly gross earnings of paid employment by sex and owner sectors for October 2022

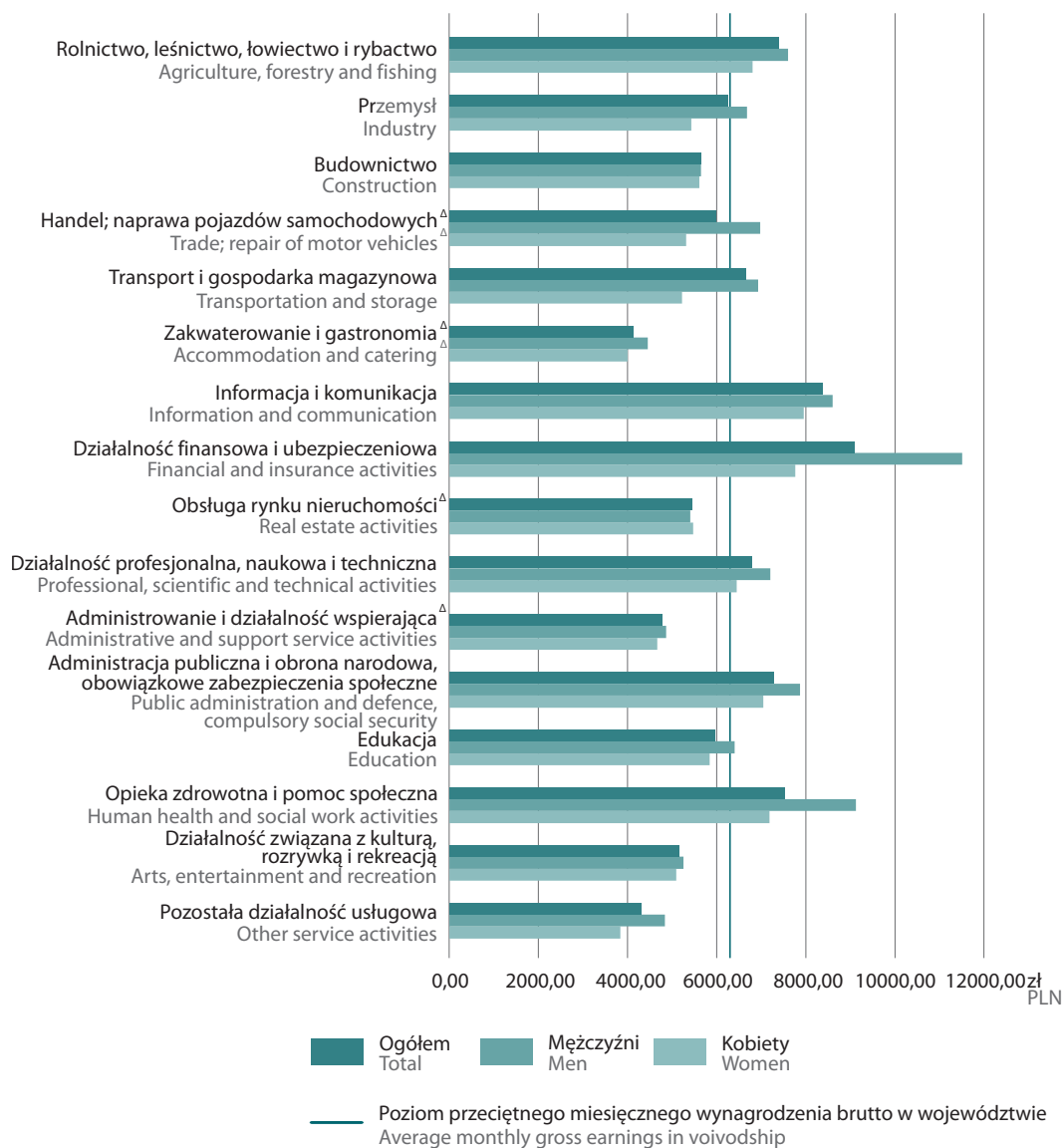
Struktura wynagrodzeń według wieku zatrudnionych wskazuje, że wynagrodzenie wyższe niż przeciętne w województwie otrzymywali zatrudnieni w wieku 35 lat i więcej. W 2022 r. wyjątek stanowiła grupa osób w wieku 55-59 lat, której przeciętne wynagrodzenia stanowiły 98,9% średniej dla województwa. Najniższe wynagrodzenie, znacząco niższe nie średnio w województwie, bo o nieco ponad 25% w obu analizowanych latach, otrzymywały osoby zatrudnione w wieku do 24 lat. W sektorze prywatnym wynagrodzenie wyższe niż przeciętne w tym sektorze otrzymywali zatrudnieni w wieku 35 lat i więcej. W sektorze publicznym natomiast dopiero osoby, które przekroczyły 45 rok życia.

W zestawieniu zatrudnionych ze względu na staż pracy wzrost wynagrodzeń był odnotowany w każdej kolejnej grupie długości okresu zatrudnienia. Średni poziom zarobków w województwie został osiągnięty w 2020 r. w grupie zatrudnionych ze stażem pracy większym niż 10 lat, w 2022 r. dopiero ze stażem 15 lat i więcej. Sytuacja ta był jednak zróżnicowana w sektorach według własności. W sektorze publicznym dopiero staż pracy powyżej 15 lat pozwalał zatrudnionym osiągnąć wynagrodzenie wyższe niż przeciętne w tym sektorze, natomiast w sektorze prywatnym, w 2022 r. wystarczyło 10 lat pracy by wynagrodzenie przewyższało średnie dla tego sektora (2020 r. jedynie 5 lat).

Cechą znacząco różnicującą uzyskiwane wynagrodzenia jest poziom wykształcenia. Płace pracowników zmieniały się adekwatnie do posiadanego wykształcenia – im wyższe wykształcenie, tym większe zarobki. Najwyższe wynagrodzenie osiągnęli pracownicy z wykształceniem wyższym ze stopniem naukowym co najmniej doktora, tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym oraz wyższe ze stopniem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym. Jednocześnie tylko wynagrodzenia tych dwóch grup przewyższały przeciętne wynagrodzenie ogółu badanych – w 2022 r. odpowiednio o 25,6% oraz 13,5% (w 2020 r. 30,5% i 10,3%). Najniższe zarobki otrzymywali zatrudnieni z wykształceniem podstawowym bądź niepełnym podstawowym – 4739,89zł (75,2% przeciętnego wynagrodzenia). W przypadku grup osób posiadających wykształcenie co najwyżej zasadnicze zawodowe zarobki nie przekraczały 80,0% przeciętnego wynagrodzenia w obu badanych latach.

Wykres 24. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pracowników według płci i sekcji za październik 2022 r.

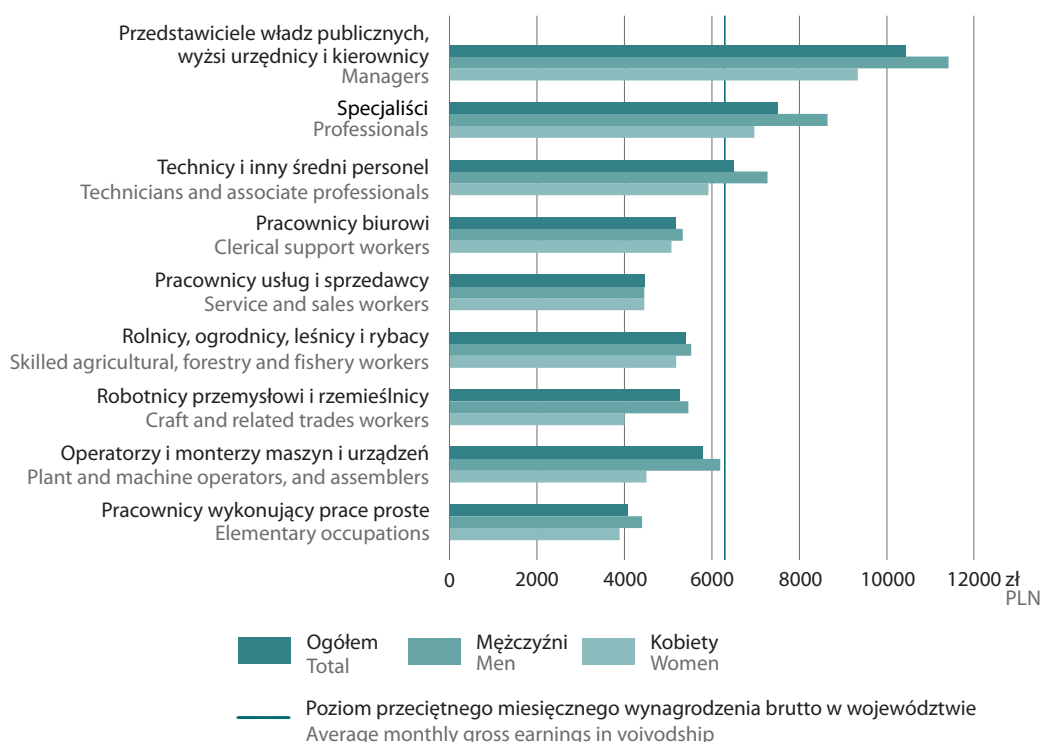
Chart 24. Average monthly gross earnings of paid employment by sex and sections for October 2022

Rozpatrując zróżnicowanie wynagrodzeń z punktu widzenia rodzaju działalności firm według sekcji PKD, można stwierdzić, że w 2022 r. najwyższe wynagrodzenia uzyskiwali zatrudnieni w sekcjach: działalność finansowa i ubezpieczeniowa w kwocie o 44% przewyższającej poziom przeciętnego wynagrodzenia w województwie (9080,23 zł) oraz informacja i komunikacja – z poziomem wynagrodzeń o 32,9% wyższym (8373,72 zł). W 2020 r. najwyższe wynagrodzenia wypłacano w sekcji informacja i komunikacja (10303,07 zł – niemal 2 razy większe niż przeciętne wynagrodzenie w województwie). Płace wyższe niż przeciętnie w analizowanych latach uzyskiwali także zatrudnieni w sekcjach: opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w 2022 r. wyższe o 19,3%), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (wyższe o 17,1%), administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (wyższe o 15,5%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (wyższe o 7,5%). W 2022 r. wyższe płace dotyczyły także sekcji transport i gospodarka magazynowa (o 5,6%), podczas gdy w 2020 r. wynagrodzenia w tej sekcji były niższe niż przeciętne w województwie. Najniższy poziom płac osiągalni zaś pracownicy zatrudnieni w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (w 2022 r. 65,5% przeciętnego wynagrodzenia dla województwa) oraz pozostała działalność usługowa (68,4% przeciętnego wynagrodzenia). W 2020 r. wynagrodzenia wyższe niż przeciętne w województwie otrzymywali zatrudnieni w sekcji edukacja oraz w przemyśle, natomiast w 2020 r. wynagrodzenia wypłacane w tych sekcjach były niższe niż przeciętne w województwie odpowiednio o 5,5% oraz 0,9%.

Wykres 25. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pracowników według płci i grup zawodów za październik 2022 r.

Chart 25. Average monthly gross earnings of paid employment by sex and groups of occupation fot October 2022

Struktura wynagrodzeń według wielkich grup zawodów w obu analizowanych latach wskazuje, że w trzech grupach zawodów wypłacane wynagrodzenia osiągały wynagrodzenia wyższe niż przeciętne w województwie. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy w 2022 r. otrzymywali wynagrodzenie wyższe niż przeciętne o 65,9%, specjaliści o 19,5%, a technicy i inny średni personel o 3,3%. Najniższe wynagrodzenia, znacząco niższe niż przeciętne dla województwa uzyskiwali pracownicy wykonujący prace proste – o 35,4% oraz pracownicy usług i sprzedawcy – o 29,2%. Płace pracowników biurowych były 17,6% niższe niż przeciętne w województwie, robotników przemysłowych i rzemieślników o 16,4% niższe, a operatorów i monterów maszyn i urządzeń o 8,1% niższe.

Największa zmiana w odchyleniu względnym wynagrodzeń grup zawodów w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia w województwie w 2022 r. w porównaniu z 2020 r. dotyczyła grupy rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (z wynagrodzenia 33,3% niższego niż średnia do wynagrodzenia 14,0% niższego niż średnia). Natomiast wynagrodzenia pracownicy usług i sprzedawcy pozostały na poziomie o 29% niższym niż średnie dla województwa.

W okresie 2020-2022 badanie struktury wynagrodzeń wykazało wzrost ich nominalnego poziomu o 20,1%. Najwyższy procentowy przyrost wynagrodzeń odnotowano w grupach pracowników: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – o 55,0%, operatorów i monterów maszyn – o 31,0%, pracownicy biurowi – 23,3% oraz także technicy i inny średni personel – o 22,5%. Najniższy wzrost poziomu wynagrodzeń – o 13,6% – zanotowano w grupie zawodowej specjaliści.

Mediana wynagrodzeń, inaczej wynagrodzenie środkowe, to miara pozycyjna, dzieląca osoby pobierające wynagrodzenia na dwie równoliczne grupy. Jedna połowa to zatrudnieni otrzymujący wynagrodzenie niższe od mediany, druga zaś – wyższe. Mediana wynagrodzeń w województwie łódzkim wyniosła w październiku 2022 r. 5363,85 zł i była o 21,4% wyższa niż w październiku 2020 r. W kraju natomiast wynagrodzenie środkowe ukształtowało się na poziomie 5701,62 zł (tj. o 21,2% wyższym niż w 2020 r.).

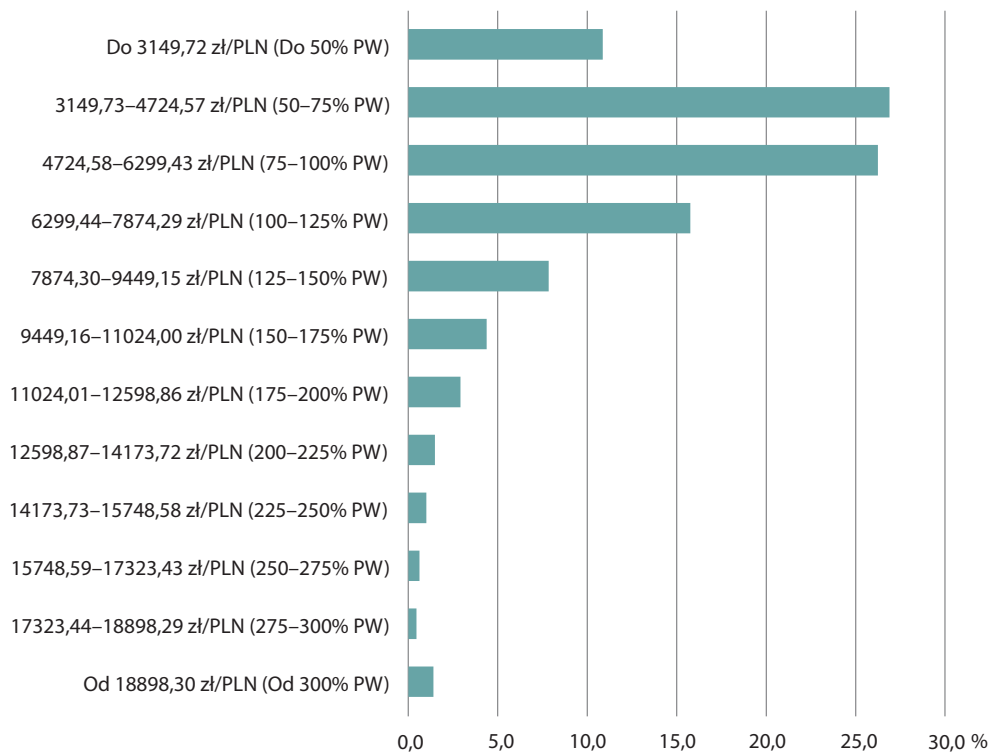
Struktura pracujących według poziomu wynagrodzenia wskazuje, że w województwie łódzkim 10% najniżej zarabiających pracowników otrzymało wynagrodzenie w wysokości co najwyżej 3064,74 zł, tj. o 205,26 zł mniej niż przeciętnie w całej Polsce. Natomiast 10% najwyżej zarabiających pracowników otrzymało wynagrodzenie w wysokości powyżej 10177,19 zł, tj. o 1377,41 zł mniej niż na terenie całego kraju.

W strukturze zatrudnionych według wysokości wynagrodzenia wyznaczonej krotnością przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w województwie najliczniejszą grupę (26,9%) stanowiły osoby, którym wypłacano wynagrodzenie z przedziału 3149,73 – 4724,57 zł (50-75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w województwie). Drugą co do udziału grupą (26,3%) były osoby otrzymujące wynagrodzenie z przedziału 4724,58 – 6299,43 zł (75-100% wynagrodzenia w województwie). Kolejną znaczącą w strukturze zatrudnionych (15,8%) były osoby z wynagrodzeniem wyższym niż przeciętne do 25% (6299,44 – 7874,29 zł). Osoby zarabiające powyżej dwukrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w województwie (12598,87 zł) stanowiły łącznie 5,0% zatrudnionych, a te zarabiające powyżej trzykrotności (18898,30 zł) – 1,4%.

Wykres 26. Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2022 r. według przedziałów wynagrodzeń ustalonych na podstawie krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto (PW=6299,43 zł) w województwie

Chart 26.

Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2022 by were determined on the basis of multiplification of average gross wages and salaries (PW=6299.43 PLN) for voivodship

Wśród kobiet odsetek zarabiających nie więcej niż 50% przeciętnego wynagrodzenia w województwie w 2022 r. wyniósł 10,2%, natomiast z wynagrodzeniem wyższym niż 2-krotność przeciętnego wynagrodzenia w województwie 3,3%. Wśród mężczyzn natomiast udział grupy z najniższym poziomem wynagrodzenia (mniej niż 50%) wynosił 11,6%, a zarabiających 2 razy tyle co średnia w województwie 6,7%.

Rozdział 5

Chapter 5

Warunki pracy

Working conditions

Na warunki pracy w podmiotach gospodarczych szczególny wpływ ma występowanie czynników szkodliwych i niebezpiecznych dla zdrowia oraz narażenie na choroby zawodowe. Istotna jest również ocena sytuacji dotycząca wypadków przy pracy, ich przyczyn i okoliczności, a także osób w nich poszkodowanych. Występowanie zagrożeń na stanowiskach pracy, stopień natężenia zagrożeń czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, a także ryzyko wypadku przy pracy wiążą się ściśle z rodzajem działalności podmiotów gospodarczych.

Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy i dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. W 2021 r. zmianie uległa metoda badania z pełnej na metodę reprezentacyjną na dobranej celowo próbie, w związku z czym dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

W województwie łódzkim w podmiotach objętych tym badaniem warunków pracy nie nastąpiła poprawa jakości pracy pod względem występowania warunków zagrożenia czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia. W warunkach zagrożenia w 2023 r. pracowało 17,9 tys. osób. W czteroletnim analizowanym okresie zbiorowość ta wzrosła o 10,1%. W trudnych warunkach częściej pracowali mężczyźni – tylko około 30% osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia to kobiety (przez lata odsetek kobiet wzrósł z poziomu 28,1% w 2020 r. do 34,1% w 2023 r.). Odsetek kobiet wśród zatrudnionych w warunkach zagrożenia w łódzkim był najwyższy na tle innych województw. W skali Polski odsetek ten wynosił 17,2%.

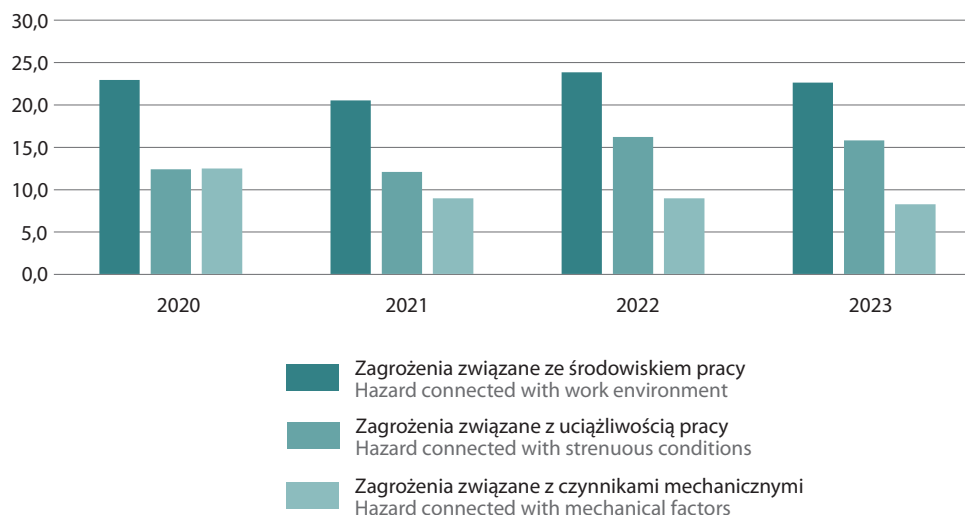
W przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w podmiotach objętych badaniem, w 2023 r. w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia pracowały 46,4 osoby. Wskaźnik ten zmniejszył się o 1,0 pkt. w ciągu czterech lat, przy czym najwyższy odnotowano w 2022 r. – 48,7.

Na przestrzeni analizowanych lat blisko połowa osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia była narażona na czynniki związane ze środowiskiem pracy (szkodliwe substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat, itp.). Zwiększyła się zarówno ich liczba (o 11,0%), jak i udział w strukturze zagrożonych (z 48,0% w 2020 r. do 48,4% w 2023 r.). W przeliczeniu na 1000 zatrudnionych zagrożenia te dotyczyły 22,5 osób (wobec 22,8 w 2020 r.)

Spośród czynników związanych ze środowiskiem pracy największe zagrożenie stanowił hałas, którym w 2023 r. zagrożonych było 6,6 tys. osób – 76,1% zagrożonych tą grupą czynników (61,3% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia). Drugim pod względem częstości występowania czynnikiem szkodliwym były substancje chemiczne, na które narażonych było 0,5 tys. osób – 6,3% narażonych na czynniki związanych ze środowiskiem pracy (5,1% ogółu zatrudnionych). W 2023 r. zlikwidowano lub ograniczono zagrożenia związane ze środowiskiem pracy w przypadku 6,0 tys. zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

Wykres 27. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a na 1000 osób badanej zbiorowości według rodzaju zagrożenia
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 27. Persons working in hazardous conditions^a per 1000 surveyed persons by type of hazardous conditions
 As of 31 December

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.
^a Employees listed only once by predominant factor.

Oddziaływanie czynników związanych z uciążliwością pracy (praca w wymuszonej pozycji ciała lub wymagająca dużego wysiłku fizycznego) w 2023 r. dotyczyły 33,9% zatrudnionych w warunkach zagrożenia, i udział ten zwiększył się w porównaniu z 2020 r. aż o 8,0 p. proc. Na 1000 zatrudnionych w badanej zbiorowości zagrożenie to dotyczyło 15,7 osób (wobec 12,3 osób w 2020 r.).

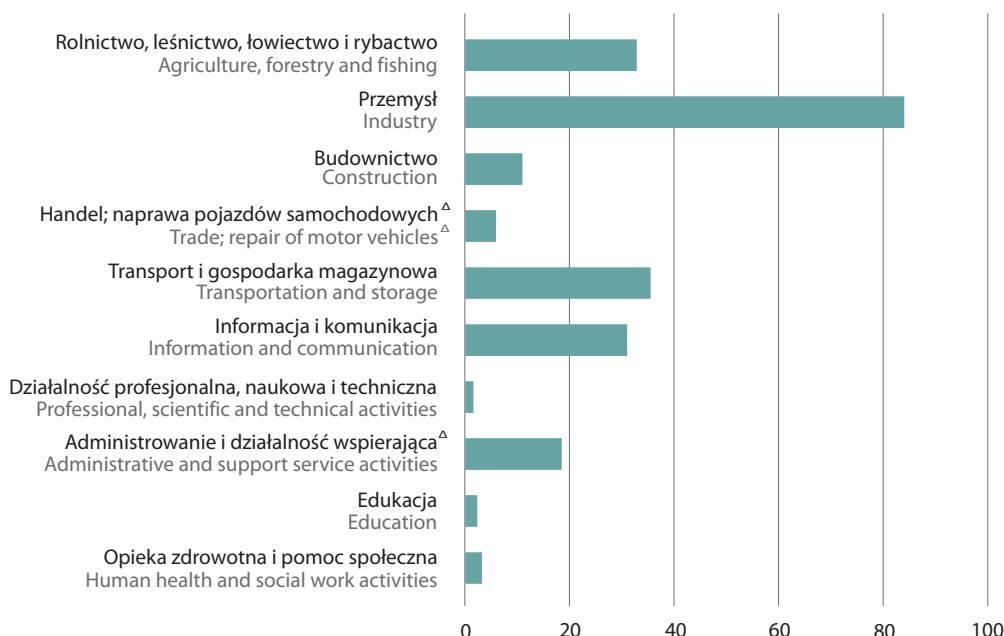
Nadmierne obciążenie fizyczne dotyczyło 76,6% zatrudnionych w warunkach zagrożenia, których dotyczyły zagrożenia związanych z uciążliwością pracy (26,0% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia), a niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy 11,5% osób (4,2% ogółu zatrudnionych). W 2023 r. zlikwidowano lub ograniczono zagrożenia związane z uciążliwością pracy w przypadku 1,1 tys. osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

Najmniej licznej grupy zatrudnionych w warunkach zagrożenia dotyczyły zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi (m.in. pilarkami tarczowymi i taśmowymi, strugarkami, frezarkami, prasami itp.). W 2023 r. liczyła ona 4,1 tys. osób – 22,6% ogółu zatrudnionych. Udział osób zagrożonych czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami niebezpiecznymi zmniejszył się o 4,8 p. proc. Na 1000 zatrudnionych czynnikiem tym zagrożonych było 8,2 osoby (wobec 12,4 osoby w 2020 r.). W 2023 r. w tej grupie czynników zlikwidowano lub ograniczono zagrożenia związane czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi w przypadku 0,6 tys. zatrudnionych w warunkach zagrożenia związanych z tą grupą czynników.

Wspomniany wcześniej wskaźnik natężenia zjawiska – liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem – jest istotną miarą informującą o skali zatrudnienia w warunkach zagrożenia. Wskaźniki te kształtowały się w poszczególnych latach z dużym zróżnicowaniem w zależności od rodzaju działalności podmiotu. Najwyższą wartość wskaźnika pracujących w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych według rodzaju działalności podmiotów, we wszystkich latach objętych badaniem, zanotowano w sekcjach zgrupowanych w przemyśle – 84,1 w 2023 r., w tym w przetwórstwie przemysłowym – 86,7. Wysoką wartość wskaźnika notowano także w sekcjach transport i gospodarka magazynowa oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – w 2023 r. odpowiednio 35,5 oraz 32,9. Najniższymi wskaźnikami zatrudnionych w warunkach zagrożenia, poniżej 10 we wszystkich analizowanych latach, charakteryzowały się sekcje działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w 2023 r. 1,6), edukacja (w 2023 r. – 2,3, we wcześniejszych latach w tej sekcji wskaźnik przyjmował najniższe wartości) oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w 2023 r. 3,2).

Wykres 28. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości według sekcji w 2023 r.

Chart 28. Persons working in hazardous conditions per 1000 paid employees of total surveyed by sections in 2023

Pod względem liczby osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w badanej zbiorowości) województwo łódzkie najeży do województwo o najniższych poziomach wskaźników. Ze wskaźnikiem 46,4 w 2023 r. znalazło się za województwami: mazowieckim (28,9), podlaskim (39,5), małopolskim (45,0). Najwyższymi wskaźnikami charakteryzowały się województwa: śląskie (139,1) oraz zachodniopomorskie (82,4). W skali Polski wskaźnik ten w 2023 r. wyniósł 64,0 i był niższy niż w 2020 r. o 9,2 pkt.

Bezpieczeństwo na stanowisku pracy określić można poprzez analizę liczby osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy. W 2023 r. w województwie łódzkim zgłoszono 4325 wypadków przy pracy (poza rolnictwem indywidualnym). W stosunku do roku poprzedniego było ich więcej o 3,6%, a w analizowanym okresie 2020-2023 liczba zdarzeń zwiększyła się o 10,3%.

W wypadkach przy pracy poszkodowanych było corocznie około 4 tys. osób. Zbiorowość ta kształtowała się w analogicznie jak liczba wypadków. W 2023 r. liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy zwiększyła się w stosunku do 2020 r. także o 10,3%. Wśród poszkodowanych kobiety stanowiły około 40% we wszystkich analizowanych latach.

Tablica 6. Wypadki^a i poszkodowani w wypadkach przy pracy
Table 6. Accidents^a at work and persons injured in accidents at work

Wyszczególnienie Specification	2020	2021	2022	2023	2020=100
Liczba wypadków Occupational accidents	3 921	4 380	4 174	4 325	110,3
w odsetkach (Polska=100) in percent (Poland=100)	6,29	6,40	6,29	6,30	.
Poszkodowani Persons injured	3 938	4 390	4 190	4 342	110,3
w tym kobiety of which females	1 635	1 745	1 688	1 939	118,6
w tym w wypadkach śmiertelnych of which in occupational accidents fatal	10	10	6	7	70,0

a Zgłoszone w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz jednostek o liczbie pracujących do 9 osób.

a Registered in a given year, excluding accidents in private farms in agriculture and entities employing up to 9 persons.

Wypadki zbiorowe nie przekroczyły 0,3% wypadków w każdym z lat. W 2023 r. ich liczba wyniosła 9, a poszkodowanych w nich zostało 26 osób. Największa liczba wypadków zbiorowych miała miejsce w 2020 r. (13 wypadków), z łączną liczbą poszkodowanych 30 osób.

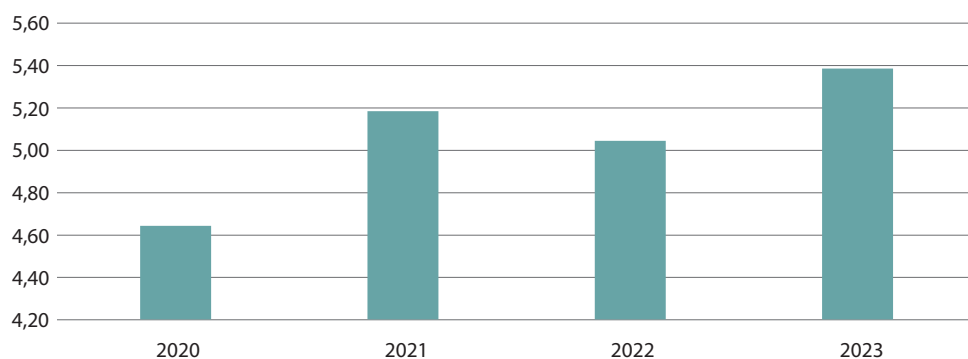
Liczba wypadków ze skutkiem śmiertelnym zmniejszyła się w analizowanym okresie o 30%. W 2023 r. w wypadku przy pracy śmierć poniosło 7 osób – to 0,2% ogółu poszkodowanych. Poszkodowani w wypadkach z ciężkimi skutkami (w 2023 r. – 18 osób) stanowili w okresie 2020-2023 nie więcej niż 0,7% (największą liczbę osób odnotowano w 2022 r. – 31 osób).

Łączna liczba dni niezgodności do pracy po wypadku na stanowisku pracy wynosiła w 2023 r. 185,6 tys. dni, co oznacza że średnia liczba dni jednego poszkodowanego wynosiła 42,7. W poszczególnych latach analizowanego okresu liczba ta była zbliżona i kształtowała się od 46,9 w 2020 r. do najniższej wartości w 2023 r.

Najczęstszymi miejscami urazów poszkodowanych były kończyny górne (w 2023 r. dotyczyły 42,7% poszkodowanych), z czego w ponad 60% przypadków to rany i powierzchowne urazy. Kolejnymi licznymi grupą poszkodowanych były osoby, które doznały urazu kończyn dolnych (35,7% poszkodowanych w 2023 r.) oraz głowa (11,0%). Urazy grzbietu, łącznie z kręgosłupem dotyczyły 3,2% poszkodowanych, urazy tułowia i organów wewnętrznych – 3,1%, całego ciała i jego różnych części – 3,0%, a szyi wraz z kręgosłupem szyjnym – 1,3%. Struktura poszkodowanych według umiejscowienia urazu pozostaje zbliżona w każdym z analizowanych lat.

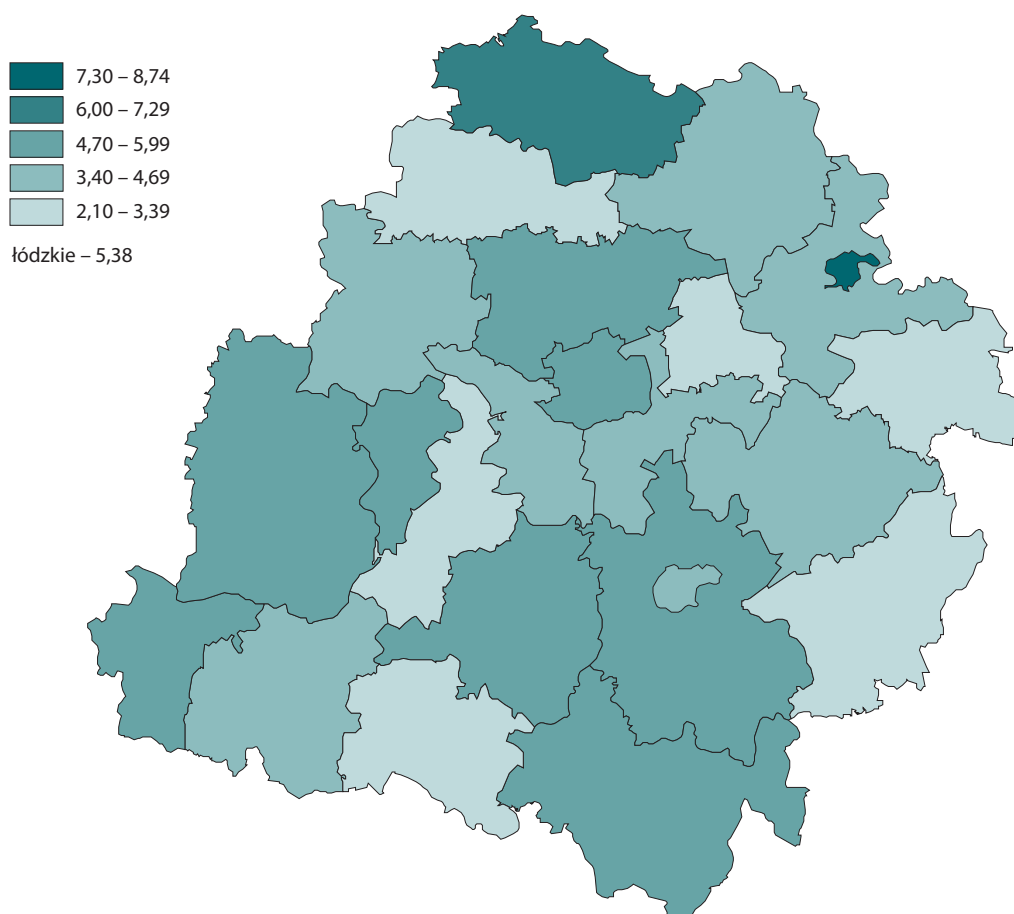
Wykres 29. Poszkodowani w wypadkach przy pracy na 1000 pracujących (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)

Chart 29. Persons injured in accidents at work per 1000 employed persons (excluding private farms in agriculture)

Mapa 4. Poszkodowani w wypadkach przy pracy na 1000 pracujących w 2023 r. (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)

Map 4. Persons injured in accidents at work per 1000 employed persons in 2023 (excluding private farms in agriculture)

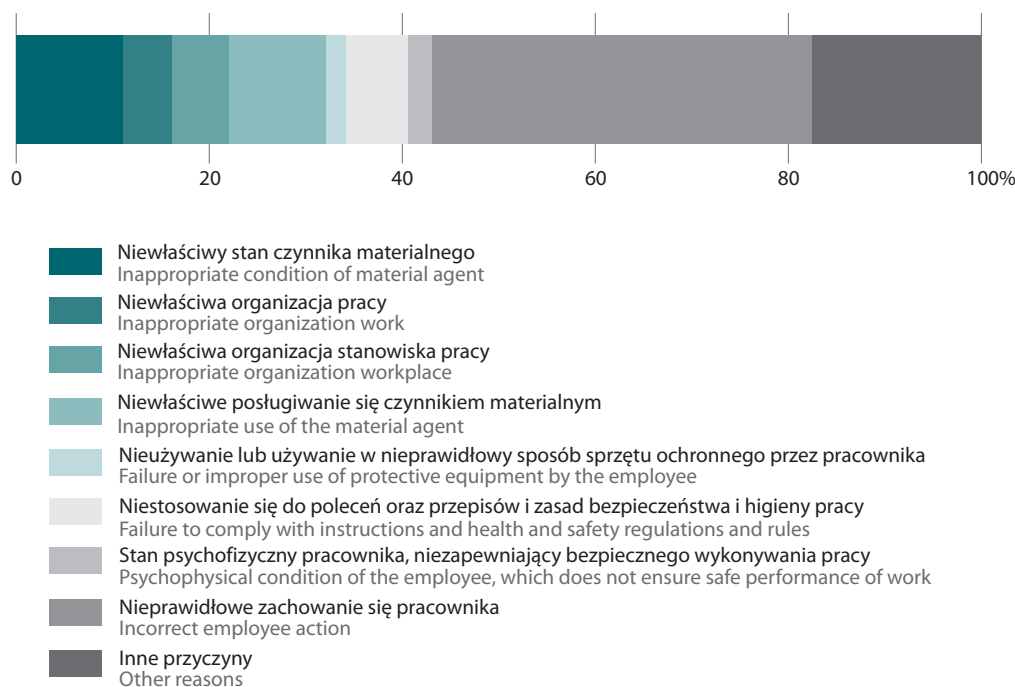

Wskaźnik wypadkowości obliczony jako liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy na 1000 pracujących wzrósł w analizowanych latach, z poziomu 4,64 w 2020 r. do 5,38 w 2023 r. W całym analizowanym okresie, wskaźnik ten był wyższy niż przeciętnie w skali kraju (gdzie w 2023 r. wyniósł 4,85). W ujęciu przestrzennym w województwie łódzkim najwyższym poziom tego wskaźnika w 2023 r. odnotowano w mieście Skierniewice – 8,74 oraz powiatach: kutnowskim – 6,22, sieradzkim – 5,41 i zgierskim – 5,97. Najniższy wskaźnik dotyczył powiatów: łaskiego – 2,10, pączęńskiego – 2,44, rawskiego – 2,78 oraz brzezińskiego – 2,86.

Liczba wypadków przy pracy jest ściśle związana z rodzajem działalności przedsiębiorstw. Największa liczba wypadków zanotowano w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie przemysłu. Na działalności tego rodzaju przypadło 36,9% wszystkich wypadków w 2023 r. (39,8% w 2020 r.). Kolejne 13,9% wypadków w 2023 r. (14,7% w 2020 r.) przypadało na sekcję handel; naprawa pojazdów samochodowych. Zdarzenia z sekcji opieka zdrowotna i pomoc społeczna stanowiły 12,4% w 2023 r. (wobec 11,9% w 2020 r.). Znaczącą grupą wypadków pozostawały także zdarzenia w podmiotach z sekcji transport i gospodarka magazynowa – w 2023 r. 10,2% (udział ten był wyższy niż w 2020 r. o 0,2 p. proc.).

Najczęstszą przyczyną wypadków w pracy, według zebranych danych było nieprawidłowe zachowanie się pracownika. We wszystkich analizowanych latach około 40% wskazywanych przyczyn to właśnie takie zachowanie pracownika. Niewłaściwy stan czynnika materialnego stanowił 11,0% ogółu przyczyn w 2023 r. Kolejne przyczyny, pod względem udziału to niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym – 10,1% oraz niestosowanie się do poleceń oraz przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy – 6,4%. Najrzadziej występującą przyczyną było nieużywanie lub używanie w nieprawidłowy sposób sprzętu ochronnego przez pracownika (2,0%) oraz stan psychofizyczny pracownika, niezapewniający bezpiecznego wykonywania pracy (2,6%).

Wykres 30. Wybrane przyczyny wypadków przy pracy w 2023 r.
Chart 30. Selected causes of the accidents at work in 2023

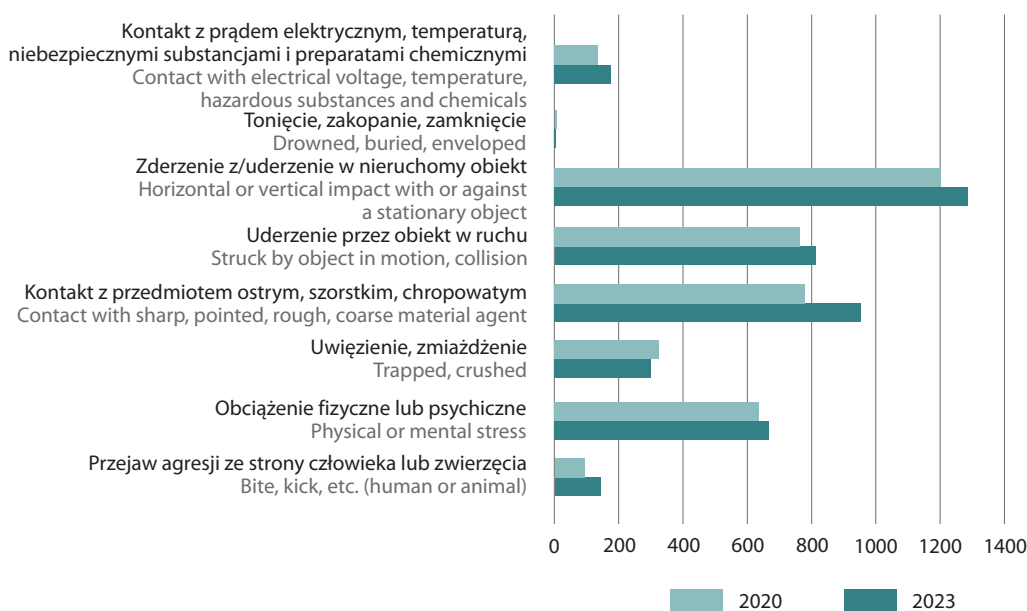

Struktura przyczyn w województwie łódzkim w całym okresie 2020-2023 pozostawała zbliżona. Udział poszczególnych grup przyczyn wypadków w województwie łódzkim jest także podobny w skali Polski.

Wśród wydarzeń powodujących urazy zdecydowanie dominowały: zderzenie z/uderzenie w nieruchomy obiekt – 29,6% w 2023 r. Znaczny udział miały także kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym – 21,9% oraz uderzenie przez obiekt w ruchu – 18,7%. Obciążenie fizyczne lub psychiczne było powodem urazu w 15,4% wypadkach przy pracy. Struktura wypadków według wydarzeń je powodujących pozostaje zbliżona we wszystkich analizowanych latach.

W okresie objętym analizą wypadki ze skutkiem śmiertelnym najczęściej (z różnym udziałem w strukturze według sekcji PKD w poszczególnych latach ze względu na bardzo małą ich liczbę) miały miejsce w sekcjach: budownictwo, przemysł oraz transport i gospodarka magazynowa. Poszkodowani ze skutkiem ciężkim byli pracownikami podmiotów z sekcji: przetwórstwo przemysłowe, handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa oraz administrowanie i działalność wspierająca.

Wykres 31. Wydarzenia powodujące urazy według przyczyn wypadków
Chart 31. Contact-modes of injuries by causes of accidents

W 2023 r. poszkodowani wypadkach przy pracy w rolnictwie indywidualnym to 735 osób. Ich liczba utrzymywała się na zbliżonym poziomie w całym okresie 2020-2023, przy czym najwyższa była w roku 2021 r. Ofiary śmiertelne tych wypadków stanowiły 0,3-0,5% w poszczególnych latach. Wśród wydarzeń powodujących wypadki przy pracy w rolnictwie najczęstszymi były upadki osoby poszkodowanej (w niemal połowie przypadków), a także uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta (14,1% w 2023 r.) oraz pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń (10,9% w 2023 r.). Struktura przyczyn wypadków przy pracy w rolnictwie jest zbliżona w całym analizowanym okresie.

Tablica 7. Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie^a
Table 7. Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture^a

Wyszczególnienie Specification	2020	2021	2022	2023	2020=100
Poszkodowani Persons injured	746	795	771	735	98,5
w tym w wypadkach śmiertelnych of which in occupational accidents fatal	4	2	4	3	75,0
W odsetkach (Polska=100) In percent (Poland=100)	9,48	8,29	8,73	8,73	.

^a Dotyczą wypadków, z tytułu których przyznano jednorazowe odszkodowania.

Źródło: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Injured persons who received compensations.

Source: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

W 2023 r. stwierdzono w województwie łódzkim 59 przypadków chorób zawodowych, z tego u 16 osób rozpoznano choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa, u 10 przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, u 9 przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy. Najwięcej przypadków stwierdzenia chorób zawodowych odnotowano w 2021 r. – 73. W stosunku do 2020 r. liczba przypadków rozpoznanych chorób zawodowych zmniejszyła się o 3,4%.

W przeliczeniu na 100 tys. zatrudnionych liczba rozpoznanych przypadków wynosiła 7,2 i w ciągu 4 lat spadła o 1,6. W skali Polski wskaźnik liczby stwierdzonych przypadków chorób zawodowych ukształtował się w 2023 r. na poziomie 25,0 i był wyższy w porównaniu z rokiem poprzednim o 3,1, a w stosunku do 2020 o 9,1. Województwo łódzkie na tle innych województw we wszystkich latach objętych analizą charakteryzowało się jednym z najniższych poziomem wskaźnika (2 bądź 3 pozycja w rankingi). Najwyższe wskaźniki w 2023 r. odnotowano w województwach: kujawsko-pomorskim (59,6) i małopolskim (54,3).

Rozdział 6

Chapter 6

Bezrobocie rejestrowane

Registered unemployment

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, z późn. zm.).

Tablica 8. Podstawowe dane o bezrobociu
Stan w dniu 31 grudnia

Table 8. Major data regarding unemployment
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2020	2021	2022	2023	2020=100
Bezrobotni zarejestrowani ogółem Total registered unemployed persons	67 812	60 902	54 397	53 158	78,4
w tym of which					
kobiety females	34 632	30 614	27 789	26 770	77,3
dotychczas niepracujący previously not employed	6 392	5 657	5 532	5 106	79,9
poprzednio pracujący previously employed	61 420	55 245	48 865	48 052	78,2
w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy of which terminated for company reasons	3 715	2 903	2 613	2 507	67,5
posiadający prawo do zasiłku unemployed entitled to benefit	9 932	7 307	7 214	7 280	73,3
mieszkający na wsi unemployed rural residents	22 282	19 631	18 674	18 450	82,8
osoby w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki persons who completed education 12 months ago or less	1 904	1 497	1 957	1 709	89,8
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifications	23 981	22 529	18 775	18 411	76,8
bez doświadczenia zawodowego without work experience	10 590	9 421	8 837	8 384	79,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Registered unemployment rate in %	6,8	6,1	5,5	5,4	.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

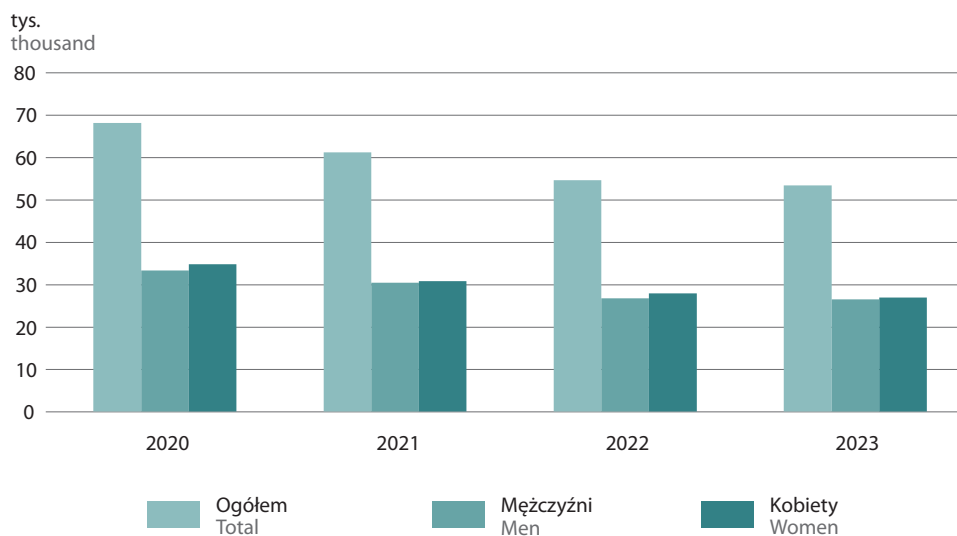
W końcu grudnia 2023 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa łódzkiego wyniosła 53,2 tys. osób i była niższa od zanotowanej w 2020 r. o 14,7 tys. osób, tj. o 21,6%. Podobne zmiany zaobserwowano w skali kraju – na koniec 2023 r. liczba bezrobotnych (788,2 tys. osób) była o 24,7% niższa niż cztery lata wcześniej. Bezrobotni z województwa łódzkiego stanowili 6,7% zbiorowość bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w całym kraju.

W stosunku do 2020 r. we wszystkich powiatach odnotowano spadek liczby bezrobotnych, największy w powiecie łowickim (o 32,9%), skierniewickim (o 30,5%) oraz Łodzi (o 28,8%), natomiast najmniejszy ubytek wystąpił w powiatach: opoczyńskim (o 2,8%), poddębickim (o 10,2%) i zduńskowolskim (o 11,3%).

Wykres 32. Bezrobotni zarejestrowani według płci

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 32. Registered unemployed persons by sex
As of 31 December

Struktura bezrobotnych według płci w województwie łódzkim w końcu grudnia 2023 r. zmieniła się nieznacznie w stosunku do 2020 r. na korzyść kobiet. Wśród ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy kobiety stanowiły 50,4%, co oznacza, że ich przewaga na przestrzeni ostatnich czterech lat zmniejszyła się o 0,7 p. proc. Liczebność populacji bezrobotnych kobiet zmniejszyła się w analizowanym okresie o 7,9 tys. osób (spadek o 22,7%). Natomiast ubytek liczby bezrobotnych mężczyzn w porównaniu z 2020 r. był mniejszy niż w przypadku kobiet i wyniósł 6,8 tys. osób (spadek o 20,5%).

W ostatnim z analizowanych lat 13,7% ogółu bezrobotnych w województwie posiadało prawa do zasiłku (spadek o 0,9 p. proc. wobec 2020 r.), 90,4% ogółu stanowiły osoby wcześniej pracujące (spadek o 0,2 p. proc.), a 34,7% to mieszkańcy wsi (wzrost o 1,8 p. proc.). Odsetek osób nie posiadających kwalifikacji zawodowych zmniejszył się z 35,4% w 2020 r. do 34,6% w ostatnim roku. W przypadku osób bez doświadczenia zawodowego ich udział w ogóle bezrobotnych zwiększył się na przestrzeni ostatnich czterech lat o 0,2 p. proc. do poziomu 15,8%.

W województwie łódzkim, w końcu grudnia 2023 r., osoby bezrobotne posiadające status bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy (43,7 tys. osób), stanowiły 82,2% ogółu bezrobotnych (w 2020 r. – 82,5%). W kraju odsetek tej grupy wyniósł 81,4%, co oznacza że utrzymał się na poziomie sprzed czterech lat.

**Tablica 9. Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 9. Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2020	2021	2022	2023	2020=100
Ogółem Total	55 930	51 637	45 112	43 694	78,1
w wieku do 30 roku życia by age below 30 years of age	15 131	12 337	11 313	11 133	73,6
w tym do 25 roku życia of which below 25 years of age	7 065	5 618	5 546	5 739	81,2
długotrwale bezrobotni long-term unemployed	35 093	35 443	28 779	27 026	77,0
w wieku powyżej 50 roku życia by age over 50 years of age	19 550	18 095	16 115	15 935	81,5
osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej unemployed persons benefiting from social assistance	777	664	426	407	52,4
osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia unemployed persons with at least one child under 6 years of age	11 009	9 692	8 278	7 597	69,0
osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia unemployed persons with at least one child disabled child under 18 years of age	136	127	143	133	97,8
niepełnosprawni disabled	4 694	5 075	4 856	4 984	106,2

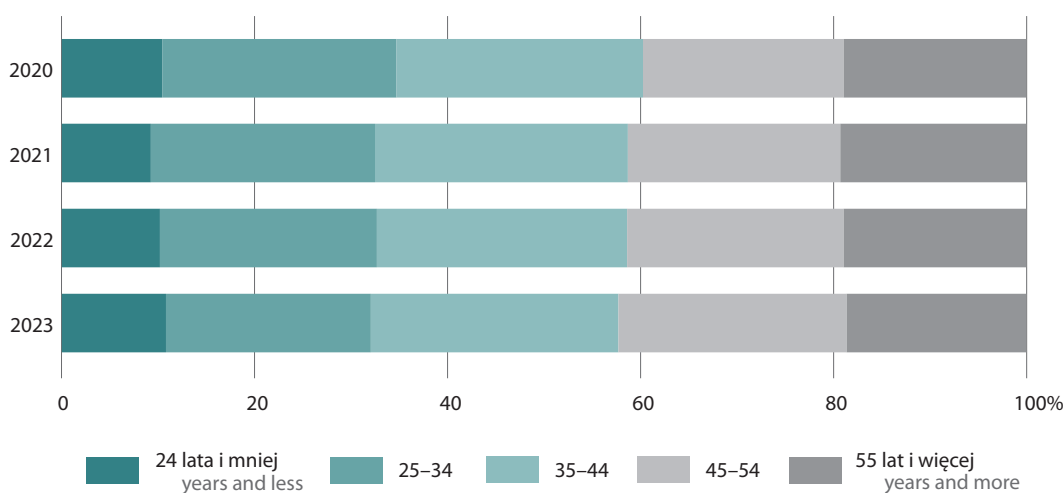
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

Poważny problem na rynku pracy województwa łódzkiego stanowi zjawisko długotrwałego bezrobocia. Osoby, które w okresie ostatnich dwóch lat pozostawały bez pracy łącznie przez okres 12 miesięcy (27,0 tys. osób), w końcu grudnia 2023 r. stanowiły 50,8% ogółu bezrobotnych, podczas gdy cztery lata wcześniej ich udział wyniósł 51,8%. W stosunku do 2023 r. liczba osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (7,6 tys.) zmniejszyła się o 31,0%, a udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 1,9 p. proc. do poziomu 14,3%. Wśród osób powyżej 50 roku życia (15,9 tys.) zanotowano spadek liczby bezrobotnych o 18,5%, zaś udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 1,2 p. proc. do 30,0%. Bezrobotni w wieku do 30 roku życia (11,1 tys. osób) stanowili 20,9% wszystkich bezrobotnych, co oznacza spadek ich udziału o 1,4 p. proc. wobec 2020 r. Natomiast liczba osób niepełnosprawnych (5,0 tys.), na przestrzeni analizowanych lat, zwiększyła się o 6,2%, a udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł o 2,5 p. proc. do poziomu 9,4%.

Struktura bezrobotnych według wieku wskazuje na przesunięcie bezrobocia z grupy osób w stosunkowo młodym wieku na osoby w wieku średnim. W końcu grudnia 2023 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych w województwie łódzkim stanowiły osoby w wieku 35–44 lata (13,6 tys.), a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się, w porównaniu z 2020 r. o 0,2 p. proc. do 25,7%. Największy wzrost tego odsetka wystąpił w grupie wiekowej 45–54 lata z 20,8% do 23,7% w 2023 r. Jednocześnie odsetek osób bezrobotnych w wieku 25–34 lata zmniejszył się o 3,0 p. proc, tj. do 21,3%, natomiast osób poniżej 25 roku życia wzrósł o 0,4 p. proc. do 10,8%.

**Wykres 33. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku
Stan w dniu 31 grudnia**

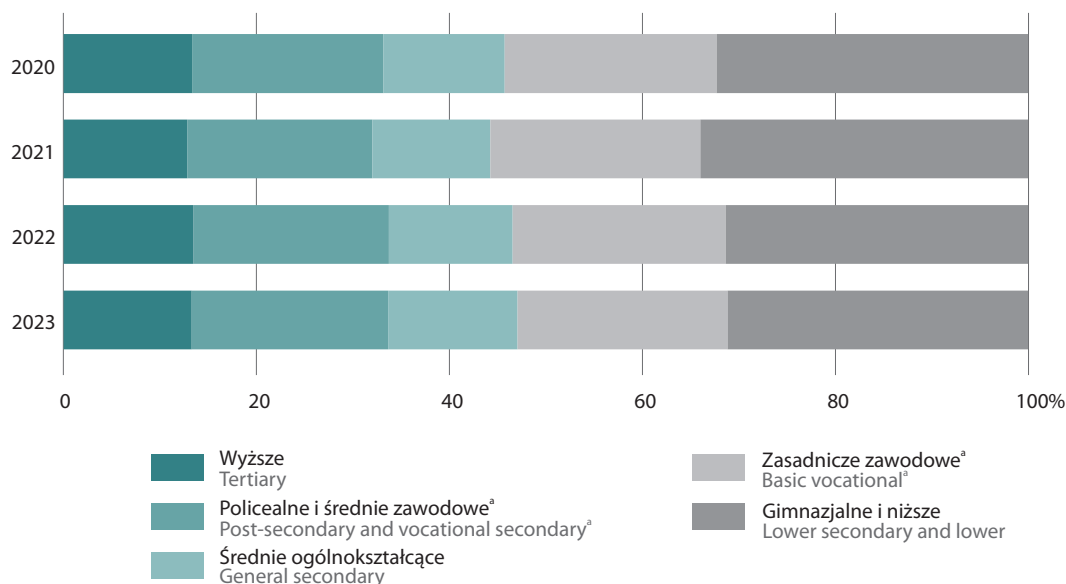
Chart 33. Structure of registered unemployed persons by age
As of 31 December

Większość bezrobotnych zarejestrowanych się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie kwalifikacji. W końcu 2023 r. dwie najliczniejsze grupy wśród bezrobotnych stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe/branżowe (odpowiednio 31,1% oraz 21,8% ogółu bezrobotnych). Udział pierwszej z wymienionych grup zmniejszył się jednak w stosunku do 2020 r. o 1,1 p. proc., a odsetek osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym o 0,2 p. proc. Niekorzystne zmiany odnotowano w populacji osób z wykształceniem wyższym. Mimo spadku liczby osób z tej grupy o 21,9%, odsetek wśród ogółu bezrobotnych pozostał na tym samym poziomie 13,3%. Odsetek bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym (20,3%) oraz średnim ogólnokształcącym (13,4%) wzrósł odpowiednio o 0,5 p. proc. oraz o 0,8 p. proc. wobec 2020 r.

Wykres 34. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia
Stan w dniu 31 grudnia

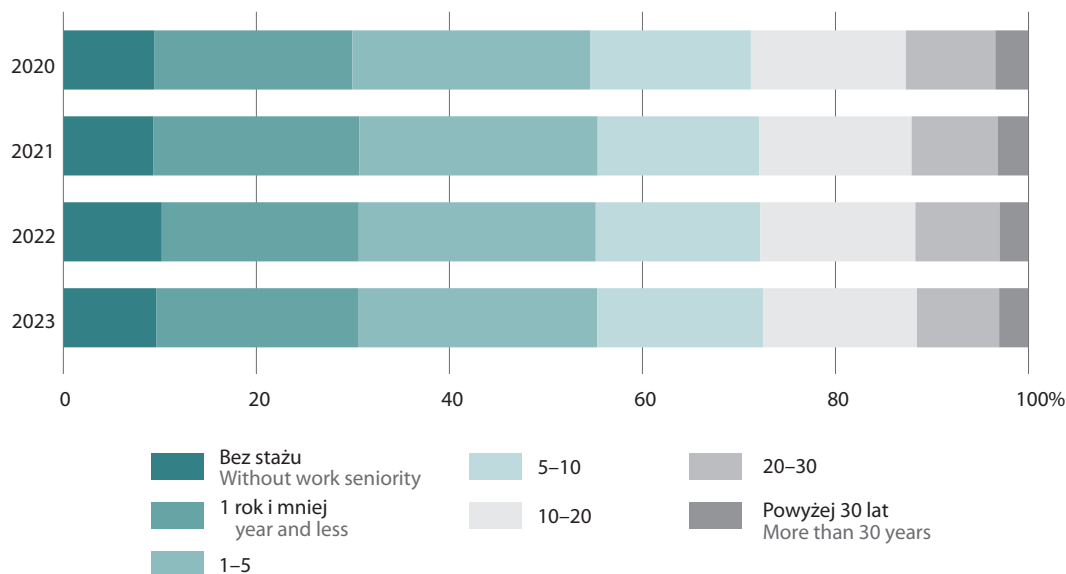
Chart 34. Structure of registered unemployed persons by educational level
 As of 31 December

a Łącznie z wykształceniem branżowym.
 a Including sectoral vocational education.

Wykres 35. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według stażu pracy^a
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 35. Structure of registered unemployed persons by work seniority^a
 As of 31 December

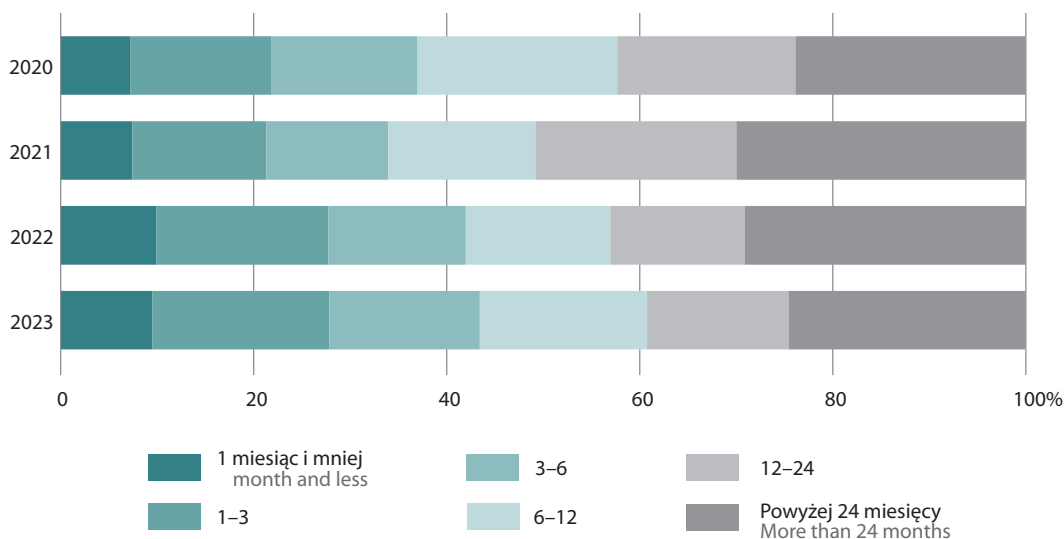

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do pełnych 5 lat włącznie.
 a Sections were shifted upward, e.g. in the section 1–5 persons who worked 1 year and 1 day to full 5 years were included.

We wszystkich analizowanych latach największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby z krótkim stażem pracy – 1–5 lat. Mimo, że ich liczba zmniejszyła się w stosunku do 2020 r. o 21,4% (do 13,2 tys. osób), to udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,1 p. proc., do poziomu 24,8%. W porównaniu z pierwszym z analizowanych lat największy spadek udziału odnotowano natomiast wśród osób ze stażem pracy 20–30 lat (o 1,7 p. proc. do 8,5%).

**Wykres 36. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 36. Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment^a
As of 31 December

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy włącznie.

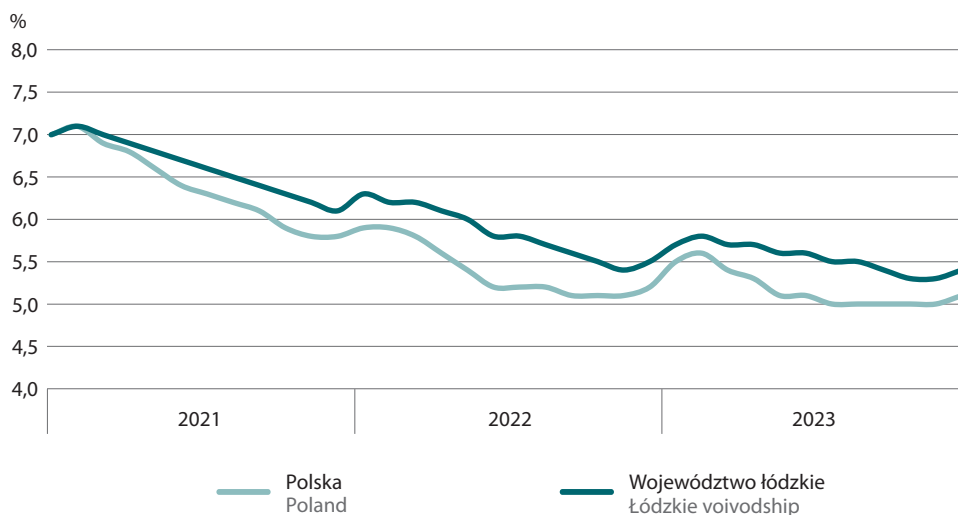
a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g. in the section 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to full 6 months were included.

Analiza liczby bezrobotnych według kategorii wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy wskazuje, że najgłębszy spadek w odniesieniu do 2020 r. odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy oraz od 6 do 12 miesięcy (odpowiednio o 37,9% i 34,5%). Udział pierwszej z wymienionych grup zmniejszył się w ostatnich czterech latach o 3,8 p. proc., a odsetek osób pozostających bez od 6 do 12 miesięcy był niższy o 3,4 p. proc. Wzrost liczby bezrobotnych (o 3,8%) dotyczył jedynie grupy osób pozostających bez pracy przez 1 miesiąc i mniej. Ich udział na przestrzeni analizowanych lat zwiększył się o 2,3 p. proc. do poziomu 9,5%.

W województwie łódzkim, w końcu 2023 r., stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 5,4% i była o 1,4 p. proc. niższa niż w grudniu 2020 r. Podobnie na terenie całej Polski, wartość tego wskaźnika zmniejszyła się o 1,7 p. proc. do poziomu 5,1%.

**Wykres 37. Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w dniu 31 grudnia**

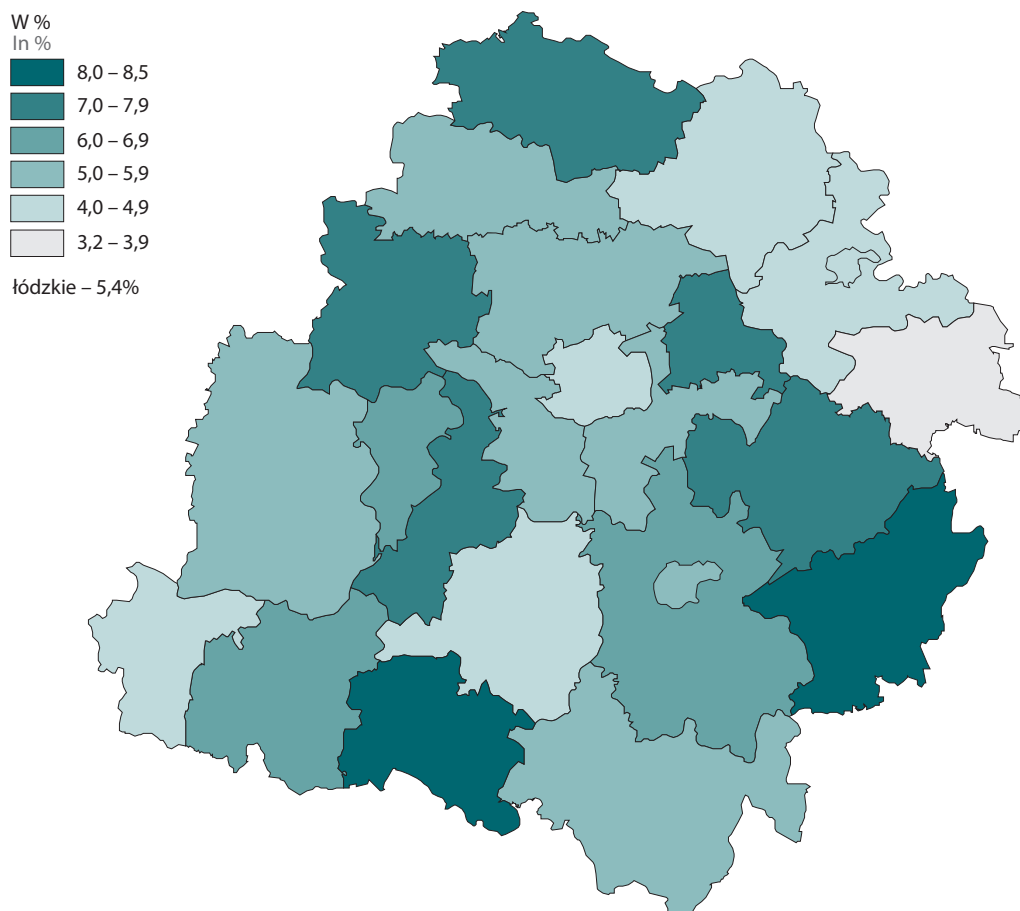
Chart 37. Registered unemployment rate
As of 31 December

Analiza terytorialnego zróżnicowania stopy bezrobocia w województwie łódzkim wykazała, że różnica pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w końcu grudnia 2023 r. wyniosła 5,3 p. proc. (wobec 6,0 p. proc. w 2021 r. oraz wobec 4,7 p. proc. w 2022 r.). Rozpiętość ta została wyznaczona przez stopę bezrobocia w powiecie opoczyńskim (8,5%) oraz rawskim (3,2%). Do powiatów o wysokiej stopie bezrobocia należały również powiaty: pajęczański (8,2%), kutnowski (7,8%), tomaszowski (7,7%), łaski (7,5%), brzeziński (7,4%) i poddębicki (7,3%).

**Mapa 5. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 5. Registered unemployment rate by powiats in 2023
As of 31 December

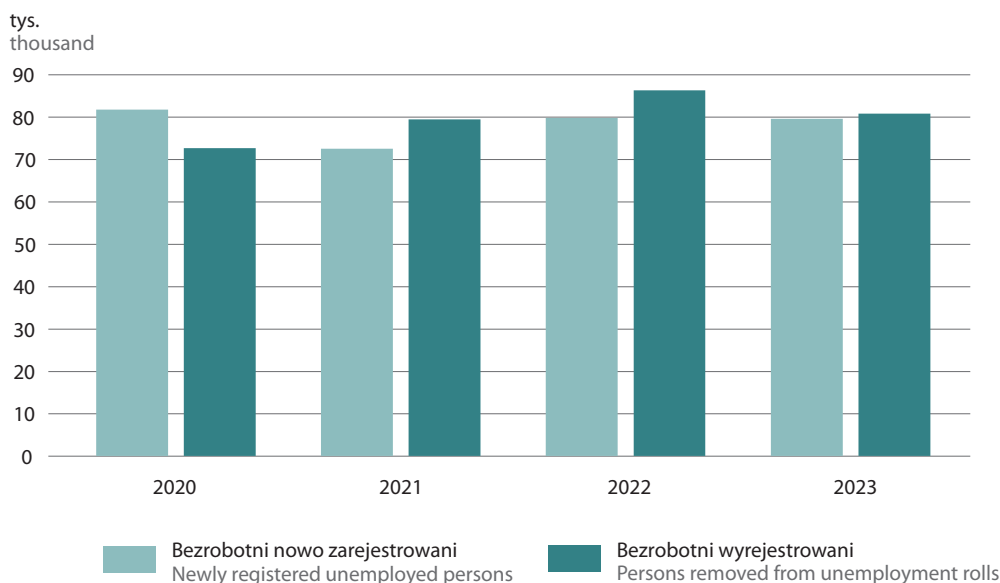

Minimalny spadek stopy bezrobocia w odniesieniu do 2021 r. odnotowano w większości powiatów, przy czym najwyższy w powiecie pajęczańskim (o 1,2 p. proc.) oraz Łodzi (o 1,4 p. proc.), zaś najniższy w powiecie łódzkim wschodnim (o 0,1 p. proc.) oraz wieluńskim (o 0,1 p. proc.). Jedynie w dwóch powiatach, opoczyńskim oraz zduńskowolskim, nastąpił wzrost stopy bezrobocia odpowiednio o 0,7 p. proc. i o 0,3 p. proc.

W 2023 r. w województwie łódzkim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 79,6 tys. osób i była niższa o 2,7% niż w 2020 r. (tj. o 2,2 tys.). Kobiety stanowiły 49,5% bezrobotnych nowo zarejestrowanych, co oznacza wzrost ich odsetka w przeciągu analizowanego okresu o 0,5 p. proc.

Z ewidencji bezrobotnych w ciągu ostatniego roku wykreślono 80,8 tys. osób, tj. mniej o 11,2% oraz 8,2 tys. osób w porównaniu do pierwszego z analizowanych lat. Główną przyczyną wyrejestrowania było podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych wykreślono 44,3 tys. osób (wobec 45,5 tys. cztery lata wcześniej). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się w porównaniu do 2020 r. o 7,9 p. proc. do 54,8%. Zatrudnienie przy pracach interwencyjnych podjęło 1,5 tys. osób, natomiast przy robotach publicznych – 1,3 tys. osób. W obydwu tych kategoriach odnotowano ich wzrost wobec 2020 r. odpowiednio o 3,6% oraz 24,5%.

Wykres 38. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (w ciągu roku)
Chart 38. Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (during the year)

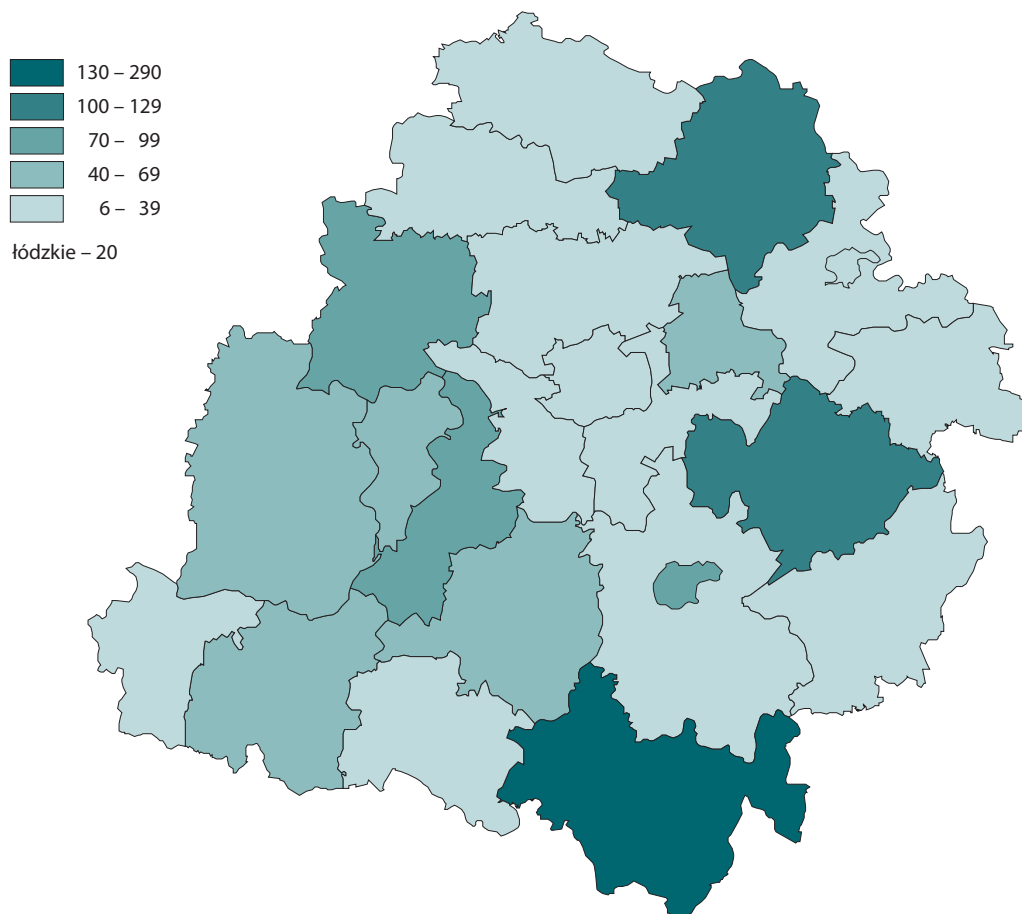
W trzech ostatnich badanych latach bilans bezrobotnych był korzystny, tzn. w ciągu roku zarejestrowano mniej osób bezrobotnych niż wyłączono z ewidencji. W 2023 r. przewaga wyrejestrowanych bezrobotnych była najniższa i wyniosła 1,2 tys. osób, w 2022 r. – 6,5 tys. osób, natomiast w 2021 r. – 6,9 tys. osób. Jedynie w 2020 r. liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych przeważała o 9,1 tys. bezrobotnych wyłączonych z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 98,5% (wobec 112,5% w 2020 r.), podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 98,1% (115,5% cztery lata wcześniej).

Do powiatowych urzędów pracy województwa łódzkiego w 2023 r. zgłoszono 96,5 tys. ofert pracy (o 20,4% mniej niż w pierwszym z analizowanych lat), z których 1,8% było przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych, a 6,5% stanowiły staże. Z ogólnej liczby ofert 34,2% dotyczyło prac sezonowych.

W końcu grudnia 2023 r. na 1 ofertę pracy przypadało 20 bezrobotnych (wobec 15 osób w 2020 r.). Wskaźnik ten w skali kraju ukształtował się na poziomie 19 osób (wobec 24 w 2020 r.). Najkorzystniejszą sytuację wyrażającą się najmniejszą liczbą bezrobotnych na 1 ofertę pracy, w ostatnim z analizowanych lat, odnotowano w powiecie łódzkim wschodnim oraz Skierniewicach (po 6 osób na 1 ofertę), natomiast w pierwszym z badanych lat – w powiecie łęczyckim (7 osób) i również w Skierniewicach (9 osób). Najmniej korzystna sytuacja w 2023 r. miała miejsce w powiecie radomszczańskim, w którym na 1 ofertę pracy przypadało 290 osób bezrobotnych, zaś w 2020 r. w powiecie sieradzkim – 150 osób.

**Mapa 6. Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy według powiatów 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 6. Unemployed per one job offer by powiats in 2023
As of 31 December

Na wypłaty zasiłków dla bezrobotnych przeznaczono 146,2 mln zł, tj. więcej o 18,0% w stosunku do 2020 r. Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy (111,3 mln zł) stanowiły 27,3% ogółu poniesionych wydatków, a ich kwota na przestrzeni ostatnich czterech lat wzrosła o 88,0%. Na stypendia za okres stażu wydatkowano 57,9 mln zł, zaś na roboty publiczne – 20,6 mln zł, tj. więcej odpowiednio o 43,3% oraz o 96,2% w porównaniu z 2020 r.

Uwagi ogólne

1. Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzonej z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „Przemysł” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „Pozostałe usługi” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”.

2. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
3. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności, itp.) danych według stanu w końcu roku, przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) — według stanu w dniu 30 czerwca.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

4. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.
5. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Skrót	Pełna nazwa
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

6. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych Głównego Urzędu Statystycznego.

General notes

1. Data are presented according to the Polish Classification of Activities – PKD 2007, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments.

The item "Industry" has been additionally introduced, including NACE Rev. 2 sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", as an additional grouping.

The item "Other services" includes sections: "Professional scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities" as well as "Activities of households as employers; undifferentiated goods-and-services-producing activities of households for own use".

2. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.
3. When computing data per capita (per 1000 population, etc.) the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) – as of 30 June.

For calculations, it was assumed to use the number of population calculated on the basis of the results of the Population and Housing Census 2021.

4. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note.
5. The names of some sections of Statistical Classification Of Economic Activities In The European Community (NACE Rev. 2) used in the publication have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

Abbreviation	Full name
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities

6. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of the Central Statistical Office.